



СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CVIII

П'ЯТНИЦЯ, 26 ЖОВТНЯ 2001 РОКУ

ЧИСЛО 43

VOL. CVIII

FRIDAY, OCTOBER 26, 2001

No. 43

З'їзд письменників і... членів Спілки

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – На з'їзді письменників України письменству присвячено найменше часу. Протягом двох днів – 16 і 17 жовтня – чимало розмов точилося про майно, про пенсії й стипендії, про патріотизм, про субсидії, про кількість жителів України з посвідченням, що вона чи він – письменник. Дуже мало про книжки.

Якоюсь мірою „Третій з'їзд письменників України“ у Києві був антиподом 8-го Форуму видавців України, який місяць раніше відбувся у Львові – там продавалися книжки серед шаленого ажіотажу авторів, видавців, читачів. І ще одна суттєва різниця: з'їзд повністю оплачувався з бюджету України; форум – з приватних коштів учасників і вступних квитків відвідувачів.

Назву з'їзду подаю у знаках наведення, бо це був не з'їзд письменників України, а з'їзд членів Національної Спілки Письменників України (НСПУ), а наявність членського квитка зовсім не значить, що його власник займається письменницькою діяльністю. Київські колеги-журналісти, які слідкують за цими справами, показували мені делегатів з'їзду які протягом десяти і двадцяти років нічого не публікували.

НСПУ – це перейменована три роки тому Спілка Письменників України (СПУ), історія якої має і світлі, і темні сторінки. Тому й нумерація цього з'їзду – „третій“ – була загадковою: 10-ий з'їзд СПУ відбувся 1991 року, ще коли Україна була частиною Советського Союзу, а це був другий з'їзд, відколи Україна стала самостійною. Під час з'їзду не один раз приходили на думку рядки вірша Миколи Холодного з 60-их років, про те що вмерли усі поети, лишилися члени Спілки...

Але в Україні письменники, які пишуть, все ж є; деякі навіть є членами Спілки. Той самий

(Закінчення на стор. 9)

Відставка О. Кузьмука

КИЇВ. – Увечері, 24 жовтня, Президент України Леонід Кучма ознайомився з остаточним висновком комісії з питання катастрофи російського літака Ту-154 і офіційно прийняв відставку міністра оборони Олександра Кузьмука – майже через три тижні після того, як українська ракета помилково збила російський літак над Чорним морем. Сумнівів в тому, що літак був збитий українською ракетою, практично не залишається.

У телевізійному зверненні Леонід Кучма сказав, що він також тимчасово усунув від виконання обов'язків інших чільних урядовців. За словами Президента, усі запуски ракет тимчасово заборонені.

Президент Леонід Кучма визнав, що цей випадок був спричинений українською ракетою, і назвав його трагічним і фатальним збігом обставин. Внаслідок катастрофи літака ТУ-154, який йшов рейсом з Ізраїлю до Новосибірська, загинули 78 пасажирів та членів екіпажу.

ББС/УНІАН

Український музей відзначає 25 років праці Понад 200 тисяч доларів зібрано під час святкування

НЬЮ-ЙОРК. – Здається, що від 1976 року, коли Український музей вперше відкрив двері для публіки, минуло не 25 років, а набагато більше, коли переглянемо, бодай бігцем, його діяльність та усі скарби української культури, що їх виставлено у скромних приміщеннях при 2-ій авеню в Нью-Йорку. Точно у 25-річчя започаткування цього важливого діла, 14 жовтня 2001 року, українська громада метрополії світу зібралася в готелі Палес на полуденок, щоб спільно відзначити цю важливу річницю та причинитися своїми датками до остаточного

завершення довголітніх зусиль, метою яких є побудова власного приміщення.

Це святочне відзначення 25-ліття безупинної дії увінчалось повним успіхом, як і наполеглива праця впродовж чверті сторіччя. Представники української громади не тільки зібралися численно на відзначення цієї річниці, але щедрою рукою ще раз засвідчили, якою важливою є для усіх ця твердиня української культури, яка має бути рівночасно її

(Закінчення на стор. 5)



Почесні гості на святкуванні 25-річчя Українського Музею (зліва): Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев, його дружина Світлана, Представник України в ООН Валерій Кучинський, президент УМ Ольга Гнатейко, Посол України в США Костянтин Грищенко з дружиною Наталією, голова СУА Ірина Куровицька, директор УМ Марія Шуст.

Дж. Буш на зустрічі керівників у Шанхаї

ШАНХАЙ, Китай. – Тут 18 – 20 жовтня відбулася зустріч країн Азійсько-Тихоокеанського регіону. У ній взяв участь Президент США Джордж Буш.

Головними темами наради були боротьба з міжнародним тероризмом та шляхи подолання нинішнього спаду світової економіки. У підсумковому документі засуджуються терористичні акції у США 11 вересня. Того ж дня в кулуарах зустрічі відбулися переговори президентів США та Росії – Джорджа Буша та Володимира Путіна. На прес-конференції обидва провідники заявили, що їм вдалося досягти деякого прогресу в питанні про долю договору з протиракетної оборони від 1972 року, хоча певні розбіжності ще зберігаються. Йшлося також про скорочення ядерних арсеналів обох країн. Дж. Буш висловив вдячність Росії за підтримку у боротьбі проти міжнародного тероризму. В. Путін наголосив на важливості всебічної співпраці Росії та США. Наступна американо-росій-

ська зустріч на вищому рівні відбудеться в листопаді у США.

Учасники зустрічі економічних провідників країн Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС), прийняли заяву щодо боротьби з тероризмом. У ній сказано, що провідники АТЕС, різко засуджують міжнародний тероризм і заявляють про свою прихильність справі запобігання і припинення будь-яких видів терористичних акцій. Учасники Шанхайської зустрічі однозначно і найрішучішим чином засуджують терористичні акції, скоєні в США 11 вересня. Вони розглядають дані дії, як і інші терористичні акції у всіх формах і проявах, як серйозну загрозу мирові, процвітання і безпеці всіх людей, незалежно від віросповідання та національної приналежності. У заяві наголошено, що тероризм „також є прямим викликом баченню АТЕС як співтовариства віль-

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Пожежа в Українському культурному центрі в Москві

КИЇВ. – У ночі в неділю, 21 жовтня, в будівлю Українського культурного центру в Москві зловмисники кинули пляшку зі запалювальною сумішшю. Біля центру розкидали кілька десятків листівок, в яких зазначалося, що це акція проти української політики щодо Севастополя, який є базою російської Чорноморської флоти, та помста за катастрофу російського літака Ту-154 над Чорним морем, збитого українською ракетою 4 жовтня. За деякими даними, тут могли завинити члени Молодіжного комуністичного союзу Росії. Міністерство закордонних справ України висловило стурбованість з приводу цього випадку.

Померли водій та охоронець Івана Плюща

КИЇВ. – Смерть водія та співробітника охорони голови Верховної Ради України Івана Плюща, труп яких знайшли у вівторок, 23 жовтня, в Києві, не була спричинена злочинними діями. Про це повідомив начальник управління карного розшуку Головного управління Міністерства внутрішніх справ України підполковник Микола Лушпінко. За його словами, труп виявлено о 8-й год. 15 хв. ранку на вул. Попудренка, поблизу будинку ч. 18. Жодних тілесних ушкоджень, зазначив М. Лушпінко, ні внутрішніх ні зовнішніх на тілах експерти не виявили. Проводиться судово-медична експертиза, якої результати будуть оприлюднені не раніше, ніж через 10 днів.

У Львові мають з'ясувати вартість розписів Б. Шульца

ЛЬВІВ. – Прокуратура Львівської області має намір продовжити слідство у справі вивезення за межі України настінних розписів дрогибичського польсько-єврейського художника і літератора Бруно Шульца. Про це заступник прокурора Львівської області Ігор Ліуш повідомив 18 жовтня на засіданні Львівської обласної ради. Він сказав, що слідство має з'ясувати мистецьку вартість чотирьох розписів, три з яких були вивезені до Ізраїлю в травні цього року. Згідно з довідкою СБУ у Львівській області,

фрески Бруно Шульца було вивезено з Дрогобича до Києва, а звідти літаком до Ізраїлю. Управління культури Львівської обласної адміністрації вважає вивезення фресок контрабандою. Ізраїльська ж сторона каже, що розписи були подаровані єрусалимському музеєві „Яд Вашем“, і що про вивезення знала місцева влада Дрогобича.

Конституційному суду України виповнюється п'ять років

КИЇВ. – Урочисте відкриття нової будівлі Конституційного суду України, відбулося 18 жовтня, з нагоди святкування 5-річчя КС. У церемонії взяли участь Президент України Леонід Кучма, голова Конституційного суду Василь Скомороха, голова Верховного суду Віталій Бойко, Генеральний прокурор Михайло Потебенько, Київський міський голова Олександр Омельченко та інші представники влади. Промовляючи на церемонії, В. Скомороха наголосив, що на КС покладено надзвичайно важливе завдання – забезпечення верховенства Конституції на території України, конституційного порядку і охорони прав і свобод людини. З цієї нагоди у Києві відбулося урочисте засідання, на якому промовляв Президент України Л. Кучма, прем'єр-міністр Анатолій Кінах і голова Верховної Ради Іван Плющ. На засіданні також виступили голова Європейського суду з прав людини Луціус Вільдгабер, голова Федерального Конституційного суду Німеччини Юті Лімбах, а також голови конституційних судів низки країн СНД. У рамках святкування річниці у Києві відбулася науково-практична конференція. Конституційний суд України розпочав свою діяльність 18 жовтня 1996 року.

Німецька фірма подбає про водопостачання Львова

ЛЬВІВ. – Проблеми з водопостачанням міста, можливо, допоможе вирішити німецька фірма, повідомила 17 жовтня влада Львова. Йдеться про новий проєкт, який фінансуватиметься окремо від позики Світового банку. Відома німецька фірма, назву якої міський департамент покищо не розголошує, погодилася стати інвестором проєкту покращання водопостачання Львова. Посад-

ник міста Василь Куйбіда запевнив: „Ми вийшли на завершальний етап переговорів з німецькою фірмою“. Проєкт угоди, за словами В. Куйбіди, буде підготовлено протягом двох місяців і винесено на громадське обговорення. До речі, німецька сторона спочатку зацікавилася лише водовідведенням та каналізаційними системами міста. Але ця пропозиція не влаштувала львівську управу, оскільки проблем з водопостачанням значно більше, ніж з водовідведенням. Для початку німецька фірма повинна організувати цілодобове водопостачання в одному з житлових масивів.

Україна може втратити сертифікат на створення парку

ЛЬВІВ. – Україна може втратити сертифікат ЮНЕСКО на створення регіонального ландшафтного парку „Надсянський“. Про це повідомили в Інституті екології Карпат. Регіональний ландшафтний парк „Надсянський“ є складовою частиною польсько-словацько-українського резервату біосфери „Східні Карпати“, створення якого розпочалося ще 1992 року і завершилося у грудні 1998 року отриманням сертифікату ЮНЕСКО. Але, як повідомили ініціатори створення цього заповідника, „Надсянський“ парк досі існує лише на папері, оскільки не має власного адміністративного органу. Згідно зі законодавством, право створити адміністрацію має лише обласна влада, вона ж, виконуючи міжнародні домовленості, мала б виділяти з бюджету на ці цілі 20 тисяч гривень щороку. Якщо такий стан справ існуватиме й надалі, то резерват біосфери „Східні Карпати“ функціонуватиме вже без української участі.

Росія не платитиме компенсації за трагедію 4 жовтня

КИЇВ. – Росія не виплачуватиме компенсації сім'ям загиблих у катастрофі російського літака Ту -154, збитого українськими силами ППО. Згідно з міжнародними домовленостями, після закінчення розслідування катастрофи літака Ту - 154 всі матеріали будуть передані українській стороні. Як заявив голова державної комісії з розслідування причин трагедії, секретар Ради безпеки Росії Володимир Рушайло „у цьому

випадку Росія не братиме участі у виплаті компенсацій родинам загиблих пасажирів і членів екіпажу літака“. За словами В. Рушайло фінансова підкомісія проводить розрахунок витрат „під час проведених пошукових робіт“. Також будуть підраховані витрати, яких зазнала летунська фірма „Сибір“ при розміщенні родичів загиблих і їх доставляння на місце трагедії. „Нині з усіх цих питань ідуть консультації з Міністерством фінансів України, і після закінчення робіт державної комісії фінансові розрахунки будуть надані українській стороні“, – повідомив секретар Ради безпеки Росії.

Україна і США підписали угоду про експортну контролю і охорону кордонів

КИЇВ. – Міністерство економіки та євроінтеграції України і Міністерство оборони США 22 жовтня підписали угоду про експортну контролю та охорону кордонів. За цією угодою, державні органи США у співпраці з Державною службою експортної контролі, Державною митною службою, Державним комітетом охорони державного кордону України та іншими правоохоронними відомствами просуватимуть програму подальшої протидії Україні в розповсюдженні зброї масового ураження та звичайних озброєнь. Програма зокрема передбачає проведення навчань спеціалістів українських підприємств, задіяних у виробництві та експорті продукції, що підпадає під режим контролі, результатом яких має стати краще розуміння вимог українського законодавства. США надаватимуть технічну допомогу структурам, які охороняють кордони України, зокрема обладнання для виявлення на українському кордоні та припинення нелегальних перевезень зброї масового знищення та звичайних озброєнь, в тому числі обладнання для виявлення радіаційного випромінювання. Державний департамент США виділив на 2000-2001 фінансові роки 5.62 млн. дол. для України із Програму експортної контролі та охорони кордонів. Як повідомив посол США в Україні Карлос Паскуаль, США планують виділяти щорічно на цю програму близько 4 млн. дол.

За повідомленнями інформаційних агентств

У Києві відкрито Посольство Палестини

КИЇВ. – Під час візиту Міністра планування та міжнародного співробітництва Палестинської Національної Автономії Набіля Шаата в Україну 15 жовтня відбулась церемонія відкриття Посольства Палестини в Україні. Рішення української сторони з цього питання було прийняте з огляду на принцип підтримки Україною права палестинців на самовизначення та створення власної держави, з урахуванням позитивних зрушень у процесі близькосхідного врегулювання і зокрема у відносинах між Ізраїлем та Палестиною, останніх заяв з цього приводу Президента США Д. Буша і прем'єр-міністра Великої Британії Т. Блера, а також з метою утворення нового ка-

налу зв'язку для проведення ізраїльсько-палестинського діалогу та надання підтримки поміркованим членам Палестинського керівництва що, в комплексі має сприяти процесу мирного врегулювання складної ситуації, яка склалася в регіоні Близького Сходу, а також вже існуючого прецеденту заснування і діяльності посольств Палестини у більшості країн Центральної і Східної Європи. Заснування в Києві дипломатичної установи Палестини сприятиме поглибленню торговельно-економічної співпраці між двома сторонами, вирішенню питань, пов'язаних з перебуванням в Україні палестинських студентів.

МЗС України

Блок „Наша Україна“ і Компартія

КИЇВ. – Блок „Наша Україна“ Віктора Ющенка та Компартія України перемогли б у парламентських виборах, якби вони відбулися сьогодні. Такі результати традиційного опитування громадської думки, проведеного фондом „Демократичні ініціативи“ і фірмою „Социс“ у жовтні, – повідомила 22 жовтня науковий експерт цього фонду Ірина Бекешіна на засіданні круглого столу „Громадська думка в Україні“. Блок „Наша Україна“ (Народний Рух України, партія „Реформи і порядок“, Український Народний Рух) набрав 21 відсоток голосів, а Компартія України – 20 відсотків. За даними опитування, 4-відсотковий бар'єр подолали б також блок Аграрної партії України, Народно-демократичної партії, Партії регіонів України та партії „Трудова Україна“ (9 відс.),

по 5 відс. отримали б блок Соціалістичної партії, Всеукраїнської партії трудящих та Соціал-демократичної партії; блок „Форум національного порятунку“ (Всеукраїнське об'єднання „Батьківщина“, Патріотична партія України, Українська народна партія „Собор“, Українська республіканська партія, Українська християнсько-демократична партія) та Партія зелених України. Соціал-демократична партія (об'єднана) отримала 4 відс. голосів. Існує значний резерв „вільних“ голосів – 26 відс. опитаних громадян ще не визначилися з вибором.

Загальноукраїнське опитування проводилося з 4 до 11 жовтня 2001 р. Було опитано 1200 респондентів. Помилка репрезентативності не перевищує 3 відс.

УНІАН

Заклик до української громади з приводу дальшої долі вулиці Т. Шевченка в Нью-Йорку

Університет Купер Юніон має намір офіційно подати урядові міста Нью-Йорку свої плани розбудови в околиці Astor Place і Taras Shevchenko Place. З цією ціллю у середу, 31 жовтня, о 10-ій год. ранку, у будинку 2 Washington Street (кімната 1980) відбудуться спеціальні збори (так званий „scoping meeting“).

Закликаємо українську громаду Нью-Йорку та околиць взяти масову участь у цих зборах. Є важливим знову яскраво задемонструвати, що американці українського походження, об'єднавши зусилля, не дозволять Купер Юніону зігнорувати наші права і рішуче продовжувати боротьбу за збереження вулиці Тараса Шевченка в Нью-Йорку. Не слід вірити чуткам, нібито Купер Юніон відкликав справу вулиці Тараса Шевченка. Тому необхідно засвідчити наше наставлення до справи активною участю у цих зборах. Якщо хтось хоче виступити на них, треба принаймні за пів години перед початком записатися на листу промовців.

З українського „давнтавну“ до місця зборів можна доїхати підземкою або автобусом.

Підземкою: треба брати льокальний поїзд „6“, в сторону Брукліну, до зупинки „Brooklyn-City Hall“. Тут пересісти на експрес „4“ або „5“ і їхати три зупинки – до Bowling Green, піднятися ескалатором на вулицю Battery Place і йти півтора блоку до Washington Street. Тут повернути направо, і другий будинок зліва є ч. 2 Washington Street. Елевейтором виїхати на 19-ий поверх і знайти кімнату ч. 1980.

Автобусом: сісти на автобус M-15, що йде по Другій авеню до South Ferry і висісти на останній зупинці – „South Ferry“, тоді пройти п'ять малих блоків (займе 4-5 хвилин) на північ (на „аптаун“), попри „Battery Park“ аж до вулиці Washington Street. Другий великий скляний будинок від рогу – це ч. 2. Washington Street.

Комітет за збереження вулиці Т. Шевченка в Нью-Йорку

(Наша адреса: c/o Ukrainian National Home, 140-142 Second Ave. New York, NY 10003).

США підтримують створення міжнародної комісії у справі Гонгадзе

США підтримують намір представника ОБСЕ із свободи преси Фреймута Дуве допомогти у створенні незалежної комісії з розслідування зникнення і смерті Георгія Гонгадзе. З такою заявою на зустрічі ОБСЕ у Варшаві виступив представник від США Орест Дейчаківський.

США закликають уряди держав-членів ОБСЕ, де здійснюються злочини проти журналістів, знайти вбивць – незважаючи на те, ким вони можуть виявитися – і покарати їх за всіма правилами закону. Якщо злочини залишаться безкарними, це тільки приведе до зростання насильства.

„Я хочу підкреслити, що це не політична проблема... Це також і людська трагедія“. Представник ОБСЕ із свободи преси Фреймут Дуве заявив, що свобода висловлення не поліпшилася останнім часом, і фактично деякі країни-учасниці відновили атаки на вільну журналістику, оскільки деякі уряди переконані, що незалежна журналістика є для них загрозою. „Цензура шляхом вбивства, карне переслідування, а також регулювання і обмеження доступу до Інтернету – приклади таких проблем“, – заявив О. Дейчаківський.

За спостереженнями ОБСЕ, досить часто в країнах-учасниках зустрічаються фізичні загрози, побиття і вбивства тих журналістів, які публікують критичну інформацію про місцеве керівництво

або впливовий бізнес, про кримінальні розслідування, корупцію й інші чутливі проблеми.

„США вважає факти переслідування активістів опозиції і замах на свободу слова такими, що дуже непокоїть“. Серед заходів, що робляться урядами проти преси, О. Дейчаківський перерахував судові позови проти ЗМІ „про честь і гідність“ офіційних осіб і закликав від імені США припинити залякування ЗМІ, які насмілюються писати про корупцію влади.

США і ОБСЕ також виявили численні випадки „структурної цензури“ в регіоні ОБСЕ, таких, як оподаткування і реєстрація ЗМІ, державна контрола над видавничою діяльністю, і розповсюдженням друку, що частіше за все спрямоване проти опозиційної преси. Багато пресових органів в Україні перебувають під прямою або непрямою контролею політичних кланів. Тепер чимало країн ухвалили рішення про перереєстрацію всіх ЗМІ – це крок, який в минулому приводив до заборони незручних для влади ЗМІ. До того ж деякі країни обмежують трансляцію міжнародних програм, деякі намагаються прирівняти Інтернет-видання до друкованих ЗМІ. Більше того, на ЗМІ може бути покладена відповідальність за новини, отримані не з офіційних джерел.

„Українська правда“

Президент України відвідав каплицю Андрія Первозваного

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 23 жовтня відвідав новобудовану каплицю Святого Андрія Первозваного і дендрологічний парк на правому березі Дніпра. В огляді каплиці узяв участь київський міський голова Олександр Омельченко. Думка про спорудження пам'ятного знаку на честь 2000-річчя Різдва Христового і каплиці народилось у Громадському фонді Святого Андрія Первозваного і була підтримана киянами. Невелика за основою (6х6 м) каплиця має висоту 18 м.

Вона побудована у стилі українського барокко з новітніми архітектурними елементами. Головний архітектор проєкту – Микола Жаріков. Освячення і відкриття каплиці заплановано на грудень 2001 року напередодні святкування Дня Св. Андрія Первозваного (13 грудня). Сума коштів, вкладених у будівництво, становить 5 млн. грн. Парк займає площу 4,8 гектара. У парку буде висаджено близько 1500 дерев та кущів цінних порід 25 видів.

УНІАН

Парлямент України ухвалив Закон про вибори

КИЇВ. – Верховна Рада України 18 жовтня ухвалила закон про вибори народних депутатів у новій редакції. Тривалість виборчої кампанії, за новим законом, зменшено до 90 днів. Кандидати в народні депутати замість збору підписів на підтримку власних кандидатур відтепер повинні будуть сплатити грошову заставу, яка становитиме 250 тисяч гривень.

Врахована пропозиція Президента, що „до складу окружних виборчих комісій обов'язково включаться представники партій, які в поточному складі ВР мають свої партійні фракції“. Представники інших партій можуть бути включені до складу окружних комісій шляхом жеребкування. На пропозицію голови Прогресивної соціалістичної партії України Наталії Вітренко, внесено поправку, яка надає право партіям, що подолали на виборах 1998 року 4-відсотковий бар'єр, також бути членами окружних виборчих комісій. На думку голови ВР Івана Плюща, ця поправка „тільки поліпшує закон“.

Виборча кампанія розпочнеться 1 січня, однак практично вже зараз партії можуть проводити з'їзди, визначаючись з майбутніми виборчими блоками. 4 січня Центральна виборча комісія почне затверджувати форми списків кандидатів у депутати. 6 січня – початок висунення кандидатів. У цей день розпочнеться також подання кандидатур до складу окружних виборчих комісій. Закінчення висунення кандидатів заплановано на 26 січня.

Початок виборчої агітації – 11 лютого, згідно з законом, за 50 днів до дня виборів (31 березня), що забезпечить учасникам виборів достатні можливості для ознайомлення виборців зі своїми програмами. Оприлюднення списків виборців – 16 березня. Повідомлення виборців про час і місце голосування – 21 березня. Передача виборчих бюлетенів дільничним виборчим комісіям – 29 березня. Вибори – 11 березня.

Під час обговорення фракція комуністів блокувала парламентську трибуну, щоб зірвати ухвалення закону про вибори. Комуністи протестували проти запровадження грошової застави, називаючи її можливістю „купувати місця в парламенті за 20 тисяч доларів“. З приводу ухвалення нового закону в парламенті точилися гарячі дебати. Ухвалений Верховною Радою України Закон про вибори

депутатів дістав позитивну оцінку пропрезидентських фракцій парламенту. Комуністи та антипрезидентська опозиція скритикували новий закон.

Представник Президента в парламенті Роман Безсмертний вважає, що Л. Кучма не стане в'яте накладати вето на новий виборчий закон, а обов'язково підпише його. Більшість провідників 10 фракцій, які напередодні радилися з Президентом, також говорять про досягнення компромісу.

Олександр Мороз, один з провідників опозиції, заявив, що заміна збору підписів на підтримку кандидатів та партій внесенням грошової застави дозволить владі тиснути на тих, хто захоче фінансово підтримати антипрезидентські партії: „Ми мусимо звернутися до Конституційного суду, щоб відхилити цю норму, яка пов'язана з грошовою заставою. Бо це – порушення прав людини“.

Голова фракції партії „Батьківщина“ Олександр Турчинов назвав новий виборчий закон зручним для фальсифікації результатів голосування та використання адміністративного ресурсу. В цей час сам Президент Л. Кучма говорив про намагання депутатів під гаслами демократії та парламентаризму не допустити „влади народу“.

Провідник Українського Народного Руху Юрій Костенко вважає, що новий виборчий закон дозволить провести вибори більш демократично. Ю. Костенко не погодився з висловлюваннями членів КПУ, що нова редакція закону про вибори „вдарить по якісному складу наступного парламенту“, оскільки, на його думку, „комуністичний менталітет фракції КПУ затуляє їм очі на те, що демократичний світ функціонує за зовсім іншими – демократичними принципами“.

„Нова редакція закону про вибори зробить виборчу кампанію реальною, а її процедуру демократичною“, – заявив директор Інституту політики Микола Томенко. Про демократичність майбутньої кампанії, за його словами, свідчить те, що у виборчому законі вдалося відстояти принцип реальної конкуренції між політичними партіями як основними суб'єктами виборів та недопущення адміністративного впливу на результати виборів.

УНІАН

Передплата „Свободи“ буде для вас дешевшою на 20 відсотків, якщо ви вступите до УНСоюзу

АМЕРИКА І СВІТ

У Вашингтоні дві особи померли від „сибірки“

ВАШІНГТОН. – Двоє співробітників одного з поштових відділень у Вашингтоні померли 22 жовтня від „сибірки“. Ще двоє працівників того відділення перебувають у важкому стані – з подібною діагнозою. Як повідомив керівник нещодавно створеної Служби внутрішньої безпеки США Том Рідж, є всі підстави вважати, що причиною смерті стала легенева форма сибірської виразки. Службовців 22 жовтня було доставлено в лікарні з симптомами цієї хвороби. Невдовзі після цього вони померли. Поштові приміщення ретельно перевіряються. Керівники поштової служби США оприлюднили деталі нових заходів безпеки проти загрози „сибірки“. Американські спецслужби досі не можуть з'ясувати, хто саме стоїть за розсиленням листів з порошком з бактеріями цієї хвороби. Міністерство зв'язу Сполучених Штатів планує витратити 1 блн. дол. на посилені заходи безпеки, зокрема закупівлю техніки, яка опромінюватиме пошту радіацією. Чільний представник вашінгтонської служби охорони здоров'я доктор Айван Вокс висловив стурбованість тим, що сотні працівників пошти впродовж певного часу працювали в умовах зараження „сибіркою“. Досі чотири особи померли від легеневої форми цієї хвороби.

Підрозділи американської армії вже в Афганістані

ВАШІНГТОН. – Спеціальні підрозділи американської армії вже перебувають в Афганістані. Про це 19 жовтня сповістили американські засоби масової інформації з посиланням на джерела в Департаменті оборони США. Йдеться про дуже малу кількість вояків і про першу стадію акції введення наземних військ. Мета спеціального підрозділу – підтримка зусиль Центрального розвідувального управління США схилити вождів пуштунських племен порвати з режимом талібів, повідомляє „Вашінгтон пост“, з посиланням на високого посадовця з Пентагону. Тим часом США продовжують бомбардувати цілі в Афганістані.

Вбито ізраїльського міністра туризму

ЄРУСАЛИМ. – Ізраїльський міністер туризму Регавам Зеві 17 жовтня помер у лікарні після атенату на нього у готелі у східному Єрусалимі. Дружина міністра Р. Зеві знайшла тіло чоловіка біля дверей готелю. Народний фронт визволення Палестини оголосив, що здійснив напад, щоб помститися за вбивство ізраїльтянами лідера тієї організації Абу Алі Мустафи у серпні. Ізраїльський прем'єр-міністр Арієль Шарон сказав, що палестинський керівник Ясир Арафат повинен взяти не себе повну відповідальність за вбивство міністра туризму Р. Зеві, та заявив, що це вбивство є початком нової доби у конфлікті з палестинцями. Р. Зеві був одним зі сімох міністрів, які два дні тому подали у відставку, протестуючи проти виведення ізраїльського війська з палестинських районів Західного берега. Напере-

додні прем'єр-міністр Ізраїлю Арієль Шарон заявив, що він готовий обговорити створення палестинської держави з представниками палестинської адміністрації. Водночас зазначив, що спочатку має припинитися насильство з боку палестинців щодо ізраїльтян, і накреслив цілу низку умов, за виконання яких стане можливим створення палестинської держави. Ці умови виключають створення власного палестинського війська та укладення угод з країнами, ворожими щодо Ізраїлю. Однак навіть за умов створення палестинської держави Єрусалим має залишитись неподільним і під контролею Ізраїлю. Палестинські сили безпеки заарештували підозрюваних у вбивстві ізраїльського міністра. Ізраїльський прем'єр-міністр А. Шарон вимагає видати вбивців Р. Зеві, й аж тоді ізраїльські війська вийдуть з палестинських міст.

Ірландські республіканці висувають історичну ініціативу

БЕЛФАСТ, Північна Ірландія. – У Північній Ірландії партія Шин Фейн 23 жовтня закликала своє військове крило – Ірландську республіканську армію здійснити історичний крок і скласти зброю, щоб врятувати мирний процес у тій провінції. Заклик Шин Фейн пролунав одночасно з уст провідних діячів партії Джері Адамса, який промовляв у Белфасті, і Мартіна МекГіннеса, який давав прес-конференцію в Нью-Йорку. Міністер британського уряду в справах Північної Ірландії Джон Рід привітав ці заяви і назвав їх „значущими“. Керівники Ірландської республіки назвали їх „позитивним розвитком“. Однак дві ключові протестантські політичні партії провінції відреагували на заяви республіканців стримано.

НАСА вислала космічний апарат на Марс

КЕЙП КАНЕВЕРАЛ, Фла. – Останній космічний апарат, висланий на Марс американською космічною агенцією НАСА, вийшов на довколамарсову орбіту. Оглядач Бі-Бі-Сі з наукових питань 24 жовтня сказав, що за місією уважно спостерігають, бо попередня спроба НАСА посадити космічний апарат на Марсі два роки тому завершилася провалом. Цього разу космічний зонд „Одісея на Марс 2000“ спочатку зробить оберт довкола планети, збираючи інформацію про її поверхню. Вчені сподіваються, що в такий спосіб вдасться зібрати дані про клімат Марсу та його історію, а відтак з'ясувати врешті, чи на тій планеті коли-небудь існувало життя.

Північний альянс активізує наступальні дії проти Талібану

У той час, як Сполучені Штати і далі здійснюють авіарейди на Афганістан, опозиційні сили Північного альянсу 23 жовтня повідомили про початок нового наступу проти талібів поблизу міста Мазар-і-Шаріф на півночі країни. Захоплення того міста, за словами представників альянсу, є для них зараз пріоритетом. Один з провідників альянсу, генерал Рашид Достум, повідомляє про заплановані сутички довкола Мазар-і-

Шаріфа. Спробу перебрати контроль над тим містом минулого тижня таліби відбили, втім відтоді американські літаки бомбували талібські позиції в тому регіоні. Вже третій день поспіль американські літаки бомбують позиції талібів на північ від Кабулу, а також саме місто. Секретар Департаменту оборони США Дональд Рамсфельд заявив тим часом, що американці готові до наступу військ Північного альянсу: „...Ми готові і прагнемо зробити все можливе, щоб допомогти знайти і знищити війська Талібану і мережі Ал Кайда. Ми цілком певно готові до просування військ альянсу на північ і на південь“.

У Китаї судять американця

ПЕКІН, Китай. – Почався судовий процес над американським інженером китайського походження. Його звинувачують в отриманні таємної інформації та хабарництві. Суд над Фан Фуминем почався через декілька годин після від'їзду з Шанхаю Президента США Джорджа Буша. Американський уряд звинувачує китайську владу в тому, що Фан Фуминя близько півтора року тримали під вартою, не висуваючи проти нього офіційних звинувачень. Міністерство закордонних справ Китаю заявило, що Фан Фуминь незаконно отримав 43 таємних урядових документів від одного з чиновників і давав хабарі на суму близько 250 тисяч доларів. Американський адвокат Фан Фуминя заявив, що його підзахисний не винен і вимагає його звільнення.

„Конкорд“ здійснив перший переліт

ЛОНДОН. – Літак „Конкорд“ компанії „British Airways“ приземлився 22 жовтня на летовищі ім. Джона Кенеді в Нью-Йорку, здійснивши перший трансатлантичний переліт після припинення летів – після катастрофи одного з „Конкордів“ компанії „Air France“, що сталася минулого року. Здійснений тепер політ вважають генеральною пробою перед запланованим на наступний місяць відновленням пасажирських летів надзвукового авіалайнера.

Перевіряють приміщення Конгресу

ВАШІНГТОН. – Сенат та Палата представників Конгресу США не працювали 19 жовтня у зв'язку з перевіркою приміщень на наявність там збудників „сибірки“. Президент США Джордж Буш назвав засилення листів із вмістом збудників „сибірки“ терористичною акцією. Разом з тим, за його словами, слідство ще не натрапило на слід злочинців. Директор Федерального бюро розслідувань США Роберт Мюллер оголосив про винагороду у розмірі одного мільйона доларів тим, хто надасть інформацію, яка дозволить заарештувати осіб, що займаються підготуванням та розсиленням пошти зі збуджувачем „сибірки“. Адресатами поштових відправлень зі спорами цієї хвороби стали відділення інформаційних компаній Ен-Бі-Сі, Ей-Бі-Сі та Сі-Бі-Ес, а також збудник „сибірки“ було виявлено 17 жовтня і в бюрі

губернатора штату Нью-Йорку Джорджа Патакі. Провідник сенатської більшості Томас Дешл повідомив, що понад 30 осіб, головним чином співробітники його офісу, отримали листи, у яких був порошок зі спорами „сибірки“. Усі інфіковані проходять профілактичний курс лікування антибіотиками. Також надійшло повідомлення про те, що у штаті Нью-Джерсі на „сибірку“ захворів працівник поштового відділення.

Королева надала почесне звання Р. Джуліяні

НЬЮ-ЙОРК. – Принц Андрю, син британської королеви Єлисавети II, перебуваючи в місті 15 жовтня, передав посадникові Нью-Йорку Рудольфові Джуліяні почесне звання Лицаря командора ордену Британської Імперії. Тому що Р. Джуліяні є уродженцем Нью-Йорку, він не може називати себе „Сер“ Р. Джуліяні, однак він має право перед своїм прізвищем ставити букви „КБЕ“. Такі ж почесні звання надано також Комісарові поліції Бернардові Керікові та Комісарові пожежників Томасові Фон Ессен. Принц Андрю – Герцог Йорку підкреслив, що „ми всі подивляємося, як рятувальні служби швидкої потреби, посадник і його співпрацівники повели себе впродовж минулого місяця“.

Росія закриває базу на Кубі

ГАВАНА, Куба. – Куба 18 жовтня гостро скритикувала рішення Росії з фінансових міркувань закрити станцію спостереження, яка функціонувала на острові ще з радянських часів. У заяві, яку передало державне телебачення Куби, керівництво країни звинувачує Росію в поступливості американцям, які нарікали на те, що та станція виконує шпигунські функції. Куба заявила, що не погоджується з рішенням Росії, позаяк досі діють відповідні міждержавні угоди. Раніше начальник генерального штабу Росії генерал Квашнін твердив, що закриття кубинської станції заощадить щонайменше 200 мільйонів доларів на рік. За словами генерала Квашніна, цієї суми достатньо для закупівлі 20 комунікаційних супутників і близько сотні високотехнічних радарів. Президент Путін також оголосив про пляни виходу росіян з морської бази у В'єтнамі.

Проблеми з афганськими біженцями

ІСЛАМАБАД, Пакистан. – Пакистанська влада має намір вислати з країни афганських біженців, які останніми днями нелегально пробралися на територію Пакистану. Представник пакистанського уряду 23 жовтня заявив, що таліби погодилися прийняти біженців назад. За словами представника, для біженців будуть обладнані два табори на прикордонній території, а Організація Об'єднаних Націй почне постачати їм продовольство та найнеобхідніші предмети. Тисячі біженців зібралися на афгано-пакистанському кордоні. Президент Пакистану генерал Первез Мушарраф заявив, що його країна не у змозі прийняти всіх біженців.

Український музей...

(Закінчення зі стор. 1)

пропагандою у не-українському світі.

Імпредзою, що була підготована та продумана до усіх дрібниць, провадив президент Світового Конгресу Українців Аскольд Лозинський, який започаткував її признанням для усіх, хто причинився до заснування та втримання на висоті цієї важливої культурної станиці – живих, а померлих з пошаною закликів присутніх згадати однохвилинною мовчанкою. Він теж попросив генерального вікарія о. Патрікія Пашака, ЧСВВ, довголітнього пароха церкви св. Юра в Нью-Йорку, що тепер вже на заслуженому відпочинку, щоб промовив молитву. Отець П. Пашак після молитви просив згадати жертви терористичної акції 11 вересня однохвилинною мовчанкою, а меццо-сопрано Калина Чолган-Бойчук започаткувала пісню-гимн „Боже, благослови Америку”, що підхопили усі присутні.

Голова Управи Українського музею Ольга Гнатейко, коротко окресливши 25 років праці УМ, зложила подяку усім причетним до розвитку музею, цим людям „доброї волі”, як їх вона назвала, що зложили свої щедри пожертви та в різні способи працювали для його укріплення. Головним доповідачем зібрання був президент „Фрідом Гавз” Адріан Каратницький, який у своєму слові назвав Український музей одним із впливових центрів українсько-американської спільноти, який можна поставити поруч Українського Дослідного Інституту Гарварду і Українського Інституту Америки. Він надіється, що саме завдяки щедрій допомозі української громади УМ стане не лише одним із найсильніших осередків української культури в США, але також відкриє двері для інших національностей, для виміни та взаємного зацікавлення загальними культурними надбаннями. Він звернув увагу на те, що вже десять років, від постанови незалежності України, завдання УМ помітно поширилися, однак УМ і у дальших роках праці мусить шукати кінцевого партнерства із культурним життям України, а може, і знайде зрозуміння та певну допомогу з боку української держави. Він вказав на важливу роль українських знавців культури та історичних надбань в Україні, які працюють чи будуть працювати в УМ, з признанням підкреслюючи наполегливу працю в тому напрямі цілого ряду працівників УМ, з директором Марією Шуст на чолі.

У дальшому ході святкування А. Лозинський представив присутніх українських дипломатів – посла України в США Костянтина Грищенка з дружиною, Генерального консула у Нью-Йорку Сергія Погорельцева з дружиною, і постійного представника України до Об'єднаних Націй Валерія Кучинського з дружиною.

Посол України у США К. Грищенко прочитав щирий привіт від міністра закордонних



Президент „Freedom House” А. Каратницький

справ України Анатолія Зленка – давнього довголітнього представника України до ООН і мешканця Нью-Йорку, який був добрим приятелем УМ. До завдань ведучого належало представлення усіх присутніх на зібранні голів чи представників наших установ, які так численно прибули на святкування 25-ліття УМ. А були вони, здається, усі із українського „хто є хто” метрополії світу. Надійшли також письмові привіти, а серед них – такі повні значення та повні щирі побажання для розвитку УМ, як Верховного Архієпископа кардинала Любомира Гузара, в яких Достойний Патріарх підкреслив, якою „важливою громадською установою є УМ, що зберігає надбання української культури і робить її доступною для дуже широкої української і не-української публіки”.

Наспіли також привіти від губернатора штату Нью-Йорк Джорджа Патакі, мейора міста Нью-Йорк Рудольфа Джуліяні та від сенатора Гіларі Клінтон, яка підкреслила у своєму листі важливу роль мистецтва як чинника, що єднає народи і посилює людські спроможності творити красу. Переслали сердечний привіт також Євген і Диймел Шклярі з Каліфорнії, досі найщиріші жертводавці на будову нового приміщення для УМ.

Про цю щедрість української громади на ціль побудови музею, як і про відданість цій справі протягом чверть сторіччя усіх провідних членів Союзу Українок, а особливо недавно померлої голови Іванни Рожанковської, говорила



Віолончелістка Наталія Хома

голова СУ Ірина Куровицька, згадуючи також дотеперішніх усіх голів Управи УМ. Це – О. Різняк, Б. Цимбалістий, Т. Геврик, Й. Данко та І. Лучечко, і дякуючи за повну посвяту праці директорці УМ М. Шуст та її працівникам. Особливо згадувано на святкуваннях двох найбільших жертводавців на побудову УМ – подружжя Шклярів та кредитівку „Самопоміч” в Нью-Йорку, а теперішня голова О. Гнатейко з питомим їй ентузіазмом закликала до дальшої жертвенності, щоб УМ міг якнайскоріше розвивати свою культурну та пропагандивну діяльність в новому репрезентативному будинку. Усі ці слова заохоти та признання дотеперішньої великодушності жертводавців спонукали присутніх одних за одними складати свої пожертви на ту ціль, що у висліді дало 200.000 дол. Ці гроші будуть подвоєні так званім „Challenge Grant”, яку Музей одержав від Євгена і Димейла Шклярів. Все це дає сильну запоруку, що вкінці розпочнеться будова музею при 6-ій вулиці і що 30-річчя свого існування Український музей святкуватиме вже у новому приміщенні, яке постане за проектом українського архітекта Юрія Савицького.

На закінчення цього дуже вдалого святкування 25-річчя УМ, у мистецькій програмі відома віолончелістка Наталія Хома із справжнім віртуозним мистецтвом виконала сонату ч. 3 Л. ван Бетговена, при акомпаніменті Володимира Винницького.

О. Кузьмович

Дж. Буш...

(Закінчення зі стор. 1)

них, відкритих і процвітаючих економік, і основоположним принципам, що їх дотримуються члени АТЕС”. Учасники зустрічі закликали до запровадження заходів, які б перешкодили фінансуванню тероризму, а також зобов'язалися придушувати будь-які терористичні акції. Президент Китаю Цзян Цземінь сказав у розмові з Президентом Дж. Бушем та іншими провідниками, що тероризм став глобальною загрозою. Це перша значна політична заява в історії ब्लочу країн Азійсько-Тихоокеанського регіону, створеного 12 років тому для зміцнення економічної співпраці в регіоні. Водночас учасники зустрічі не підтримали загальнобомбової кампанії США і їхніх союзників проти Афганістану.

Президент Дж. Буш 19 жовтня заявив, що у Сполучених Штатах та Китаї існує спільне розуміння загрози, яку представляє міжнародний тероризм. Про це він сказав на прес-конференції у Шанхаї, після зустрічі з головою КНР Цзян Цземінем. Президент США позитивно оцінив співпрацю з Китаєм у галузі обміну розвідувальною інформацією та у виявленні фондів, які належать терористичному угрупованню „Ал Кайда”.

Цзян Цземінь висловив упевненість у тому, що обидві сторони зможуть домогтися конструктив-

ної співпраці. Дж. Буш, перебуваючи у Шанхаї, відмовився коментувати дії в Афганістані. Проте міністер оборони США Доналд Рамсфелд заявив 18 жовтня у Вашингтоні, що антитерористична кампанія увійшла у нову фазу і відтепер головна роль належить наземним операціям. За його словами, США підтримають з повітря і забезпечать військовою технікою війська „Північного альянсу”, який протистоїть талібам.

Уряд Тайвану вирішив бойкотувати економічну зустріч АТЕС у Шанхаї, з причини поведінки Китаю, як заявлено 19 жовтня. Тайван є членом АТЕС, проте перед початком зустрічі мав проблеми з Китаєм щодо видання в'їзних віз членам тайванської делегації, які мали б їхати до Шанхаю.

Під час зустрічі і переговорів Дж. Буша і Цзян Цземіня обговорювалися також питання протиракетної оборони. Пекін та Москва виступають проти плянів США щодо розгортання нової системи протиракетної оборони. Зі свого боку, Дж. Буш привернув увагу китайської влади до проблем Тайвану та дотримання прав людини у КНР. Китай вважає Тайван своєю бунтівною провінцією і погрожує застосувати силу, якщо острів оголосить про свою незалежність.

На передодні зустрічі Президент Росії Володимир Путін 17 жовтня оголосив про закриття військово-морської бази у В'єтнамі та центру електронного спостереження на Кубі. Президент США

з цього приводу заявив, що рішення Москви про закриття центру електронного спостереження на Кубі свідчить про покращання російсько-американських взаємин. У заяві Буша йдеться, що цей крок Росії є доказом того, що період „холодної війни” завершено і США й Росія більше не вважаються противниками. Центр, який знаходиться на відстані 150 кілометрів від Флориди, було побудовано у 1964 році як розвідувальний об'єкт. Уряд Куби назвав „неприйнятним” рішення Росії про закриття центру електронного спостереження на Кубі. В оприлюдненій у Гавані офіційній заяві йдеться, що двосторонні переговори про майбутнє станції повинні продовжуватись.

Російський президент В. Путін відразу підкреслив, що закриття радарної станції не означає, що Москва плянує обмежити співпрацю з Кубою.

Державний секретар США Колін Павел позитивно оцінив резолюцію форуму Азійсько-Тихоокеанської економічної співпраці, присвяченої проблемі міжнародного тероризму. За словами К. Павела, США вдячні країнам Азійсько-Тихоокеанського регіону за підтримку, яку вони висловили Вашингтону у справі боротьби з тероризмом.

Міністер закордонних справ КНР Тань Цзясюань заявив, що учасники Форуму розглянули боротьбу проти терористів не як протистояння націй та релігій, а як боротьбу між цивілізацією та варварством.

Прикре спізнання

Тим, що Президент Леонід Кучма прийняв відставку міністра оборони Олександра Кузьмука, Україна практично визнала свою вину за жакливу трагедію – знищення українською бойовою ракетою російського пасажирського літака Ту-154 над Чорним морем, і почала діяти більш відповідно до ситуації.

Нема сумніву, що смерть 78 осіб, котрі летіли з Ізраїлю до Новосибірська, була вислідом не зумисної дії, а фатальної помилки. Все ж помилка чи ні – на рівні зрілих міжнародних стосунків у подібних випадках хтось мусить невідкладно брати на себе відповідальність за невинні людські жертви. На жаль, перша реакція України була, делікатно кажучи, не зовсім зріла. Офіційний Київ був одностайним у запереченні своєї провини: мовляв, було абсолютно неможливим, щоб українська ракета збила цей літак.

З позиції саме непричетності до трагедії Президент Кучма висловив формальне співчуття Росії та Ізраїлеві. Коли ж докази, що літак збили такі українські ракетники, почали з кожним днем збільшуватися, поведінка Президента Кучми стала взагалі незрозумілою: він публічно заявив, що нема потреби робити з цієї справи трагедію, бо в інших країнах трапляються ще й більші помилки.

Очевидно, більші помилки справді трапляються, але під час трагедій люди намагаються діяти гідно і відповідально. Аrogантність для цього моменту аж ніяк не пасує. Таке враження, що керівники України залишилися в полоні старого радянського мислення, для якого характерна думка, нібито вони ніколи не можуть виявитися винними чи поза рацією. Так, вони можуть виявитися поза рацією – вони тільки люди, а не боги. Виглядає, що українським мовладцям вкрай тяжко зрозуміти різницю між моральною відповідальністю і вимушеним визнанням вини. А різниця тим часом проста: відповідальність – це риса провідника, а вина – це те, чого бояться діти.

Коли з'явилися інформації про вибух літака недалеко від російського узбережжя Чорного моря, анонімний представник Департаменту оборони США заявив для преси: існує вірогідність того, що цей вибух є результатом влучення української ракети. Ця поспішність з американського боку засвідчила, що й американцям може бути властива хибна поведінка. Правильною дією з боку США в цій ситуації було б, якби американський уряд невідкладно повідомив про свою підозру українських представників, замість давати інформацію для преси. Щоправда, невдовзі уряд США офіційно вибачився перед Україною за повідомлення для преси, зроблене згаданим анонімом з Департаменту оборони.

В перші дні жовтня, коли вже було ясно, що американський супутник зафіксував рух української ракети, тим більше тоді, коли з моря було піднято рештки збитого літака, уряд України мав досить підстав, щоб змінити своє наставлення до інциденту. На жаль, минули тижні, а Україна не спромоглася зрушитись з місця. Тепер вже найвищий час, щоб український державний провід щиро вибачився перед Росією та Ізраїлем, перед родинами загиблих.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про ясні промінчики на темному небі

Якось в останньому часі ми не можемо похвалитися радісними, веселими новинами, ні такими ж настроями. Політика просто годує нас раз-у-раз грізними чи навіть трагічними вістками з поля бою у цій новій війні, щоденно читаємо та слухаємо новини про дальші випадки невідомої, але небезпечної пошесті під назвою „сибірка”, а Україна засоромлено стоїть в кутку на міжнародному гришці, бо її військові виявилися винними у ненавмисному знищенні російського літака над Чорним морем. То ж більшість із нас відкриває вранці очі, а водночас з ними – телевизор, щоб послухати, що нового і поганого сталося у світі. Як же хочеться в такому політичному підсонні послухати хоча малу, але позитивну новинку, зустріти щось безжурного, надійного, побачити ясні промінчики у темному небі.

У мене вони з'явилися зненацька, коли взяла у руки бюлетень для творчої молоді, що прибрав давню, але завжди яскраву назву „Смолоскип України”. Це були вже 70-ті його номери, бо ж появляється в Україні від 1995 року. Але від нього дихнуло свіжістю, молодечим запалом, критикою, гумором, нерідко дуже гострим, не межі серказму, але передусім – надією. Надією, що ці молоді люди, що dorостають тепер у вільній Україні, відважно говорять те, що думають, що вони знають, що треба вимагати від себе та від інших, і що вони, певні творчої наснаги, влаштовують творчі семінари та знаходять інші можливості виявити себе на літературному і журналістичному полі. Може, дещо із їхніх теперішніх писань не дуже зрозуміле для нас, людей старшого покоління, може, навіть ми не зовсім погоджуємося з ними щодо їхніх понять – але вони „дихають життям”, вони повні енергії та ідей, дискутують, видають свої твори, бе-

руть участь у наукових конференціях та мають ясно і певно поставлені погляди, хоча і не усіми схвалені. Читаємо у „Смолоскипі” про їхні поїздки творчої молоді по Україні, про щораз нові твори з-під їхнього пера, що появляються друком, читаємо про палкі суперечки, які раз-у-раз відбуваються з приводу різних творчих вечорів – і серце радіє, що таки не всі тепер стали байдужі до культурних та літературних проблем, що не всі думають тільки про заробіток та гроші.

Й ось останній кінець тижня приніс мені доказ, що і тут ми маємо надійне молоде покоління, яке готується перебрати від нас естафету громадського і культурного життя. На „ювілейному”, 25-му з черги, крайовому пластовому з'їзді ми мали нагоду слухати виступ молоді пластуни, яка доводила нам, що її покоління пов'язане з Пластом тими самими ідеями, що світили їхнім батькам-пластунам. Вона з переконанням і молодечою завзятістю зробила висновок, що Український Пласт зможе існувати і через 50 років, якщо він далі спиратиметься на пластовому вихованні молоді та плеканні пластових засадах, які присвічували попереднім поколінням і дозволили Пластові пережити усі ці „бурі і негоди” упродовж сімдесяти років „Життя в Пласті”. Треба було бачити, з яким переконанням вона говорила, треба було слухати у відповідь на її слова ці бурхливі оплески її однолітків, що так численно були представлені на цьому з'їзді, щоб зачерпнути новий подих переконливого оптимізму.

Значить, і тут, і там ми таки можемо надіятися на молоде покоління, на цю природну зміну, на яку ми так чекаємо?

О-КА

1 Листопада – день нашої духовної весни

До історичних подій, які мають загальноукраїнське значення, належить революційний Листопадовий Зрив у 1918 році, коли було проголошено Західньо-Українську Народну Республіку. Вшановувати пам'ять про цей день – означає вшановувати чин, що був покликаний до життя політичною зрілістю галицьких українців, їхніми соборницькими почуттями і переконаннями, тобто тими високими якостями, які творили ідейну основу національно-визвольної боротьби українського народу. У цьому контексті день 1 Листопада 1918 року безпосередньо пов'язаний з днем 22 січня 1919 року, коли у Києві було проголошено об'єднання усіх українських земель в єдиний соборний і суверенний Українській державі.

Політичні обставини в тодішній Європі були складні. Перша світова війна привела до розпаду відразу дві імперії – Російську і Австро-Угорську, і це надавало Україні добрий історичний шанс. Австрійський цісар Карло I своїм маніфестом 16 жовтня 1918 року пообіцяв перебудувати монархію на союзну державу. Серед галицьких діячів було багато таких, котрі вважали доцільним дальше співжиття з ліберальним до українців Віднем, однак потяг до Києва і до української самостійності був нездоланим. 19 жовтня 1918 року з'їзд

галицької молоді і січового стрільцтва прийняв рішення: „У великій історичній хвилині, коли валяться основи старого світу, а на його руїнах росте нове життя вільних, самостійних народів, що самі рішають свою долю і майбутність, Національне Зібрання українців Австрі-Угорської держави проголошує торжественно перед цілим світом, що домаганням і метою всіх українців є з'єднання всіх українських земель, між іншими – українських земель Австро-Угорщини, в одну державу, що цілком наших національних змагань є з'єднання, вільна, самостійна Українська Республіка”.

Самозрозуміло, зазіхання Польщі на Галичину викликало в краї загальний протест, у висліді якого українське військо під командування Дмитра Вітовського вдосвіта 1 листопада 1918 року здійснили у Львові переворот. В усій Східній Галичині українці перебрали державну владу.

Хоч Західньо-Українська Народна Республіка не могла встоятися, соборницькі зусилля галичан не пропали марно. Саме після 1 листопада 1918 року Галичина стала символом і стимулом дальшої боротьби за свободу і незалежність України, її духовним П'ємонтом. У цьому – непроминальна роль 1 Листопада в нашій національній історії.



СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

SVOBODA

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Головний редактор – Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи”
Адміністратор Володимир Гончарик
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська
Передплата – Марійка Пенджола

(973) 292-9800 (доп. 3041)

(973) 292-9800 (доп. 3040)

(973) 292-9800 (доп. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ЗА НАШУ І ВАШУ „СВОБОДУ“

Громада мусить мати свою трибуну

Один той факт, що україномовна „Свобода“ живе на північноамериканському континенті вже 108 років, спонукує зробити висновок, що, оскільки еміграція чи, як тепер кажуть, діаспора, – це велими своєрідна, специфічна форма життя етнічної спільноти, то й пресові органи цієї спільноти характеризуються цією самою специфічністю. На матірній землі газети можуть бути різними, навіть протилежними за політичними чи світоглядними напрямками, і так воно є насправді. В діаспорі етнічна громада, попри всі конфесійні чи партійні, чи регіональні різниці, набагато згуртованіша, монолітніша, ніж „вдома“. Це відбувається якоюсь мірою само собою, рефлексивно, діє так званий інстинкт самозбереження. Але не тільки він. Чинником є також свідомість. Тому люди з різних країн, опинившись колись давно на американському березі, ледве чи не першим своїм кроком засновували газети. Газета, як ніщо інше, цементувала громаду, була незамінним засобом збереження національної ідентичності, найефективнішим центром американського українства.

Тут може хтось подумати: це було давно, від тих часів багато змінилося, нащадки перших поселенців повною мірою інтегрувалися в американське суспільство, і країна предків залишилася переважно у формі фотографій в старих родинних альбомах. Ні, це не так. Є безліч родин, які у третьому і четвертому поколінні зберігають українську мову, працюють у різних громадських організаціях, підтримують тісні зв'язки з Україною. Я абсолютно певний, що українство в Америці, після всього пережитого і досягнутого, завжди буде присутнє. Тим більше, що протягом останніх десяти-п'ятнадцяти років відбувається постійне оновлення нашої етнічної громади. Отже, як і в перші роки першої еміграції, так і тепер, неможливо обійтися без загальногромадської газети.

Якою вона повинна бути? Тут я не хочу першим забирати голос. Те, що стосується всіх, мають ви-

рішувати всі. Проте кілька думок усе ж наважуся висловити – на правах досить постійного дописувача до „Свободи“. Я переконаний, що газета має не тільки промовляти до громади, але й слухати громаду. Це двосторонній канал зв'язку. Якщо редакція з якихось причин, наприклад, з тієї причини, що її працівників можна полічити на пальцях однієї руки, починає варитися у власному, як то кажуть, „сосі“ і поволі відриватися від реального буття громади, то й ця остання врешті-решт може збайдужіти до своєї газети.

Я тут маю на увазі ті загальні теми, якими цікавляться усі, українська і міжнародна політика, українська економіка, українська культура. На всі ці теми, на конкретні процеси у названих галузях члени громади мають свої погляди, особливо старші члени. Вони своїм активним у громадському сенсі життям заслужили собі право висловлювати через свою газету світоглядні напрямні загальногромадського значення. І не десь по закутках сторінок, де залишається принагідне місце, а на найповажніших шпальтах.

Розповім один випадок зі мною. Я написав невелику за обсягом, але важливу, за змістом саме загальногромадську статтю. Редакція не тільки належним чином оцінила її значення, але вмістила на місці редакційної. Це ж чудовий шлях залучення найдосвідченіших членів українських громад Америки і Канади до справи випрацювання загальногромадських напрямних – морально-етичних, політичних, культурно-мистецьких.

Але... Хто хоче здобути право говорити з висоти редакційної, повинен внести у пресовий фонд певну суму. Це й буде фінансовою підтримкою „Свободи“ – підтримкою не тяжкою, якщо мати на увазі, що без „Свободи“ годі уявити майбутнє нашої громади на американській землі. Щодо ціни, то не треба скупитися: людський досвід, мудрість, ідеї вартують більше, ніж гроші.

Ярослав Колодій,
Дженкінтаун, Па

Доля України

Доля українського народу залежить переважно від нього самого, тобто від того, чи нарід захоче захищати свою державу власною силою. Тут напрошується порівняння з природою. Коріння кожного дерева має таку силу, яка відповідає вимогам його росту і охорони від вітрів. Кожна здорова нація має природну силу – патріотизм. Це те коріння, що запевнює нормальну перспективу розвитку для народу і держави. На жаль, український нарід не пішов природним шляхом.

Уточнення імені

У моєму листі до „Свободи“ (ч. 42) про книжку Лідії Купчик „Третій удар“ через мій недогляд не

Зовнішні напади і внутрішні міжусобиці виявилися сильнішими за оборонну силу нашого народу. Сусідні держави, які Україна століттями обороняла від азійських орд, використали її послаблення і поневолили. У спадок від князів і гетьманів залишився для нас їхній гіркий досвід: „Згода будусь, а незгода руйнує“. І незгоди збереглися до наших часів. Тому, мабуть, жодний інший народ на світі не має такої пісні-молитви: „Боже, нам єдність подай...“.

Д-р Михайло Палій,
Лоренс, Кан.

точно вказано ім'я священика. Слід читати – о. Омелян Трешньовський. Авторка книжки не була його дочкою.

Д-р Володимир Боднар

Щодо назви об'єднаної Української Церкви

Тому що справа Церкви, особливо Української Церкви, не є лише справою єрархії, священства і монашества, але цілого українського народу, народ повинен брати участь у вирішенні долі своєї Церкви. Справа єдності й одності нашої церкви є не тільки на часі, але й дуже важлива для дальшого існування нашої нації.

Процес єднання наших Церков в одну вже відчувається серед нас. Вже відбуваються братні зустрічі різних церковних середовищ, спільні Молебні, дискусії і все інше, що зближує сестер і братів одного народу. Йде дискусія, яку назву прийняти для об'єднаної нашої Церкви, яка буде під опікою Патріярха – духовного батька всього нашого народу.

Пропонують такі назви: Українська Православна Церква, Українська Вселенська Церква, Київська Вселенська Церква, Греко-Католицька Православна Церква. Аналізуючи нашу ситуацію, приходимо до такого варіанту назви нашої Церкви: Українська Християнська Церква. Чому? Слово „католик“ ще й сьо-

годні дратує православних українців, як і слово „православний“ дратує інших. Не в словах „католик“ і „православний“ полягає суть нашої Церкви. Знаємо, що Володимир Великий не приймав католицизму чи православ'я, чи протестантизму, чи якого сектанства, а прийняв Християнство, яке в той час не було розділене. І 13 років тому ми всі велично святкували тисячоліття християнства на Русі-Україні.

Отже, після об'єднання наших усіх Церков в одну єдину, найкраще назвати її: Українська Християнська Церква, яка була б під проводом одного Патріярха. Така об'єднана українська Церква буде сильна і з нею рахуватимуться всі три центри: Рим, Константинопіль і Москва, також і протестантські Церкви. При ній існували б відділення духовного спілкування з усіма згаданими центрами, згідно з Божими законами, а не рабської залежності від якогось „старшого брата“.

Зиновій Квіт,
Філадельфія

Звертаюся до приятелів і знайомих
мого батька – С. Кіндзерявого-Пастухова

Через „Свободу“ звертаюся до приятелів, знайомих і читачів мого батька, відомого богослова і письменника Сергія Кіндзерявого-Пастухова, які турбуються станом його здоров'я. За останній рік батько шість разів потрапляв до шпиталю, з причини малих кроволивів у мозк (інсультів). Те-

пер він одужує вдома і мав би велику приємність одержувати від людей, які його знають особисто чи з творів, листи. З цією метою повідомляю його адресу: Rt. Rev. Serhij K.-Pastukhiv, 103 Evergreen Street, W. Babylon, N. Y. 11704.

Лариса Пастухів-Мартін

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ (УЛТПА)
ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЬЮ-ЙОРКУ

повідомляє, що

ШИРШІ СХОДИНИ ДЛЯ ЧЛЕНІВ ТОВАРИСТВА І ЗАЦІКАВЛЕНИХ КОЛЕГ

відбудуться

9 листопада 2001 р., о год. 6-й веч.

в Українському Інституті. Америки, 2 East 79th Street

Після засідання д-р РОМАН ГОЙ, голова централі 1999/2001 буде мати доповідь на тему:

„УЛТПА ДЛЯ ВАС – РОЛЯ І ВАЖЛИВІСТЬ“

Після доповіді буде перекуса

За інформаціями прошу звертатися до д-р МАРТИ КУШНІР

(508) 855-2245

ЗРОБІТЬ РІЗДВЯНИЙ ПОДАРУНОК

☐ Я хочу подарувати передплату на „Свободу“ на адресу:

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Country: _____ Zip code: _____

(Газети доходять на Україну через 4-6 тижнів).

- ☐ 40 дол.: Річна передплата для членів УНСоюзу, разом зі знижкою на 5 дол.
☐ 50 дол.: Річна передплата для нечленів УНСоюзу, разом зі знижкою на 5 дол.

Умови: Дана пропозиція чинна лише разом з цим купоном на однорічну передплату, отримана до 21 грудня 2001 року. Один купон на одну передплату. Цей заохочувальний купон чинний тільки для **НОВИХ** передплат.

Просимо висилати чеки на адресу:
 SVOBODA, Subscription Department,
 2200 Route 10, P.O. Box 280,
 Parsippany, NJ 07054
 Відділ передплати:
 (973) 292-9800 дод. 3042

знижка
\$5





СТОРИНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Окружні збори Центрального і Північного Нью-Джерсі



Учасники зборів Округи УНС Північного і Центрального Нью-Джерсі.

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – Окружні комітети Українського Народного Союзу в Нью-Джерсі свої осінні організаційні збори провели у п'ятницю, 21 вересня, у приміщеннях Головної канцелярії УНС. Збори вели радний УНС Євген Осіславський – від Округи Північного Нью-Джерсі, та Михайло Захарко – від округи Центрального Нью-Джерсі.

На зборах, які розпочалися в 2:00 год. по полудні, С. Осіславський привітав представників відділів, округ і членів Головного уряду УНС – головного секретаря УНС Марту Лиско, касира Стефана Качарая, та радну УНС Рому Гадзевич. Присутнім на зборах був також колишній радний УНС Андрій Кейбіда. Не була присутньою на зборах, з уваги на перестуду, президент УНСОюзу Уляна Дячук.

Збори розпочато хвилиною мовчанки у пам'ять недавно померлих членів УНС з Нью-Джерсі, включно з колишнім довголітнім Головним секретарем і почесним членом Головного уряду УНС Володимиром Соханом, секретарем 172 Відділу УНС Степаном Косоноцьким та секретарем 490 Відділу УНС Оленою Чорномаз, а також жертв недавніх терористичних акцій у США.

М. Лиско звітувала про організаційні висліди 2001 року і повідомила, що Північна Округа

Нью-Джерсі вже до 30 червня виповнила 22 відсотки призначеної їй цього року кількості нових членів, здобувши 36 нових членів на забезпечену суму 1.74 млн. дол. Округа Центрального Нью-Джерсі здобула 13 відсотків призначеної їй кількості членів, приєднуючи шість нових членів на забезпечену суму 77,000 доларів. Крім того, вона повідомила, що Юліан Котляр з 42 Відділу УНС приніс на збори 10 аплікацій нових членів. Вона також повідомила, що троє працівників Головної канцелярії УНС – Христина Бродин, Оксана Тритяк і Степан Вельгаш здобули забезпечені ліцензії. Коли ж мова про організаційну діяльність УНС в цілому, то з 238 Відділів тільки 68 придбали нових членів, і цим здійснено тільки 17.44 відсотка з призначеної на цей рік квоти – 1250 нових членів. Повідомила також, що потрібно найменше 75 активних членів, які платять вкладку, щоб Відділ мав право вислати делегата на Конвенцію УНС, заплановану на травень 2002 року в Чикаго.

Касир УНС С. Качарай заявив, що фінанси УНС поліпшуються, дефіцит обидвох видань УНС „Свобода“ і „Українського Тижневика“, у порівнянні з датою 30 червня минулого року, значно зменшився до – 54,000 доларів. Справа зі „Союзівкою“ не поліпшується, і цьогорічний де-

фіцит становитиме приблизно 500,000 доларів.

Коли йдеться про Корпорацію Дому УНС, то, згідно зі звітом касира, у її балансі буде можна побачити поліпшення, зокрема відколи Адміністрація соціального забезпечення стала важливим орендарем в будинку Головної канцелярії УНС. У загальному до 30 червня ц. р. зміни у чистому доході УНС виказали понадмільйонну надвижку у порівнянні з цим днем минулого року.

Далі М. Лиско запропонувала зміни до Статуту УНС. Оскільки кількість членів Головного Уряду є зовеликою стосовно до теперішнього стану членства, було б добре зменшити його теперішнє число – 25 членів. Вона також зауважила, що тепер Канада має статуту призначених чотирьох членів до Головного Уряду, і запитувала, чи ця кількість місць для Канади повинна бути продовженою, коли членство Канади в УНС становить всього 6 відсотків. Збори було перервано несподіваними відвідинами депутата Верховної Ради України та колишнього голови Комітету боротьби з корупцією Григорія Омеляченка, який день пізніше, 22 вересня, промовляв на бенкеті української громади штату Нью-Джерсі з нагоди святкування 10-річчя Незалежності України.

Збори продовжувались, і в часі дискусії заторкнено питання щодо зменшення кількості членів у Головному Уряді. Крім того, були подані запити стосовно радних УНС, їхньої ролі в УНС та висоти їхнього забезпечення в УНС. М. Лиско знову зосередилась на діяльності УНС в Канаді, де є всього 3,000 членів, але треба вносити високу оплату канадським забезпеченим урядам за те, щоб вести бізнес в їхній країні. Вона запропонувала можливу розв'язку ситуації, якщо б канадські члени УНС перейшли на американські поліси, платили вкладки в американських доларах і отримували пільги також в американських доларах. Вони залишаться членами канадських відділів УНС на тих самих правах, як члени американських відділів УНС. Іншою можливістю є перенести всіх канадських членів УНС до іншої братської забезпеченої фірми, не конечно української. Вона сказала, що ексекютива розглядає цю справу, і підкреслила, що всі закордонні суб'єкти підприємницького типу в Канаді знаходяться в такій самій ситуації. Збори закрив М. Захарко.

І. Я.

Осінні організаційні наради Дітройтської Округи

ДІТРОЙТ, Миш. – Цьогорічні Осінні наради відбулися у неділю, 30 вересня, у приміщенні Українського культурного центру. У них взяла участь голова УНСОюзу Уляна Дячук.

Наради відкрив і провадив голова Округи і головний контролер УНС д-р Олександр Серафін. Перше слово він надав У. Дячук. Вона попросила присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять тих членів і членів УНС, які відійшли у вічність, зокрема д-ра Івана Фліса і Володимира Сохана. Після У. Дячук проаналізувала стан членства Округи за минулих шість місяців. У зв'язку із осінньою кампанією просила докласти більше зусиль у придбанні нових членів. Вона подала інформації відносно деяких поліс (від 25 тисяч доларів – вгору), беручи до уваги факт, що теперішні фінансові ситуації вимагають більших сум грошей, ніж було колись. Крім цього, звернула увагу на потребу правильно виповнювати аплікації.

Далі У. Дячук зупинилася над питанням наступної Конвенції УНСОюзу, яка має відбутися у 2002 році у Чикаго. Пригадала також, що на кожних 75 членів прислужує право на одного делегата. Всіх делегатів буде біля 200. Це буде дуже важлива Конвенція тому що мова йтиме про зміни до статуту УНСОюзу, обговорюватиметься пропозиція зменшення числа членів Головного Уряду. У найближчому часі УНС мусять розв'язати справу членства Канади, тому що через вартість канадської валюти впливають по-

важні ускладнення, а Канадський забезпечений Уряд має великі і коштовні вимоги. Оба тижневики, „Свобода“ і „Юкрейніян Віклі“, є й далі дефіцитні, хоча недобір значно зменшився завдяки збільшенню приходів із рекламних оголошень і тому, що „Свобода“ стала тижневиком. Однією з поважних поточних проблем є справа Союзівки, яка є дефіцитною, тому що менша кількість

членства користується зі Союзівки. Справа остаточного налагодження проблем і справ Союзівки буде серед найважливіших точок нарад Конвенції.

Перед закінченням наради деякі присутні ставили питання відносно різних справ, на які дістали вичерпні відповіді. Під час перерви зроблено знімок. Закриваючи наради, д-р О. Серафін подякував У. Дячук за її вичерпні інформації та відвідини нашої Округи, а усім присутнім – за ділову і активну участь.

Зенон Василькевич



У. Дячук (посередині) з представниками Осінніх нарад Дітройтської Округи.

ПОЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР

Облога „Нашої України“

22 жовтня Роман Безсмертний зробив першу публічну заяву у новому для себе статусі – політичного координатора виборчого блоку „Наша Україна“. Проголошення президентським представником у парламенті свого наміру приєднати Народно-демократичну партію до блоку В. Ющенка вказало на його бажання стати посередником між „Нашою Україною“ та блоком „За єдину Україну“, до якої, як відомо, окрім НДП, увійшли АПУ, Партія регіонів та „Трудова Україна“. Та й сам Р. Безсмертний не приховує своїх намірів, наголошуючи, що намагатиметься сприяти співробітництву між двома блоками. Не проти цього, очевидно, і Віктор Ющенко. Принаймні, саме таким чином можна тлумачити його згоду на провідництво у штабі „Нашої України“ Петра Порошенка та Романа Безсмертного. Однак, участь і першого, і другого у блоці, схоже, виходить за межі парламентської кампанії.

З'яву у своєму штабі провідника депутатської групи „Солідарність“ та представника Президента у парламенті экс-прем'єр пояснив у притаманній для нього манері. Мовляв, і той, і другий – патріоти, „ефективні“ політики, а один із них (П. Порошенко) навіть доводиться йому кумом. Для В. Ющенка цих характеристик виявилось достатньо, аби віддати цим достойникам реалізацію політичного проєкту „Наша Україна“. Найближчому оточенню Віктора Ющенка – тим, хто реально міг би взяти до своїх рук кермо штабу, – Ми-

колі Сидоренку, Іванові Васюнику та Павлові Качуру нічого не залишається, як погодитись зі своїм шефом, граючи у штабі другорядні ролі. Отримали облизня і учасники блоку – ПРП, НРУ, УНР, ХНС та „Вперед, Україно!“ Віктора Мусіяки (остання оголосила про своє приєднання 20 жовтня). Право на керування фінансами та ідеологічним забезпеченням блоку отримали два політики, присутність яких у блоці у будь-який момент може бути поставлена під сумнів. Оскільки на сьогодні, окрім поцінованих В. Ющенком чеснот та розрекламованої близькості до Президента Л. Кучми, Роман Безсмертний та Петро Порошенко іншого політичного капіталу не мають. Ані перший, ані другий не є членами партій-суб'єктів „Нашої України“. П. Порошенко може сьогодні лише обіцяти, що партія „Солідарність“, до створення якої він долучився і одноіменну депутатську групу якої він очолює у парламенті, приєднається до блоку Віктора Ющенка. Оскільки „де-юре“ він не є провідником цієї партії, а обіймає скромну посаду заступника керівника Партії регіонів. Іншими словами, П. Порошенко входить до блоку В. Ющенка не як політичний провідник, а як фізична особа. Для Петра Порошенка, який зарекомендував себе вдалим менеджером, контролюючи Вінницьку кондитерську фабрику, Луцький автозавод, конструкторське бюро „Мрія“ та виробничий концерн „Укрпромінвест“, „Наша Україна“ – це всього-на-всього черговий проєкт. Його присутність у штабі дозволить уникнути, принаймні, одного – традиційного під час виборчої кампанії розкрадання залучених коштів. До того ж, Віктор Ющенко отримає гарну нагоду говорити про

існування в державі проукраїнських олігархів. Для П. Порошенка керівництво штабом „Нашої України“ – це чудова нагода продемонструвати Леонідові Кучмі свої менеджерські можливості і у потрібному для адміністрації Президента напрямку скеровувати рух виборчого блоку Віктора Ющенка. А подруге, „проштовхнути“ за квотою экс-прем'єра до парламенту якнайбільше своїх висуванців. 36-річний кум Віктора Ющенка, схоже, вже давно мріє стати менеджером потужної політичної партії. А „Наша Україна“ – це можливість покерувати й спробувати зформувати нову політичну партію.

Щодо Романа Безсмертного, то він прийшов до „Нашої України“ за згодою Леоніда Кучми. І цілі його зрозумілі – не лише взяти під президентську контролю внутрішньополітичні процеси у середині блоку, а й максимально зблизити „Нашу Україну“ з блоком „За єдину Україну“. Очевидно, йдеться і про стратегічні завдання, а саме – захопити одну із лідерських позицій під час створення після парламентських виборів на базі „Нашої України“ потужної демократичної партії. Облога П. Порошенком та Р. Безсмертним „Нашої України“ свідчить, що ці два політики вже визначили для себе мету, яка не обмежується парламентськими виборами, на яких, очевидно, і без цих двох політиків блок В. Ющенка отримав би необхідну підтримку електорату. П. Порошенко і Р. Безсмертний покищо мовчать. Можливо, і правильно роблять, бо мають гарну нагоду реалізувати свій власний проєкт.

Сергій Руденко,
УНІАН

З'їзд письменників...

(Закінчення зі стор. 1)

Микола Холодний, якого в 60-их роках режим переслідував, а Спілка й не думала взяти його в члени, писав тоді, пише і нині, і видає, і став членом Спілки. Він був на з'їзді – як гість, не як делегат – і характеризував його як „колгоспні збори“.

Або Андрій Курков, нині один із найуспішніших прозаїків України. Його твори виходять в перекладах в різних країнах Європи, влітку вийшов його пригодницький роман в Китаї, в листопаді він буде у США, пропагуючи американське видання свого роману, який в англomовному варіанті називається „Death and the Penguin“, а на базі його попереднього роману, „Приятель покійника“, був зроблений фільм, що його у США розповсюджує компанія Sony Pictures. Він також член Спілки і був на з'їзді, але недовго, щоб не відриватись від щоденного режиму писання. Про нинішнє керівництво Спілки він висловився в газеті „День“ (19 жовтня) так:

„Вони ... перетворюють (Спілку) на центр соціальної допомоги незаможним письменникам, які вже давно не пишуть, чи взагалі не писали. Інша річ, що відсотків 70-80 цих делегатів – це радянські письменники. З часів радянської української літератури в часи української пострадянської літератури насправді перейшло, може, 5-6 прізвищ. Всі інші за своєю ментальністю та творчістю залишилися в Радянському Союзі“.

Курков належить до „молодшого покоління“ членів Спілки, а це значить тих, яким сорок-кілька років. На з'їзді вони пробували перебрати кермо, хоч сорокалітніх серед делегатів з правом голосу було не більше десятка. Їх кандидатом на голову Спілки був поет Володимир Цибулько, голова Асоціації „Нова література“ і колишній радник прем'єр-міністра Віктора Ющенка. Напередодні з'їзду він назвав тричі-голову СПУ Юрія Мушкетика „літературним Брежнєвим“, а колег-членів – „інвалідами творчості“. Остаточо за нього голосувало 7 із 176 делегатів.

Мушкетик кілька разів заявляв, що четвертий раз (від 1986 року) на голову не кандидуватиме („Я вже себе вичерпав на цій роботі“), і явно агітував делегатів обрати Івана Драча, якому під час з'їзду сповнилося 65 років і який казав, що ще цього року подасть у відставку з головодства Державного комітету інформаційної політики. Коли після першого туру виборів голови Цибулько опинився на п'ятому місці, „молоді“ почали агітувати за

Володимира Яворівського, якому всього 59 років. Яворівський виграв.

А за Драчем стояла велика артилерія: крім Мушкетика і президії НСПУ, які відкрито агітували за його обрання, на другий день з'їзду, перед виборами голови, у залі з'явився мер Києва Олександр Омельченко з букетом квітів і знаком пошани „найвищої нагороди нашої рідної столиці“ – щоб привітати Івана Драча з його 65-літтям.

Знову ж Юрій Мушкетик дав з президії делегатам таку пораду:

„Для голови Спілки треба багато якостей. В нашій державі голова має бути українським патріотом. Багато людей могли б цю вимогу задовольнити. Я називаю від себе кандидатуру Івана Драча. Він не просто патріот, а борець за українську справу“.

А тому що під час з'їзду чимало говорилося про незадовільне адміністрування майном НСПУ (Будинок письменників, Літературний Фонд, поліклініка, книгарня – у Києві; чотири будинки творчості і пансіонат в різних частинах України), Мушкетик додав ще й таку якість „свого“ кандидата: „За майно нам боятись не треба“.

Попередній голова Спілки намагався переконати делегатів голосувати відкрито – піднесенням мандатних карток, але це йому не вдалось: ані зала, ані деякі члени президії з'їзду з цим не погодились; хотіли таємного голосування. І тут довелося друкувати бюлетені з іменами шести кандидатів: Віктор Баранов (здобув 3 голоси), Іван Драч (57), Анатолій Погрібний (50), Володимир Цибулько (7), Леонід Череватенко (8), Володимир Яворівський (51). У другому турі, після друкування нових мандатів і коли деякі делегати вже від'їхали додому, Яворівський одержав 84 голоси, а Драч – 74.

Письменник і журналіст Олексій Микитенко бачить в цьому позитивне явище: „Рішення 'низів', – каже він, – виявилось зовсім непередбаченим. Заговорив плебс, а плебс шукає провідників. Це дзвінок і для інших виборів – парламентських, президентських. Нині народ вже не такий послухний, як дехто думає“.

У президії з'їзду сиділи „екс-офіціо“ Володимир Семиноженко, заступник прем'єр-міністра з гуманітарних питань, і Юрій Богуцький, міністр культури і мистецтв.

Академік Семиноженко запевнив письменників, що державне фінансування Спілки, яке нині становить понад 400 тисяч гривень на рік, в новому бюджеті має зрости до 530 тисяч гривень. Він також згадав, що існують президентські стипендії для бідних письменників, але щоб дістати їх, треба писати заяви (аплікації); дав пись-



Володимир Яворівський –
голова Спілки письменників.

Фото С. Спасокукоцького.

менникам підставову лекцію політології про важливість лобіювання законодавців: не говорити про потреби письменників „з трибуни“, а переконувати членів Верховної Ради, зокрема членів відповідних парламентських комісій, у доцільності схвалення законів, які потрібні письменникам. Як приклад він згадав підвищення пенсій для науковців, які активно бивчали це питання з членами Верховної Ради.

Нині членство Спілки письменників становить 1623 осіб в Україні і 103 в діаспорі. Від останнього з'їзду (протягом 5 років) членами стало 405 осіб в Україні і 28 у діаспорі. Такі дані подав полтавець Микола Костенко, голова мандатної комісії.

Десять і 15 років тому українські письменники були в перших рядах становлення української державності. Раніше вони оберігали українство за умов колоніалізму. Тепер чим більше Україна утверджує свою державність, тим більше письменники відходять від її керівництва – і це добре; вони цього просто не зміють робити. Але чому б мали уміти?

Уявім собі такий сценарій: у керівництві Сполучених Штатів є Філіп Рот, Джон Апдайк, Тоні Моррісон, Джойс Керол Овтс, Стівен Кінг. Жаж!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відбувся XVI Собор Української Православної Церкви в США

САВТ БАВНД-БРУК, Н. Дж. – Тут від 10 до 14 жовтня проходив XVI Собор УПЦ в США.

Зворушливим був момент, коли владыки, священники, диякони, ченці та делегати – учасники Собору, що скликається що три роки, ішли урочисто процесією від церкви-пам'ятника до Дому культури, а чотири архимандрити несли ікону Почаївської Божої Матері, яку під спів тропаря примістили поряд зі столом президії. Владика Константин відкрив Собор, що проходив під гаслом: „Освятити їх правдою. Твоє Слово – це правда”.

Зранку була відслужена Божественна Літургія, після якої наші ієрархи – Митрополит Константин, Архiepіскопи Антоній і Всеволод, разом з Єпископами Юрієм з УПЦеркви Канади та Єремією з Південно-Американської Епархії нашої Церкви віддали Сполучені Штати Америки, вражені жахливими подіями 11 вересня, під Покров Пресвятої Богородиці. Її поява в Константинополі – фортеці православ'я, та в Почасві – осередку православ'я в Україні – єднала людей і зміцнювала їхню віру і духовне завзяття.

Протягом чотириденних сесій Собору найдокладніше обговорювалися справи духовного зростання і розвитку за посередництвом святих Таїнств. Невід'ємною частиною Собору були святі Таїнства віри – сповіді (примирення), Божественні Літургії та медитації. Архiepіреї, духовенство і вірні – учасники Собору розпочинали кожний день єднанням (євхаристією) з Господом, і закінчували його роздумами про доброту Бога, Який запрошує нас до особистої і спільної святості і досконалості.

Дискусії під час Собору, в окремих комітетах і на загальних сесіях, вказували на те, що Святий Дух керував Собором. Докладно представлено і обговорено всі аспекти служіння Церкви – адміністрації, служби молоді, релігійної освіти, місійної праці і християнської

благодійності, господарювання, родинної служби, міжцерковних взаємин, фінансових, культурних і етнічних справ, видавництва і семінарії. Наявним було бажання кожного делегата бути вірним своєму християнському покликанню і завзято працювати на користь довіреної їм опіці парафії й усієї Церкви.

У своїх зверненнях до XVI-го Собору Блаженніший Митрополит Константин і Преосвященні Архiepіскопи Антоній і Всеволод передусім звертали увагу на духовний зріст, зрілість і зрозуміння ролі Церкви взагалі, а ролі Української Православної Церкви зокрема.

Як уже згадувалось, на Соборі були присутні гості: Преосвященний Єпископ Юрій з Торонто, голова Консисторії протопресвітер Василь Макаренко з Української Православної Церкви Канади та Преосвященний Єпископ Єремія з нашої Південно-Американської епархії. Учасниками Собору – представниками своїх парафій із усіх трьох епархій було більше, як 200 священників і мирян.

Програма Собору перепліталася з подіями, котрі зосереджувалися на єдності, надії на Божу поміч, на культурних скарбах і поглядах на майбутнє. Поміж ними були такі, як посадження керівником Служби молоді Наталкою Капелюх молодого деревця – як символу єдності молоді УПЦеркви в США і молоді в Україні, Панахида за спокій душ 5000 невинних людей, що загинули в недавньому нападі на Америку, зворушливий концерт духовної музики, виконаний мистцями з України і з США, посвячення землі під музейну частину історично-освітнього комплексу і т. д.

У своєму звіті про стан Церкви Митрополит Константин говорив про всі аспекти життя Митрополії, і закликав до нової євангелізації, яка починається в серці поодиноких людей, а потім розростається на парафіяльне, а згодом на епар-

хіяльне життя – процес, що повинен включати наших новоприбулих братів і сестер з України.

Владика Антоній, говорячи про перебіг Собору, підкреслив, що, судячи з того, як учасники Собору ставляться один до одного, відчувається присутність Святого Духа. Він закликав усіх працювати і далі шляхом до духовної досконалості і свідомості, як личить правдивим, віруючим і шляхетним людям.

Високопреосвященний Архiepіскоп Всеволод підкреслив, що наша унікальність, чи то вроджена, чи прийнята, полягає в тому, що ми всі – духовні діти однієї великої суцільності, історичної Київської Церкви Русі-України, з якої щойно народилася Церква півночі – Москви та багатьох інших слов'янських церковних родин.

Владика Юрій у своїй промові зосередив увагу на Богородиці, до котрої два православні осередки – Константинопіль – Церква-мати Київської Митрополії і Почаївська Лавра – вдавалися у час потреби. Він закликав усіх наслідувати віру і відданість Діви Марії.

Владика Єремія закликав усіх бути людьми молитви і дії, бути люблячими і прощаючими людьми, які наслідують любов і відданість тих освячених людей України, що змінили її обличчя, часто приносячи себе самих у жертву.

XVI Собор закінчився так, як і розпочався – Божественною Літургією та відгуком на заклик: „Зі страхом Божим, любов'ю і вірою приступіть”. Учасники Собору повернулися до своїх парафіяльних родин із ще більшим бажанням дотримуватися Святого писання, навчання Святих отців, церковної дисципліни і жити духом братерства, що позначає життя всіх, що „у Христа хрестилися і в Христа зодягнулися” та „освятилися Його Правдою”.

Відділ зовнішніх стосунків
Консисторії УПЦ в США



Делегати і гості XVI Собору УПЦ в США 10–14 жовтня у Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Громадський комітет припинив свою діяльність

ГЛЕН-СПЕЙ, Н. Й. – З нагоди першої річниці незалежності України, 22 квітня 1992 року був створений Громадський комітет у Глен-Спей, Н. Й., до складу якого ввійшли представники всіх місцевих організацій і товариств. Після цієї річниці було вирішено затвердити цей комітет як постійний.

Впродовж десяти років Громадський комітет організовував відзначення трьох національних свят – Шевченкових днів, річниці незалежності і свята Листопадового Зриву. Окрім того, комітет гідно відзначив в 1996 році 10-ліття Чорнобильської аварії, а також активно включився у святкування 200-

ліття нашого міста Лямберлянд.

Усі пожертви були використані на проведення свят, про що складено касовий звіт.

На останньому засіданні комітету, 11 жовтня ц. р., вирішено припинити його діяльність, передавши на майбутнє відзначення національних свят місцевим організаціям.

Подасмо до загального відома, що від 11 жовтня ц. р. Громадський комітет у Глен-Спей, Н. Й., припинив діяльність.

Ярослав Гавур,
голова комітету
Богдан Кандюк,
секретар

1221: нове кодове число ЗУАДКу

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. – З приємністю інформуємо всіх працівників-українців на державній праці, що Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) знову включений до крайової збіркової системи „Combined Federal Campaign National List” у розділі „Independent Charities of America (ICA)” – з новим кодовим числом 1221. Кожний працівник федерального уряду і члени збройних сил всіх формаций США заохочені жертвувати на збірку кампанію допомоговим установам. Кампанія почалася у вересні ц. р. Ми закликаємо декларувати свої пожертви на цілі ЗУАДК-у під числом 1221.

Наша адреса: 1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111. Tel.: (215) 728-1630. Fax: (215) 728-1631.

ЗУАДК

Осінній сезон в НТШ відкриває доповідь д-ра Ф. Сисина



Проф. Франк Сисин

НЬЮ-ЙОРК. – У суботу, 6 жовтня, Наукове Товариство ім. Шевченка в США започаткувало свій осінній сезон незвичайно цікавою доповіддю професора Альбертського університету та Канадського Інституту Українських Студій відомого історика Франка Сисина, що зараз перебуває в Нью-Йорку як гість-професор в Колумбійському університеті.

Трагічні події 11 вересня струсли цілим життям Нью-Йорку і тим змінили наперед заплановані програми також в окремих товариствах чи інституціях. Про це згадала д-р Анна Процик, відкриваючи програму в НТШ-А, яка мала розпочатися 13 вересня особливим вечором – із виступом славного співака, соліста Метрополітальної опери Павла Плішки. Зі зрозумілих причин, цей концерт треба було в останній хвилині відкласти, як і презентацію антології української поезії англійською мовою, призначену на 29 вересня.

Отож доповідь знаного українського історика п. н. „Релігійна і національна думка Б. Хмельницького” відкрила осінній сезон в НТШ-А незвичайно корисно, що і зазначила А. Процик, представляючи доповідача і головного редактора англійської „Історії України-Руси” М. Грушевського, широко-

домого історика д-ра Ф. Сисина.

Доповідач із властивою йому ерудицією та знанням зацікавив усіх слухачів глибоким розумінням доби Хмельницького та його релігійних поглядів, як і національного думання.

Слухачі довідалися про збірник 550 документів Б. Хмельницького, що появився в 1998 році, однак, не є ще повний, як і не була повна ця збірка в числі 470 листів, що їх представив раніше відомий широкому загалові українців історик проф. І. Крип'якевич. Саме це листування Б. Хмельницького було підставою до аналізу його національного та релігійного мислення, яку й запропонував слухачам проф. Ф. Сисин.

Все ж Ф. Сисин зауважує, що і цей збірник не є повним, тому що в ньому бракує звернень гетьмана до народу, немає внутрішнього листування, а у деяких випадках важко з певністю ствердити, чи листи є автентичними.

Доповідач сильно підкреслив велику набожність Богдана Хмельницького, характеристичну для цих часів, що була дуже важливим чинником у житті гетьмана. Однак довідуємося, що з часом Б. Хмельницький перестав бути толерантним до інших релігій, особливо католицької.

Проф. Ф. Сисин зробив також аналіз поняття національності часів Б. Хмельницького, а передусім його самого. Слухачі пізнали цю різницю, яку в добу Б. Хмельницького викликували поняття „лях” і „поляк”, та що вживали їх як прикметники для окреслення віри та релігії.

Доповідач, добре обізнаний з цією добою історії України, остерігав слухачів перед застосуванням сучасних окреслень та понять до часів Б. Хмельницького, як саме „лях” і „поляк”, „наш край” – „наша країна” чи „державницький”.

Доповідь проф. Ф. Сисина, хоча виголошена як університетська лекція, пробудила зацікавлення у слухачів, якими були в більшості особи старшого віку, зі загальним знанням історії та літератури.

О. К.

Свято України в Нью-Джерзі відбулося з участю усієї громади

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Наприкінці квітня ц. р. з ініціативи стейтсової ради УККА у Нью-Джерзі та Українського Народного Союзу Михайло Галібей – ріалтор, Ярослав Куземчак – адвокат, Іван Буртик – голова стейтсової ради УККА, Уляна Дячук – президент УНСОУ, та Михайло Козюпа – голова філії Українсько-Американської Федеральної Кредитової Спільноти „Самопоміч” у Парсипані вирішили написати листа до усіх українських організацій в Нью-Джерзі, в якому пропонувалося спільними зусиллями відзначити 10-річчя Незалежності України.

17 травня ц. р. в будинку УНСОУ, в Парсипані, на сходах ініціаторів була вибрана управа у складі: голова – Михайло Козюпа, заступник – Марта Лиско (УНС), члени – Ярослава Мулик (Союз Українок), Божена Ольшанівська (АГРУ), Володимир Бондар (UNCHAIN), Іван Буртик (УККА).

До комітету Нью-Джерзі „10-річчя Незалежності України” ввійшли д-р Юліян Бемко – Українсько-Американські Ветерани, Григорій Добуш – Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Марія Дупляк – Організація Оборони Лемківщини, Станіслав Кметь – Друга дивізія УНА, Ярослав Куземчак – УККА, повіт Морис, Лев Мазур – Українські професіоналісти та бізнесмени, Євген Осціславський – Український Народний Союз, Роман Пиндус –

„Чорноморська Січ” і Пласт, Квітка Семанишин – УККА, Ньюарк-Ірвінгтон, Володимир Васків – УККА, Олена Вельгаш – Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля.

Урочистий бенкет відбувся в „Ramada Inn” в East Hanover, в суботу 22 вересня. Генеральний менеджер Орест Федаш подарував „Cocktail Hour”, Михайло Галібей подарував гроші комітетові для оформлення відеофільму про події в Україні і в Америці протягом останніх 10 років, який було висвітлено на бенкеті.

Дорада рада Українсько-Американської Федеральної кредитової спільноти „Самопоміч” Нью-Джерзі покрила кошти за весь друк матеріалів до свята. Український Народний Союз безкоштовно подав рекламні оголошення у „Свободі” та „The Ukrainian Weekly”.

Всього було зібрано 13,220 доларів, з яких 13,080 доларів пішло на покриття коштів. Решту грошей подаровано УККА у Нью-Джерзі, який дав перші гроші для того, щоб комітет розпочав свою діяльність.

Комітет дякує всім учасникам свята за їхню працю, зокрема конферансьє – адвокату Несторові Олесницькому, представникам уряду, головним доповідачам Григорієві Омельченку та Аскольдові Лозинському, всім громадським організаціям в Нью-Джерзі.

Михайло Козюпа

Лекції проф. Ігоря Шевченка вийшли окремою книжкою

ЕДМОНТОН, Альберта. – Центр ім. Петра Яцика при Канадському інституті українських студій (Альбертського університету) презентував 8 червня 2001 року український переклад збірки статей Ігоря Шевченка „Україна між Сходом і Заходом”. Господарем презентації був Інститут історії Церкви Львівської богословської академії, співспонзор перекладу й видання книги. Книга спершу появилася 1996 року у Видавництві Канадського інституту українських студій і була першим випуском англійськомовних монографій Центру ім. Петра Яцика, а її переклад є третім випуском українськомовних видань цього центру. Першим було двотомне видання історичних есеїв Івана Лисяка-Рудницького, а другим – праця Зенона Когути про Гетьманщину. Переклад і видання книжки Ігоря Шевченка завдячуємо щедрому дарові, що надійшов від Фонду Теодора і Магдаліни Бутреїв при Освітній фундації П. Яцика в Торонто.

Книгу „Україна між Сходом і Заходом” переклала львів'янка Марія Габлевич, а редагував її Андрій Ясіновський. Це збірка есеїв, які виникли з лекцій, що їх читав професор Ігор Шевченко у Гарвардському університеті. На підставі свого глибокого знання історії християнського Сходу, проф. Шевченко розглядає історію української культури середньовіччя і ранньомодерного періоду з широкою історичною перспективою. Він по-новому і інтерпретує історію церковної унії в Україні, виникнення модерної української національної свідомості, а також взаємини України з Росією, Польщею і – не менш важливо – Візантією.

Презентація відбулася в конференц-залі Львівської богословської академії, при численній публіці. Її відкрив ректор академії, колишній аспірант професора Шевченка в Гарвардському університеті, о. д-р Борис Гудзяк. Професор І. Шевченко щиро подякував своїм колишнім аспірантам, о. д-рові Борису Гудзякові та директорів Центру ім. Петра Яцика д-ру Франкові Сисину. Заступник директора Центру д-р Сергій Плохий висловив свої думки про важливість перекладів на українську мову найавторитетніших праць з історії України, що появилися на Заході. Своїми думками про важливість українського перекладу книжки „Україна між Сходом і Заходом” поділилися академік Ярослав Ісаєвич, професори Ярослав Дашкевич, Наталя Яковенко, Мирослав Лабунька та інші. На кінець презентації представник Наукового товариства ім. Шевченка вручив професору Шевченкові медаль ім. Михайла Грушевського.

За українським перекладом книжки Ігоря Шевченка „Україна між Сходом і Заходом” просимо звертатися до Канадського інституту українських студій на адресу: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, Canada T6G 2E8. Телефон: (780) 492-2972. Електронна пошта: cius@ualberta.ca; веб сторінка: www.utoronto.ca/cius. Ціна книжки у м'якій обгортці: 24.95 дол. у твердій: 34.95 дол. Просимо додати 7 відс. GST. Поза Канадою – ціна в американських дол.

КІУС

ВІДЗНАЧЕННЯ 68-ОЇ РІЧНИЦІ ГОЛОДОМОРУ

В суботу, 17 листопада 2001 р., о год. 2-й по пол.
у катедрі св. Патріка, Нью-Йорк, Н.Й.

СОБОРНА ПАНАХИДА

З УЧАСТЮ:

Митрополита УКЦ **СТЕФАНА СОРОКИ**
Архієпископа УПЦ в США **АНТОНІЯ**

Хору „**ДУМКА**”

та промовою посла України в США

КОСТЯНТИНА ГРИЩЕНКА

під спонсорством **УККА**

50-ліття товариства „Українська учительська громада”



Товариство „Українська учительська громада” у 1994 році (перший ряд, зліва): Ф. Дахнівська, В. Зарицька, директор школи при Православному соборі Князя Володимира Л. Кочман, почесна голова Ю. Назаревич, директор школи Товариства „Рідна школа” Л. Хойнацька, директор школи при Церкві св. Йосифа Н. Раєн, голова УУГ В. Зельвак, (другий ряд, зліва): О. Мудра, О. Яремчук, І. Городиська, І. Тритяк, О. Кавчак, М. Губчак, д-р М. Біда, О. Мурська, К. Чайківська, М. Климчак.

ЧИКАГО. – Традиція „Учительської громади” виводиться з рідних земель, де вона постала в 1908 році і довгі роки вела успішну боротьбу проти польонізації українського шкільництва.

Товариство „Українська учительська громада” – це організація, яка згуртовує всіх професійних учителів українського походження, котрі вчать в українознавчих школах або інших виховно-освітніх інституціях. Головним завданням товариства є збереження українських дітей і молоді від національного відчуження, а також вщеплення в їхні серця і душі усього, що є українське.

„Учительська громада” в Чикаго в минулому готувала для вчителів місцеві та окружні конференції, семінари для педагогічно-методичного обміну досвідом, допомагала при виготовленні нових шкільних підручників, методичних матеріалів та інше, плакала товариську атмосферу між членами, вдаштовувала товариські сходина – як свячене, літературні вечори тощо.

Товариство відновилося по закінченні Другої світової війни, коли на терен США і Канади прибули вчителі з рідної землі. Вони найкраще зрозуміли небезпеку відчуження молодого покоління від українства, і в різних містах Америки (Нью-Йорк, Балтімор, Клівленд, Ньюарк, Дітройт) закладали філії „Учительської громади”, і в 50-их роках, аж до створення Шкільної Ради, давали почин до творення українознавчих шкіл та курсів.

В Чикаго „Учительська громада” була 30 років спонсором найбільшої школи українознавства в діаспорі, яка постала при церкві св. о. Миколая. Від 1979 року її спонсором є „Рідна Школа”. Ця школа була і залишається найбільшою школою се-

ред інших, завдяки повній посвяті і відданій праці директорів, учителів та батьків. Навчати дітей різного віку від малят до дорослих – читати й писати українською мовою, дати їм знання про рідну землю, про мову, культуру, історію, довчити тих, хто не закінчив середньої школи в Європі, було одним з найважливіших завдань вчителів.

Була небезпека, що за кілька літ наше молоде покоління загубиться у гущі великоміської вулиці, а українська нація опиниться без української молоді, без майбутнього. Треба було долати великі труднощі при організації школи – мати приміщення, де навчати дітей, підшукати вчителів, які могли свої вільні години віддати для праці в школі, на початку – без грошової винагороди. Треба було опрацювати навчальні пляни відповідно до нових умов, підібрати підручники, навчальні посібники тощо. Поряд з цим треба було розробити широкі і глибокі навчальну виховну програму, ціль якої було виховання української дитини для української нації.

Товариство причинилося до організування педагогічних курсів у 1963 році для вишколу молодих учителів. Першим директором курсів була св. п. Людмила Кодельська, опісля св. п. Мирослав Семчишин. З ініціативи Товариства в Чикаго були засновані школи українознавства при церкві св. Йосифа в північному Чикаго. Головним координатором в цій ділянці була Юлія Назаревич, яка також була основоположницею першої школи українознавства при церкві св. о. Миколая. Вона – довголітня голова цього Товариства – мотор і душа його. Чикагська громада її заслуги відзначила грамотою призначення на святі 22 січня 1986 року. Її невтом-

ну і повну посвяті працю, як і головство Товариства, продовжує вже довгі роки Віра Зельвак.

Віра Зельвак – вчителька шкіл українознавства і американських. Свою працю дуже любить і весь свій талант і свої педагогічні вмінності віддає дітям. За її головства відбулося чимало вчительських імпрез на громадську скалку, які вона сама очолювала. 3 березня 2000 року відбулася зустріч чикагських учителів та громадянства з учителями з України (10 осіб), які перебували тут за спеціальною програмою обміну педагогічним досвідом. Ця імпреза відбулася в Культурному осередку, а її спонсором була „Учительська громада”. В. Зельвак також брала участь у літніх курсах українознавства в Католицькому Університеті в Римі і Вільному Університеті в Мюнхені, читала показові лекції на конференції учителів шкіл українознавства в Рочестері, викладала рівнож на вакаційних курсах на Союзівці.

У 1980 році Товариство величаво відсвяткувало 100-ліття постанови Українського Педагогічного Товариства та 30-ліття „Учительської громади”, під час якого інспектор шкіл українознавства Олена Дуб з Клівленду вручила 36 похвальних грамот заслуженим директорам і учителям. Урочисто відзначено 35-ліття товариства і 24 лютого 1991 року – 40-ліття. Це було найбільш величаве свято всіх шкіл українознавства у Чикаго з участю церковних та громадських установ. У містечкій частині виступило 90 дітей.

На вчительських семінарах виступали з доповідями д-р Р. Дряжньовський, д-р М. Куропась, д-р о. Кулик, Владика І. Лотоцький, проф. М. Семчишин, д-р С. Самбірський (кілька разів). Він був редактором радіопередачі „Недільні дзвони”, яку провадив дуже цікаво зі своєю дружиною Люсею впродовж 40 років. Сам був викладачем слов'янських мов в Норт-Вестерн університеті.

Голова В. Зельвак дописувала до часописів „Свобода”, „Нова Зоря” на методично-педагогічні теми, й рівнож виступала по радіо.

Зрозуміло всім, що без напливу нових членів організація не може довго існувати. Тому голова всіма силами заохочує молодих учителів з України вступати у члени. А між ними є обдаровані, дуже активні вчителі, зокрема Марія і Михайло Климчаки, які, крім праці у школі, провадять радіопередачу „Українська хвиля”, Олена Гірна – дикторка радіопередачі „Вільна трибуна”, вчителька музики і скрипалька Ма-

рія Мішенко, Олена Лебедева випробує свої вмінності на посаді директорки школи, а також О. Прейма, директор Христия Таран, Л. Маркевич.

Як гірко мені, що не можу більше написати про десятки інших членів „Учительської громади”, які вже є у вічності, але мали величезні заслуги в українознавчому шкільництві. Серед них директори О. Левицький, В. Данилишин, А. Антонович, І. Дмитерко, Я. Берестянський, вчителі Ю. Сидорович, М. Овчаренко, авторка підручника літератури „Золоті ворота” А. Михайлович, С. Кавка, диякон М. Оришук, Ф. Дахнівська та багато інших.

Деякі члени Товариства, крім своєї видатної праці в школі українознавства, ще вкладають свої таланти в громадську, наукову та інші праці. Це – Іванна Городиська, довголітня вчителька на рідних землях та понад 20 років – в школі українознавства в Чикаго та в редакції „Нової зорі”. І. Городиська довгі літа працює бібліотекарем в щоденній школі св. о. Миколая і продовжує далі в „Рідній Школі”. Вона дуже активна в церковному житті, Союзі Українок та готова завжди нести поміч тим, які є в потребі, зокрема хворим. Микола Губчак – довголітній вчитель школи, її директор та голова Товариства, високоосвічений педагог, людина великого педагогічного досвіду, безмежно відданий педагогічній праці.

Ми дуже горді, що маємо між нашими членами видатного науковця в ділянці економіки проф. д-ра Михайла Біду. Він – надзвичайно працьовита і скромна людина, має великий науковий вклад в американську економіку, за що одержав високі нагороди та грамоти призначення від президентів Р. Ніксона, Р. Регана і Б. Клінтона. Ці медалі прикрашають Український Національний Музей.

Надія Хойнацька – довголітня вчителька і директорка „Рідної Школи” – авторка підручника історії в школах українознавства. Слава Проців – авторка підручника мови – довголітня вчителька щоденної школи св. о. Миколая та „Рідної Школи” – талановита організаторка церковних імпрез.

Мало буває так, щоб директором школи українознавства була водночас талановита мисткиня, а такою є Леся Дяченко-Кочман. Вона довгих 30 років була директором школи українознавства при соборі Князя Володимира. Школа прикрашена її мистецькими творами у кераміці, їх також можна знайти в музеях, галереях мистецтва, в деяких містах Америки. Леся Дяченко-Кочман також викладач мистецтва в Домініканському університеті.

У школах українознавства в Чикаго та інших містах, як і в Україні, діти вивчають релігію з книжечок Лесі Мудрої. Вона – поетеса і довголітня вчителька „Рідної Школи”, велика любителька молоді і всього, що рідне. Тільки вона знає, як підібрати поетичні слова, щоб здобути дитячу любов до рідної мови, пісні і традиції. Вона вже має в своїм поетичнім доробку 9 книжечок і далі їх творить.

Ми горді з того, що за ті довгі літа з наших шкіл вийшли в світ високоосвічені американські громадяни українського походження, які займають високі професійні посади в українській громаді і американському світі, поряд з цим вкладають свою невтомну професійну працю в дальший розвиток і укріплення Української незалежної держави.

Віра Зельвак

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує своїх членів та українську громаду

на ДОПОВІДЬ

„ІДЕОЛОГІЧНИЙ ВИМІР УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОПИСНОЇ РЕФОРМИ: НАЦІОНАЛІЗМ ПРОТИ „ЦЕНТРИЗМУ”

яку ВИГОЛОСИТЬ

ВОЛОДИМИР КУЛИК

старший науковий працівник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень Національної академії наук України, стипендіст ім.ШКЛЯРІВ при Гарвардському науковому інституті.

Доповідь відбудеться

в суботу 3 листопада, о 5-ій год. по пол.

в будинку НТШ: 63 Fourth Ave. (між 9 і 10 вулицями), New York, NY.

Залізничне вікно у Західню Європу 140 років тому до Львова прибув перший потяг

Про Львівську залізницю я завжди говорю з великою любов'ю і повагою. І це цілком закономірно, адже більше тридцяти років мого життя, при тому найкращих, були віддані цій сталевій магістралі. Я не був стрілочником, не ремонтував вагони, не працював черговим на станції. Однак став почесним залізничником країни. Це високе звання мені було присвоєно за те, що впродовж чверті віку я був, образно кажучи, машиністом потягу, який називався „Львівський залізничник“. Йдеться про першу в Західній Україні робітничу газету трудівників магістралі. З нагоди 140-річчя прибуття першого потягу до Львова, яке відзначатиметься 4 листопада, пропоную читачам уривок з моєї книжки, присвяченої історії залізниці.

Народження магістралі

Історики характеризують другу половину XIX століття, як епоху швидкого розвитку капіталізму, причому критеріями суттєвих змін служать не тільки способи виробництва, але і засоби пересування. В Америці і в країнах Західної Європи залізниця відіграла велику роль у розвитку усіх галузей народного господарства. В той же час Галичина, яка фактично була колонією Австрійської імперії, а з 1867 року – Австро-Угорської монархії, залишалась в стороні від цього процесу. Досить сказати, що промислова продукція, яка випускалася підприємствами краю, складала лише 7.5 відсотка від загального обсягу продукції країни. І це не дивно, адже монархія Габсбургів всіляко протидіяла створенню на західноукраїнських землях промислового виробництва, у зв'язку з чим відхиляла один за одним проєкти будівництва залізниць. Ще у 1830 році почалося проєктування залізниці, яка повинна була зв'язати Галичину зі столицею імперії – Віднем. Запрошені з Німеччини, Бельгії та Франції інженери

плідно попрацювали над втіленням задуму в життя, однак монархія Габсбургів відмовилась фінансувати вже готові проєкти.

Тільки після скасування кріпацтва в Австрії у 1848 році знову постало питання про будівництво залізниць, і перш за все з військовостратегічних міркувань, враховувалося також інтереси підприємців, які потребували нових ринків збуту товарів, нових засобів транспортування. Усі ці фактори і примусили австрійський уряд переглянути своє ставлення до залізниці в Галичині. В 1857 році у Відні було вирішено спорудити нову залізничну лінію від Перемишля до Львова. З цією метою було засноване акційне товариство імені Карла Людвіга, на посаду технічного керівника запросили німецького інженера Кеба, який проявив себе з найкращого боку на будівництві інших сталевих магістралей.

Питання залучення робочої сили вирішувалося просто. Безземелля і економічна розруха примушувала бідних селян відправлятися у міста на пошуки заробітку. За безцінь вони наймалися на будівництво залізниці. Працювали

15-17 годин на добу. При виплаті заробітку найчастіше замість грошей робітники одержували талони, за які вони мусіли купувати товари в крамницях що належали акційній компанії.

Дуже важко довелося робітникам, коли вони вкладали колії в районі Городка, де було багато багатих місць і чимало людей загинуло. Будівельники трудилися по коліна у воді, їм дошкуляли комарі, лютували епідемії інфекційних захворювань. Зберігся малюнок, на якому зображено 13-річного хлопчика Михайла поруч з його батьком Григорієм Мошком, що вмер біля тачки.

Будівництво майже стокілометрової залізниці тривало чотири роки. В акті, складеному 29 жовтня 1861 року, відзначалося, що на деяких проміжних станціях виявлено серйозні відхилення від проєкту, але наближалося 4 листопада – іменини ерцгерцога Карла Людвіга, а перший рейс потягу був присвячений саме цій даті. Ця обставина змусила комісію підписати новий приймальний акт, який дозволяв відкрити рух потягів 4 листопада 1861 року.

Передбачалося, що перший потяг складатиметься з чотирьох візків та двох вагончиків і що з Відня цей маршрут відправиться 3 листопада.

Торжества у Львові

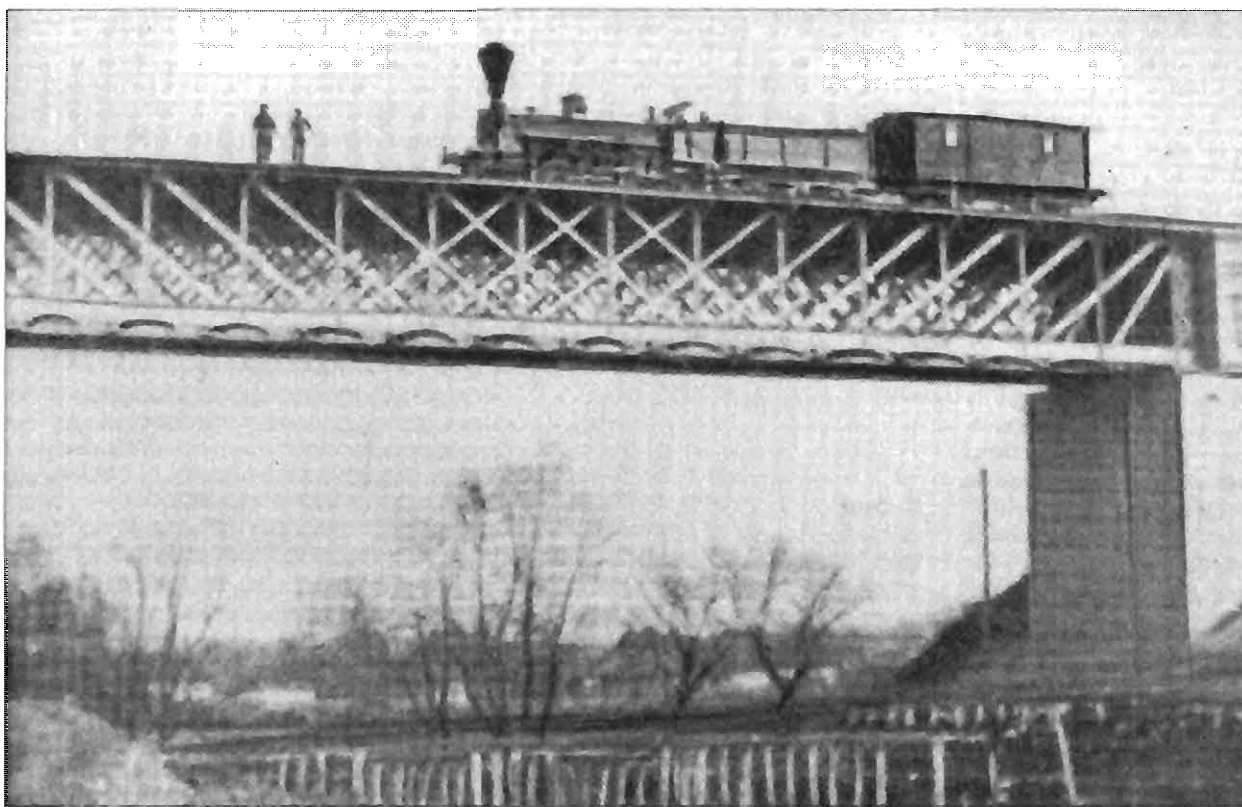
І ось настала урочиста хвилина. На віденському пероні стояла льокомотива, прикрашена стрічками і квітами, в проміннях осіннього сонця свіжою фарбою блищали вагони. Зайняли свої місця члени акційного товариства, а також запрошені особи. Машиніст дав довгий гудок, і потяг відправився в дорогу. Льокомотива, яка тягнула 4 листопада 1861 року потяг на Львів називалася „Ярослав“.

О 2-й год. 30 хвилин святково прибраний потяг, оповитий паром, зупинився біля перону Львівського двірця. На площі зібралися тисячі мешканців міста. Поліція не змогла дотримати порядку, через що губернатор, його супровід, а також духовенство не змогли своєчасно потрапити на перон, щоб взяти участь в церемонії посвячення залізниці.

Увечорі в міському театрі відбулися урочистості з приводу важливої події в житті краю. А наступного дня потяг вирушив у зворотню дорогу. Проводжати його знову зібралося багато людей. Коли гості зайняли свої місця у вагонах, головний кондуктор подав сигнал машиністові, що можна їхати. „Ярослав“ відповів довгим гудком і рушив з місця. Набираючи швидкість, потяг помчав до Відня.

Таким чином, на початку другої половини XIX століття Львів отримав новий вид транспорту, у тих часах найбільш прогресивний. Залізниця з'єднала місто з торговельно-промисловими центрами Західної Європи, що позитивно позначилося на розвитку економіки Галичини. Залізничне вікно у Європу було відкрито.

Анатолій Гороховський,
Почесний залізничник, Заслужений працівник культури України.



1861 рік. Один з перших поїздів наближається до Львова.
Світлина з Львівського державного історичного архіву.

Тайний університет і академічний дім у Львові

По Першій світовій війні Галичина перейшла до Польщі з умовою про дотримання автономних прав українців, зокрема релігійно-політичних та культурно-економічних. Але польський уряд не дотримувався міжнародних зобов'язань щодо українців. Їх переслідували, арештовували, нищили. Якщо українець хотів вчитися у польському університеті, то його не приймали, а запитували, чи був він в польській армії, а один декан правничого факультету заявив: „Вам треба було виграти війну, щоб бути прийнятим“. З цієї причини почалися таємні сходини українських студентів і професорів, на яких проводилися лекції. Професори і студенти наражалися на арешти, допити та побиття, а часом і ув'язнення.

З проблемою таємного навчання українських студентів вирінула потреба гуртожитку для студентів у Львові. Цього року минає 140 літ від народження засновника у 1907 році і добродія Українського академічного дому у Львові Євгена Чикаленка, що заплатив за

будівництво дому 40 тисяч золотих карбованців. Це був триповерховий, просторий будинок з багатьма кімнатами. Він прилягав до горбів Цитаделі та був оточений високим парканом для охорони від нападів польських „боївкарів“ і поліції. В більшій залі відбувалися виклади професорів, дискусійні вечори, симпозіуми, сходини різних гуртків, а також імпрези при різних нагодах. Серед мешканців Академічного дому були визначні члени УВО Володимир Янів, Богдан Кравців, Роман Шухевич, Степан Бандера, його брати Василь і Олександр та інші, які поклали свої молоді життя на жертиві України. Студенти часами виїздили з рефератами у села Галичини.

Оскільки українські студенти не могли студювати у Львові, то виїздили до Відня, Праги і Данцігу. Діяли студентські корпорації „Чорноморе“, „Запороже“, „Основа“ та інші, які плекали патріотизм, оборону українського імені, усвідомлювали народ та обороняли студентів від нападів польської поліції чи „боївкарів“.

Духовними опікунами Академічного дому були о. д-р Іван Гриньох, о. д-р Гавріл Костельник, о. д-р Василь Лаба, о. прелат Леонтій Куницький, о. ректор д-р Йосиф Сліпий та о. Олександр Малиновський. Правними дорадками і оборонцями на судових розправах були адвокати д-р Степан Шухевич, д-р Володимир Старосольський, д-р Лев Ганкевич, д-р Глушкевич та інші. А в польському парламенті обороняли нашу справу посли Василь Мудрий, Остап Луцький, Володимир Целевич, В. Кохан та інші. У 1922 році був заснований Український тайний університет у Львові, який перетривав всі переслідування польської влади аж до 1925 року. Велику роль у заснуванні університету відіграли Митрополит Андрей Шептицький, а також „Просвіта“, „Маслосоюз“, „Сільський господар“ та інші організації.

В університеті навчалось близько 2000 студентів. Серед професорів були д-р Іван Крип'якевич, д-р Василь Сімович, проф. Володимир Радзикавич, д-р Микола Чубатий, д-р Василь Лев, д-р М. Панчишин, Василь Барвінський.

Д-р Володимир Боднар

УКРАЇНА І СВІТ

Діалог, на який чекали десятиріччя

ЧЕРНІВЦІ. – Ідея проведення Міжнародної наукової конференції з українсько-молдавсько-румунських зв'язків належала ученим Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича та керівництву Канадського інституту українських студій Альбертського університету. Продовжено традицію, розпочату конференціями з українсько-російських, українсько-німецьких, українсько-єврейських, українсько-польських та українсько-білоруських взаємин, організованих КІУС-ом у попередні роки.

Конференція проходила 16–17 травня 2001 року у Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича. Її основними організаторами виступили Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Канадський інститут українських студій (який надав найвагомішу фінансову підтримку

на проведення заходу), Чернівецька обласна державна адміністрація та Буковинський політологічний центр. Співорганізаторами конференції були Чернівецька обласна та міська ради, Сучавський університет ім. Штефана Великого та Молдавський державний університет.

На пленарному засіданні учасників конференції привітали ректор ЧНУ професор Степан Костишин, голова Чернівецької обласної державної адміністрації Теофіл Бауер, голова Чернівецької обласної Ради Іван Шилепницький, директор Канадського інституту українських студій професор Зенон Когут, дипломатичні працівники Румунії та України. Доповідь виголосив професор Сергій Плохій (Едмонтон) „Молдавський воєводи на київському престолі: Петро Могила як володар Руси”.

Першою секцією конференції („Українсько-румунсько-мол-

довські взаємини у домодерні часи”) керували професори Сергій Плохій та Василь Балух (Чернівці). Другою – повідомлення на цій секції торкалися широкого спектру питань („Доба національного відродження – взаємовпливи та проєкція на історичні традиції України, Румунії та Молдови”) – професори Зенон Когут (Едмонтон) та Василь Ботушанський (Чернівці).

З 20 виголошених тут доповідей особливе зацікавлення викликали проблеми українського та румунського національного відродження на Буковині у другій половині XIX – на початку XX ст. Низка виступів торкалася проблем становлення нових національних держав після Першої світової війни та розпаду східноєвропейських імперій. Особливе зацікавлення викликала „Буковинсько-бесарабська проблема”, яка була дискусійно висвітлена у виступах науковців України, Румунії та Молдови.

Третьою секцією („XX століття в румуно-українських взаєминах: пастки історизму та ресурси політичного прагматизму”) керували Анатолій Круглашов (Чернівці) та Штефан Пурич (Сучава). Тут було виголошено 25 доповідей.

Завершило працю конференції підсумкове пленарне засідання, на якому була виголошена доповідь А. Бутейка та В. Котика (Посольство України в Румунії): „Етнополітичний фактор у сучасних українсько-румунсько-молдовських взаєминах”.

Керівники секцій С. Плохій, В. Ботушанський та А. Круглашов підбили підсумки праці відповідних секцій.

Декан історичного факультету Ю. Макар подав підсумкові рекомендації. У них, насамперед, запропоновано зробити діалог науковців України, Румунії та Молдови, зацікавлених дослідників з інших країн, постійним.

КУІС

Премія ім. Соломії Павличко

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ, Росія. – 7 жовтня на засіданні дорадчого комітету Американської ради освітніх товариств (ACLS), що сприяє розвитку гуманітарної науки на теренах Білорусі, Росії та України, встановлена щорічна премія ім. Соломії Павличко. Починаючи з цього року, премія буде вручатися одному з найвищих науковців Білорусі, Росії чи України, які працюють у галузі гуманістики і сприяють науковій праці своїх колег.

Першою лавреаткою премії ім. Соломії Павличко стала Марія Зубрицька, проректор з навчальної роботи Львівського Національного університету ім. І. Франка, керівник проєкту „Розвиток гуманітарних програм” Центру гуманітарних досліджень ЛНУ, літературознавець, перекладач, автор ряду публікацій в галузі літературознавства та перекладів українською мовою, промотор багатьох наукових досліджень та проєктів в галузі гуманістики, консультант ACLS, однодумець та партнер Соломії Павличко в багатьох її планах та працях.

Премія встановлена в пам'ять про Соломію Павличко (1958–1999) – визначного науковця в галузі порівняльного літературознавства, критика, перекладачку, авторку великого числа книжок, засновницю та директорку Видавництва наукової літератури „Основи”, професора Національного університету „Кієво-Могилянська Академія”, університетів Канади, США, країн Центральної та Східної Європи, особи, яка доклала особливих зусиль для

реформування системи вищої освіти в Україні, першого і, без перебільшення, найенергійнішого консультанта ACLS: завдяки її рекомендаціям та підтримці допомогу у своїй науковій праці отримали дійсно ті особи, дослідження яких розминалися зі стереотипами, що панують у посттоталітарній гуманітарній науці.

Американська рада наукових товариств заснована у 1919 році і представляє собою організацію науковців-гуманітаріїв, яка має собі за ціль розвивати різні наукові проєкти з поля гуманістики, сприяти тіснішим контактам науковців з різних країн та національностей. Свою місію ACLS провадить у різних кутках світу. Особливо активна діяльність Ради на теренах Східної Європи, зокрема в Білорусі, Росії та Україні.

ACLS підтримує в реалізації своїх проєктів науковців тим, що надає їм гранти. Щороку в одному зі провідних осередків науки цих трьох країн відбуваються засідання дорадчого комітету ACLS. Минулого року така нарада успішно пройшла на базі Львівського Національного університету ім. І. Франка та Львівської богословської академії.

У цьогорічній зустрічі, що відбулася у Петербурзі, поряд з представниками центрального офісу ACLS в США взяли участь провідні вчені-гуманітарії з Білорусі, Росії та України.

Петро Дідула,

відділ інформації та зовнішніх зв'язків Львівської богословської академії

Пожвавлюється життя української діаспори в Росії

МОСКВА. – V Міжнародна конференція „Українська діаспора Росії” відбулася 15 серпня 2001 року в приміщенні Культурного центру України в Москві і була присвячена 10-й річниці Незалежності України. Організатори – Український університет в Москві (УУМ), Український історичний клуб м. Москви (УІК), з участю Культурного центру України в Москві, Об'єднання українців Росії, та при сприянні Посольства України в РФ ось уже вп'яте під головуванням керівника Українського історичного клубу, ректора з Українського університету в Москві Віктора Ідзьо, проводять наукову конференцію для українців світу, які вивчають проблеми української діаспори в Росії. Ця конференція притягнула до себе широке коло науковців з України, Польщі (Ольштинек), Литви (Вільнюс), США (Нью-Джерсі), багатьох теренів Росії. У конференції взяли участь представники українських громад Республіки Татарстан (Нижньокамськ), Асоціації українців Уралу (Єкатеринбург), Кубані (Сочі), українських громад Воронежської і Курської областей, Кольського півострова (Мурманськ), Приморського Краю (Владивосток), Оренбургу, Самари, Республіки Карелія (Петрозаводськ).

У конференції взяли участь чільні науковці Московського державного університету, Московського державного педагогічного університету, Інституту Історії РАН, Інституту Археології РАН, а також міжнародних наукових установ: Інституту Українознавства Міністерства науки і освіти (Київ), Міжнародної академії Евразії (Москва), Міжнародної академії Інформатизації (США), Союзу композиторів України (Київ), Шубертівського товариства в Харкові та ін.

У конференції взяли участь радник з питань освіти та культури Посольства України в РФ В. Кожко, голова Об'єднання українців

Росії О. Руденко-Десняк, голова Українського товариства міста Самари М. Карпенко, секретар Конгресу національних об'єднань Росії О. Григорович, директор Центру україністики і білорусистики Московського державного університету М. Дмитрієв, член Ради Товариства „Меморіал”, голова Лівого історичного клубу Я. Леонтєв, дослідниця з Черкас Т. Крамарчук, завідувач кафедри історії України Одеського Національного університету В. Щетніков, науковець з Миколаєва Ю. Білий, президент Шубертівського товариства міста Харкова Г. Ганзбург, професор Інституту слов'янознавства Російської Академії Наук І. Задорожнюк, завідувач кафедри історії України Полтавського педагогічного університету М. Якименко, викладач Київського Національного університету ім. Т. Г. Шевченка Г. Терес, викладач Карельського університету А. Литвин та інші науковці – всього було 55 доповідачів.

Цікавою була і культурна програма конференції. У перший день праці з концертом виступила українська хорова капеля з міста Самари. Учасники конференції поклали квіти до пам'ятника Т. Шевченкові, відвідали „Мазепині палати” і українську церкву міста Москви.

Учасники V Міжнародної конференції „Українська діаспора в Росії” прийняли рішення провести наступну конференцію на цю тему 28–29 листопада 2002 року в Українському культурному центрі Москви.

Зголошення на участь (з назвою теми доповіді) слід надіслати до 30 жовтня 2002 року на адресу: Россия, 123458, г. Москва, ул. Таллинская 20–101, тел. вченого секретаря УУМ О. Храбана: (095) 758-14-52. E-mail: tw@aha.ru

В. Ідзьо,

ректор Українського університету, голова Українського історичного клубу.

Надавайте фінансову підтримку виданням УНС – „Свободі” та „Українському Тижневику”, які сприяють збереженню найкращих українських традицій!

Сила наша - в духовності

Київ - Острого - Луцьк - Львів - Київ - таким був „маршрут” наукової конференції „Духовна культура українців на етнічних західних землях впродовж віків”, заініційованої заступницею голови СФУЖО Наталею Даниленко і присвяченої 10-річчю Незалежності України.

Господарі радо показували гостям з Філадельфії та Києва пам'ятки старовини, зокрема Державний історико-культурний заповідник міста Острога, яке відсвяткувало вже 900-річчя, музей книги та друкарства, а з особливою гордістю - університет „Острозька академія”, який нинішнього року отримав статус Національного. Нині в стінах цього модерного університету навчається приблизно 1400 студентів.

В цих старих академічних стінах особливо значущо звучали виступи учасників першого, „острозького” етапу конференції, яку відкрив ректор Ігор Пасічник.

Важливі проблеми, що стосуються формування особистості в молодій Українській державі, розвиток української літератури в руслі літератури світової заторкнули в своїх виступах Владислав Вербець, науковці з Рівного Клавдія Джеджера та Лариса Степанець, аспірант Острозької Академії Олександр Юрчук та авторка цих рядків.

Вдалим завершальним акордом цього заходу став показ студентами фрагментів із вистави Світлани Луцької „Плач за рожевою птахом”, присвяченої Гальшці Острозькій - фундаторці академії.

Надзвичайно розмаїтою була тематика доповідей: від „Політичної мітологізації проблем де-русифікації в Україні” (Валентина Борисенко, Київ) та „Уявлення населення західного регіону України про сучасну українську ідею” (Тетяна Воропасва, Київ) - до „Історіографії вивчення історії Холмщини на сторінках наукових



Справа: ректор Острозької академії Ігор Пасічник, проф. Валентина Борисенко, проф. Алла Атаманенко, Людмила Тарнашинська, Наталія Даниленко.

видань” (Василь Милусь, Луцьк) та „Холмської ікони Божої Матері в переказах і легендах” (Микола Онуфрійчук, голова Волинського громадсько-культурного товариства „Холмщина”).

Богдан Мартинюк з Польщі, лікар за фахом та українознавець за покликом серця, розповів про недосліджені терени українства у сусідній для нас державі. Професор з Києва Надія Миронець ознайомила присутніх з проблемами Карпатської України в науковій спадщині Микити Шаповала, а Григорій Савченко, також киянин, торкнувся теми „майбутнє західноукраїнських земель у поглядах українців російської армії (березень-листопад 1917 р.)”. Молоді доповідачі з Івано-Франківська Володимир Бак та Ольга Фабрика-Процька висвітлили погляди на питання „національного” у Галичині наприкінці XIX ст. та історію, політику, культуру, духовність лемків України.

Низка доповідей стосувалася ролі жінок у суспільно-політичному та духовному житті на західноукраїнських землях, як-от: проблема типологічної ідентичності українського емансипаційного руху жінок (Оксана Маланчук-Рибак, Львів), ролі визначних жінок Волині у збереженні духовних культурних цінностей (Тамара Раєвич, Луцьк), значення жінок - громадських діячок Галичини (Ростислава Федак, Львів) чи покровительство волинки Лисавети Гулевичівни українській науці та культурі XVII ст. Ніна Грабовська, Луцьк).

Ця тематика знайшла своє логічне продовження і у Львові, де в приміщенні Інституту розвитку міста зібралися активістки жіночого руху та науковці, які працюють у царині гендерних проблем, аби спростувати етнічні гендерні стереотипи (Оксана Кісь), простежити український історичний досвід і сучасні реалії щодо місця жінки в політиці (Зореслава Ромовська), відповісти на запитання, чи є нині жіночий рух та ідеологія фемінізму історичним минулим чи потребою сьогодення (Оксана Рибак), окреслити місце жінки в сучасних економічних відносинах (Ірина Ткачук), уявити собі образ жінки в рекламній діяльності масмедіа (Люба Шувар).

Ця велика „львівська дискусія” відбулася вже по тому, як учасники й гості конференції провели два чудові дні в Луцьку. Після

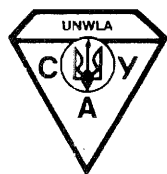
пленарних засідань у Навчально-методичному центрі профспілок, які завершилися незабутнім концертом за участю фолкльорно-етнографічного колективу „Родина”, колективу громади холмщиків та професійних луцьких співаків Алли Опейди та Сергія Бєня, вокального тріо „Віра, Надія, Любов”, відбулися дискусії, „круглий стіл” та підбиття підсумків конференції у Волинському краєзнавчому музеї, довкола експозиції якого також точилися цікаві фахові розмови.

Та найбільше емоційне пережиття принесли відвідини Музею Волинської ікони, колекції якого можуть позаздрити найбільші духовні центри світу. На гостей чекала тут незвичайна зустріч - із чудотворною іконою Холмської Богородиці XI-XII ст., пам'ятки візантійського мистецтва, однієї з найдавніших ікон України, найшанованішої у християнському світі. Ця ікона пережила загарбницькі походи монголо-татар, була свідком битви під Берестечком, вціліла у Першу світову війну, а під час Другої світової зникла й офіційно вважалася безнадійно втраченою.

Святковим акцентом луцької конференційної програми стали Молебень у Свято-Троїцькому соборі в Луцьку в пам'ять Гальшки Гулевичівни - фундаторки Києво-Могилянської академії, яка походить із цього міста, та хресний хід до Хрестовоздвиженської церкви на відкриття горельєфу цій легендарній жінці.

Продовженням заходів у західному регіоні України на честь ювілею Незалежності став „круглий стіл” в Національному університеті „Києво-Могилянська академія” в Києві. А приводом для нього послужив також зініційований та спонзорований родиною Наталі та Івана Даниленків конкурс студентських робіт на тему „Українська держава та проблеми громадянського суспільства”. Переможці його - Олена Вітер (перше місце), Ольга Гончаренко (друге місце) та Ганна Єременко (третє місце), інші учасники цього змагання наукового турніру, викладачі академії, гості вели цікаву розмову про майбутнє України та її мслож громадян, від яких повною мірою залежить, яким буде те наше спільне майбутнє.

Людмила Тарнашинська



СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ Округа - Дітройт

запрошує на Бенефіс, який відбудеться
в Українському Культурному Центрі у Воррені, Миш.

в суботу, 10 листопада 2001 р.

СТАНЬТЕ АНГЕЛОМ ДОБРОДІЄМ

Весь дохід для потребуючих дітей в Україні

„МОЛОКО, БУЛОЧКА та КНИЖЕЧКА“

- ❖ Святочний базар і продаж печива - від год. 9-ої ранку до 3-ої по пол.
- ❖ Розваговий вечір і ліцитація - год. 5-та по пол. до півночі.
- ❖ Включає повну вечерю і напитки.
- ❖ Розвагова програма.

Виступатиме

ЛЮБА ГОЙ

артистка телевізійної програми „Royal Canadian Air Farce“

Резервації і датки можна полагодити у

Кредитівці „Будучність” • Кредитівці „Самопоміч” • Членок СУА
\$45.00 від особи • \$35.00 від сеньйорів • \$1.00 вступ на Базар

За дальшими інформаціями просимо звертатися до

Світлани Кордуби на тел.: (248) 615-7675

СУА зареєстрована як неприбуткова організація 501 (с)(3)

ПРОГРАМА

8:00 веч. Частина I

Відкриття
співачки/ СУА
танці

НАТАЛІЯ ГЕВКО, президент
„Angels Among Us”
ТОНІ КУНА і НАТАЛКА ЦАП
(свінг, салса)
ЛЮБА ГОЙ

гумор

8:30 веч. - АВКЦІОН, д-р РОМАН КОПОДЧИН

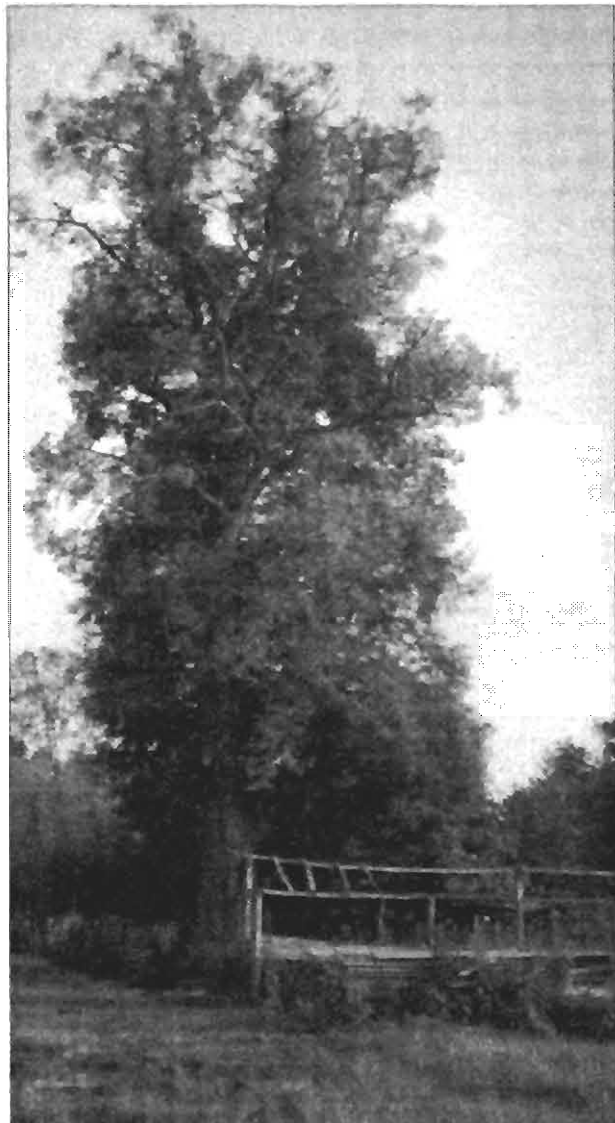
10:00 веч. Частина II

Танець
гумор
співачки/СУА

ОКСАНА і ГЕРІ ГУДЗ (румба)
ЛЮБА ГОЙ
„Рідна мати моя” солістка
МАРІЯ НАЗАРЕНКО, „Києве мій”
ОКСАНА і ГЕРІ ГУДЗ
акомпаніатор ОЛЬГА СОЛОВІЙ
СВІТЛЯНА КОРДУБА
піаніст - МАРІЯ ГОЛІАН
арфяр - ПАУЛЯ ПІНТЕРГІ

танець
співаймо разом
ведуча програмою
музика під час вечері

Мальовнича Україна: стежки дитинства



Бджоли гудуть у вітті старої липи.

Минулого літа я побував у рідному селі Залізничі Рівненської області, яке покинув майже півстоліття тому. Крона старої, тристалітньої липи стала меншою, але бджоли, як і раніше, гуділи серед віття, збираючи липневий мед. Під липою стояла знайома лава – улюблене місце полудневих розмов старших віком жінок і вечірніх побачень молоді. Недавно під липою гомоніло сусідське весілля і ще залишились жердини шатра, поставленого на випадок дощу. Коли я виїздив з Залізничі на чужину, то посадив поблизу ще одну липу, вона добре прийнялася, так що стара липа матиме у селі спадкоємницю.

Трирічна Вікторія, дочка мого племінника, прив'язала бичків на вигоні і побігла вітати дідуся з Америки. Бичків вона пасе на нашому полі. Дуже працююча дівчинка, в усьому намагається допомагати мамі. Колись наша родина мала тут поле і ліс. Землю купив мій дід, який наділив кожному у родині по двадцять гектарів. Але у 1940 році прийшли більшовики і забрали



Маленька Вікторія пасе бички.

землю до колгоспу. Німці повернули землю господарям, але більшовики прийшли знову. Мій старший брат Петро був відразу ж засуджений на 25 років каторжних робіт і відбував цей термін на уранових шахтах Колими. Після смерті Сталіна він повернувся, але прожив недовго... На господарстві живе сестра, яка не має можливості обробляти усю землю. Вона використовує 1-2 гектари, а решту віддає в оренду.

Трохи далі, біля Острога, є великий став – має сім кілометрів довжини. Багато птаства, риби і раків... Їх усі ловлять, але тепер промислове розведення і вилов риби приватизував місцевий підприємець. Щоправда, йому дуже дошкуляють бракон'єри з числа різного начальства, які глушать рибу вибухівкою, завдаючи великої шкоди ставу. На скарги підприємця йому порадили загородити став, але це, звісно, неможливо, бо він насправді – сільський, загальний... Довкола можна побачити рештки старовинних замків і палаців. Дехто вважає, що їх зруйнувала війна, але насправді до руїни цих будівель спричинилася радянська влада, яка намагається знищити архітектурні пам'ятки минулого, але не впоралася з міцними будівлями.

Наші села дуже змінилися, але стежки дитинства залишились незайманими, волошки, як і раніше, синіють в житах, на ставах кумкають жаби, а з-під старої липи увечорі лине дівочий спів. Життя триває...

Леонід Якобчук,
Юніон, Н. Дж.



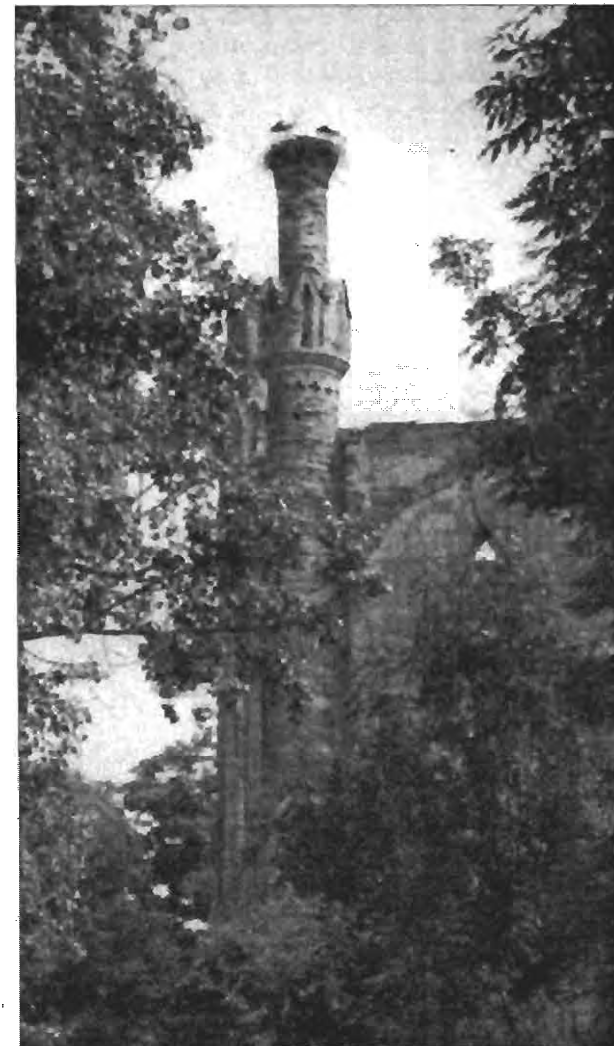
У полудневу спеку...



Багатий на рибу ставок...



На батьковому полі половіє пшениця.



Старий замок тепер служить тільки лелекам.

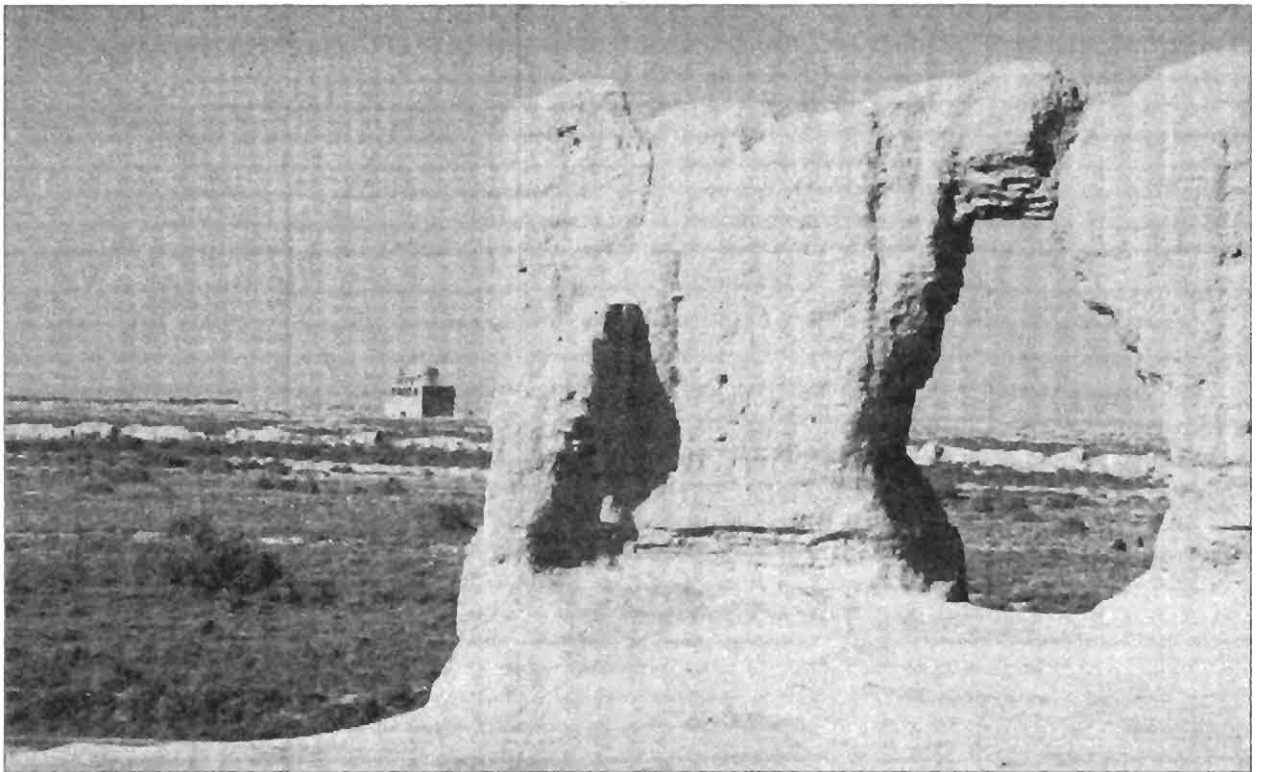
В Туркменістані руйнують християнські церкви

Італійські туристи, знемагаючи від спеки, піднялися на великий пагорб і вишикувалися півмісяцем перед провідницею, яка розповідала їм про стародавнє перське місто Мерв, яке тисячу років тому лежало у родючій долині ріки Амудар'ї, на перехресті Великого шовкового шляху, яким валки верблюдів везли на захід чай та прянощі. Італійці намагалися уявити, який вигляд мало давнє місто до зруйнування його монголами у 1222 році. Колись тут стояла фортеця Ерк-Кала, біля неї – населене місто Гяур-Кала, а довкола нього – передмістя, оточене муром. Мерв здавна належав до парфянської держави Сасанідів, аж доки у 7 столітті його здобули араби.

– Ось там, – розповідала провідниця, – була центральна брама міста, за нею ви бачите руїни мусульманської мечеті, далі – рештки юдейської синагоги, а отам стояли християнський і два буддійських монастирі. Цим руїнам вже кількасот років. Усі релігії мирно співіснували у старому місті Мерві.

Італійці люб'язно кивали головами, не сприймаючи натяків молодиці. Вони ж бо не знали, що, крім руїн, яким вже півтисячі років, в Туркменістані є руїни значно молодші. Але їх не показують туристам.

Серед столичного міста Ашгабату, у кількох кварталах від Палацу президента, я сфотографував руїни християнської церкви, яким немає й двох років. Храм зруйновано за вказівкою колишнього комуністичного провідника столиці, який тепер став президентом Туркменістану і носить імена Мудрого вождя (Сердара), Творця незалежності, Батька народу. Це – Сапармурат Туркменбаші (справжнє прізвище – Ніязов). Президент виступив по телебаченню і сповістив вдячному народові, що відтепер у країні залишаться тільки два віросповідання – мусульмани-суніти і Російська Православна церква. Цей виступ став початком розгрому усіх інших церков.



Руїни давнього міста Мерв.

До речі, у московському храмі Христа Спасителя вміщено напис, що гроші на його відбудову дав туркменський президент.

Я зустрівся з пастором євангельської церкви П., який живе в Ашгабаті і ризикує бути заарештованим, побитим, висланим, ув'язненим за підпільну християнську діяльність (тому я не називаю його прізвища). Його церква пройшла державну реєстрацію у 1990 році. У 1992 році громаді дозволили будувати церковне приміщення. У 1993 році почалося будівництво. Віруючі зводили церкву власноручно, за свої кошти.

Усі роботи тривали шість років. У ще незакінченій церкві влаштовували Богослужіння, дитячі різдвяні свята, діяла недільна школа. У громаді було 70 членів, але на служби приходило до 200 осіб, переважно місцевих українців, які не хотіли йти до російської церкви. У травні 1999 року церкву було посвячено. В листопаді 1999 року її зруйнували за наказом влади. Того місяця пастора П. викликали до головного архітектора столиці Карієва. Це сталося після того, як Туркменбаші проголосив заборону інших релігій, крім ісламу та московського православ'я. Інші церкви позбавлялися реєстрації. Звісно, у Конституції Туркменістану записано статтю про свободу віросповідання, але Сердар висловився проти такої свободи...

У кабінеті головного архітектора були ще два чоловіки, які сказали, що вони – працівники професійної спілки. Головний архітектор Карієв сказав пастору, що церква має припинити богослужіння, а якщо не зробить цього, то буде зруйнована, бо в цьому місці пройде нова дорога.

– Чому ви, архітектор, приймаєте рішення про закриття церкви? – запитав пастор.

– Тому що ви проповідуєте чужу нашому народові релігію, – втрутився у розмову один з працівників професійної спілки.

– Чому ж чужу, якщо я народився у Ашгабаті? – запитав пастор.

– Шкода, що ми у пологовому будинку прогавили ваше народження, – криво усміхнувся працівник служби безпеки, який називав себе працівником професійної спілки.

Пастору звеліли впродовж тижня згорнути діяльність церкви. Але вже через три дні до церкви підійшли трактори-бульдозери, які почали руйнувати будівлю. Довкола стояли люди в цивільному і міліція зі зброєю. Робітники застосовували пневматичні відбійні молотки, газозварювальні пристрої, щоб якнайшвидше зруйнувати церкву. Проте вони не впоралися до кінця дня. До того ще й трактор зіпсувався. Тракторист підійшов до пастора і запитав, чи не є гріхом ламати церкву? Пастор відповів ствердно.

Тракторист сказав, що він воював під час радянської агресії в Афганістані, вбивав людей і вже не хоче брати новий гріх на душу. Наступного дня тракторист не прийшов до праці і трактор спершу не працював.

Церковний комітет вирішив оскаржити свавілля влади. Провідник адміністрації сказав:

– Чого це ви надумали скажитися? Невже ви не розумієте, що в центрі столиці можна зруйнувати будівлю без дозволу провідника держави?

Відтоді християнська церква перейшла у підпілля. На її руїнах видніються нечемні написи. Віруючі збираються у помешканнях з дотриманням суворої конспірації. У церкві, як і раніше, налічується 70 членів, ніхто не залишив громаду.

Туристам показують давні руїни. Вони нічого не знають про нові церкви, обернені на грузи.



Мури цитаделі Шахріяр-Кала.



На руїнах християнської церкви в Ашгабаті.

Фелікс Хмельковський
Ашгабат, Туркменістан

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Опера Мирослава Скорика „Мойсей” з двох точок зору

Пророцтво і поточне мистецтво

Визначний львівський музикознавець Стефанія Павлишин висловила була такий погляд на українську оперну творчість: мовляв, вона малосприйнятна у світі через патріотичну тематику місцевого значення, обмежену українським світом.

Нова опера Мирослава Скорика – „Мойсей” (2 дії, 5 картин, з прологом та епілогом) з кількох причин матиме кращі шанси вийти на сцену світу після прем'єри у Львові, яка прозвучала у знаменні дні візиту Папи Івана Павла II в Україну. І саме Святіший Отець благословив постановку „Мойсея”, до 100-ліття Львівського оперного театру. Окрім того, постать біблійного Мосея шанують християни, євреї, мусульмани. Він очолив вихід свого народу з неволі і став гігантським символом мудрості й одержимості народного провідника. Пов'язана з ним тема волі та незалежності життя і творчості є постійно актуальною і для молоді Української держави.

Львівський театр замовив оперу „Мойсей” у відомих сучасних мистців – композитора Мирослава Скорика й поета Богдана Стельмаха – за однойменною поемою великого українського письменника Івана Франка (у свій час кандидата на нагороду Нобеля).

Поза самозрозумілою патріотичною тональністю лібретта, треба констатувати, що опера приваблює теж суто мистецькими вартостями, тонкощами складного тонально-словесного вислову. Художньої переконливості досягається органічним зв'язком біблійних персонажів із новочасним трактуванням вічних ідей.

Сценографія не лиш функціональна, але й ефективна як художня цілість (керівник – Я. Журавель). Поважна глибина сцени Львівського оперного театру вможливила свободу у конструкціях більшого тривимірного простору, а світляні ефекти досить ефектні, хоч в цілому театр ще не диспонує такою технікою, як Міська опера Нью-Йорку (City Opera) – наприклад, в постановці „Мертвого міста” Е. Корнгольда. Для автора цих рядків перші сильні сценічні враження чергувалися із деяким розчаруванням. Нерухомий хор та загальна статичність головних персонажів, рух яких обмежений до уст, трохи нагадувала монументальний деклямаційний стиль Вагнера. „Мойсей” у поважній мірі звучить і виглядає не як конвенціональна опера, а як ораторія релігійного змісту (хор, солісти, оркестра). У набожній, масштабній музиці важко відразу розпізнати руку модерніста Скорика.

Проте композитор музики до фільму „Тіні забутих предків” і „Мойсей” таки виявив руку многогранного майстра. Його партитура достойна біблійної фактури Святого Письма, відповідно архаїзована (без намагань українізації), але повнозвучна у своєму мистецькому плані – належить до найціннішого складника опери. Спільна мова оркестри та ве-

ликого хору (вірних), який діє теж як свого роду диктор-оповідач чи співрозмовник, випрацьована до деталей.

При такому сюжеті чейже недоцільно вимагати любовного



трикутника чи темпу американських фільмів – „бойовиків”. Проте стриманість „Мойсея”, вагомі монологи пророка, величність його постаті на тлі величезних, суворих, кам’янистих гір, раптом змінюються художнім розмахом поганських танців перед золотим козлом – втіленням матеріального багатства. Це виведене яскравими кадрами еротичної хореографії (балетмайстер – С. Насенко), яка попри пікантності, не грішить вульгарністю і не переходить межі пристойності. Ця сцена теж вповні функціональна як складова частина біблійних подій тієї доби. До того, у роботі хореографа тут вдала міра українізування танців, деякі кроки стилізовано за гуцульським арканом, який вирує навколо золотого козла.

Перед глядачем, отже, – кадри Старого Завіту, транспоновані сучасним мистецтвом і технікою на український ґрунт нашого проблемного часу. І хоч цей твір не оформлений за прийнятими нормами опери, він рідний (як теж свосвідний) епізодами великої художньої сили. Його музична магія доходить до слухача теж технікою звукозапису на компакт-диску. У гарно виданій програмці опери (виконавці, лібретто) трьома мовами, англійська потребує ґрунтовного перекладу на кращий, ідіоматичний текст.

Всі виконавці на висоті завдання (чергуються). Автор цих рядків чув наступних: партію Мойсея співав О. Громиш, бас; його супротивника Авірона і Датона – О. Сидір, А. Бенюк, баритони;

(Закінчення на стор. 20)

Інший „Мойсей”...

Ця стаття не є похвальною одою на честь „Мойсея”, нової опери українського композитора Мирослава Скорика. Проте критика спрямована не тільки на цю оперу. Хоч раз треба розглянути

Україні, – найкраще в світі!” Це не так просто. Але виховати критичну розсудливість – ще тяжче.

За роки горбачовської перебудови в Торонто почали гастролювати музиканти з України: співак Криса, Київська капеля бандуристів, зірки фестивалю „Червона рута” та інші. Тоді діаспора всіх тепло приймала, але офіційно похвалити не хотіла. Боялася тим самим похвалити і совєтську номеклятуру. Всі напали на бандуристів за ламання традицій, за те, що до ансамблю додано інших інструментів, а особливо – гармошку. Ніхто не хотів задуматися над тим, що капеля бандуристів – якраз витвір комуністичної колективізації. До революції бандура була сольовим інструментом!

1992 рік. Музично-культурні діячі діаспори їдуть на Всеукраїнський форум у Київ. На музичній секції зустрічаємося із представниками музичного життя України. Багато говорилось, а толку було мало. Представники Міністерства культури радили створити музей української музики – тобто із живої традиції зробити мертву! Представники діаспори говорили про потребу музичного туризму. А це означало б не вивозити української музики за кордон, а тримати її на місці, щоб туристи приїжджали, відвідували концерти і так залишали свої долари. Тільки я і Тарас Мельник, організатор „Червоної руты”, говорили про інтеграцію у міжнародні музичні структури.

Тим часом гастролі музикантів у Торонто продовжувалися. Приїжджали хор ім. Верьовки, Військовий ансамбль пісні і танцю, Київський балет, Одеська симфонічна оркестра, „Волиняни”, зірки Вірського та інші. Організатори думали, щось ось привеземо з України найкращі колективи і почувємо: „Все це найкраще в світі!”. Але тут і далі по-старому – „тільки українська музика... тільки українські слухачі”. І крім задоволення пересічного українського слухача, нічого іншого не було досягнуто.

Міжнародні фірми звукозапису наймають такі українські оркестри, як Київську державну, Одеську, Львівську, виконувати твори американських та інших композиторів для світового ринку. Так що і без нашої допомоги ці колективи стають відомими у світі. А українська музика?

Замість того, щоб витрачати працю, гроші й час на будь-яке гастрювання, чи не варто було б нам замовити, щоб ці оркестри нагнали кращі твори українських композиторів? Чи не варто було б нам спонсорувати місцеві оркестри в Канаді й Америці, щоб вони теж грали твори українських композиторів? Але для цього потрібно мати твори, які б не тільки задовольняли українське суспільство тут чи в Україні, а могли б і захопити всіх у світі. А якщо замало таких творів у репертуарі української музичної спадщини, то чи не варто було б підтримувати компо-

(Закінчення на стор. 20)

українську клясичну музику прискіпливо, професійно і без сантиментів. Але такого самокритичного підходу до української музики українці бояться. Чому? Бо коли розглянути мистецькі вартості нашої музики і порівняти їх до світових стандартів, стає очевидним, що українська музика далеко не завжди дорівнює їм.

Ось візьмімо, наприклад, славу оперу Семена Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм”. Це ж насправді оперета або тільки музична драма. Чому? Бо в операх нема сухого діалогу. Все співається, все має свій музичний супровід. А „Запорожець за Дунаєм” – драма зі сухим діалогом і окремими музичними номерами. Але наша українська національна гордість не дозволяє нам інакше думати й писати про цей твір, як про оперу, бо опера – це найпрестижніша музична форма. Може, на 1863 рік „Запорожець за Дунаєм” був найвищим досягненням клясичної музики в Україні, але на світовому рівні опера Верді „Травіата” вже десять років раніше побачила сцену.

Українську клясичну музику завжди треба розглядати у світлі європейської або світової, бо звідти йшло для неї надхнення. Не можна жити таким вузьким розумінням: „Тільки українська музика виконана українськими музикантами для українських слухачів!”. Але в минулому українська діаспора не могла інакше думати, бо будь-який інтернаціоналізм пахнув комунізмом. Одночасно не можна погодитися із такою номенклатурною думкою: „Все, що найкраще в

„Та палає в серці віра і надія”



Співає ансамбль 127-го Відділу СУА „Українська родина”.

Після літніх вакацій, коли пожвавлюється українське громадське життя на долині Другої авеню, в Нью-Йорку, 20 вересня відкрив свій новий сезон Літературно-мистецький клуб, яким вже майже 9 років керує відома мисткиня і скульпторка Ярослава Геруляк. Багато енергії і творчого хисту вклала вона у діяльність клубу і галерії „Маяна”, де весь час вирує життя – відбуваються виставки, концерти, зустрічі з цікавими людьми, імпрези, присвячені відродженню старовинних фолклорних обрядів. Ось і тепер ЛМ-клуб і новостворений 127-ий Відділ СУА підготували вечір на тему: „Життя українців у Бразилії”, а головним доповідачем був отець Маріян Дацишин, ЧСВВ, з української католицької церкви св. Юра.

Вечір відкрили голова 127-го Відділу Оксана Лиховид і керівник ЛМ-клубу та галерії „Маяна” Я. Геруляк, яка розповіла про творчість українських мисткинь з Бразилії. Це – скульптури Оксани Нарожняк, а також книжки і витинанки (з колекції УВАН) Віри Вовк. Ці художні експонати створювали змістовне тло і атмосферу подальшої розповіді.

Отець Маріян дуже цікаво розповів про Бразилію, про нелегку історію переселення українців на південноамериканський континент, про особливості об'єднання і організації діяльності української громади, про проблеми мовної політики, освіти, преси. Доповідач ілюстрував свою розповідь фотографіями та віде-

офільмами. Ця розповідь про життя наших земляків у Бразилії перепліталася із спогадами про багатодітну українську родину Дацишиних, з якої походить о. Маріян. І він, і його мати народились у Бразилії, але батьки передали дітям дорогі серцю звичаї, батьківську віру, материнську мову, любов до рідної пісні. Усі присутні на вечорі були схвилювані розповіддю о. Маріяна. На закінчення свого виступу о. Маріян, у зв'язку з трагічними подіями „чорного вівторка” 11 вересня, закликав присутніх провести хвилину мовчання, протягом якої він молився за душі невинно загиблих жертв терористичної акції...

Емігрантській темі була присвячена мистецька частина, яку підготували союзнянки 127-го Відділу СУА і ансамбль „Українська родина”. Лаврентія Туркевич відкрила програ-

му сповненою ностальгії лемківською піснею „Підме, хлопці, підме до той Гамерички” (яку вона виконувала в 1991 році на фестивалі „Червона рута” у спеціальному концерті, присвяченому 100-літтю української еміграції). Людмила Миронова деклямувала вірш І. Білея „О краю заморський”. Солостка Вероніка Канінська з наймолодшими учасницями ансамблю зі свічками в руках виконали „Молитву до Діви Марії” (вірші та музика О. Лиховид), вокальний ансамбль проспівав журливу народну пісню „Якби я мала крила орлині”, а на завершення програми прозвучала нова пісня О. Лиховид „Гілочка калини”, яку авторка проспівала разом з ансамблем.

Вечір продовжувався при дружній перекусці, яку приготували союзнянки. Під час вечері Галина Ремезова на скрипці віртуозно виконала фантазію на гуцульські теми, створену її батьком. Присутня на вечорі голоза Нью-Йоркської окружної управи СУА Надія Савчук щиро подякувала о. Маріянові та всім учасникам за цікаву програму.

На закінчення нашої розповіді процитую заключні рядки пісні „Гілочка калини”, які емоційно єднали всіх слухачів у ці важкі для Америки дні:

*„Ще горять руїни, ще дими чорніють,
Грозами-сльозами їх не погасить.
Та палає в серці віра і надія,
Що планета наша буде в мирі жити.
Не журися, друже! Не журися, світе!
Дай нам, Боже, вистоять на чужині.
Хай у чистім небі ясне сонце світить
І дарують силу нам пісні.”*

Олександра Прадивус,
заступниця голови 127-го Відділу СУА,
Нью-Йорк

2 листопада: відкриття виставки-авкціону

НЬЮ-ЙОРК. – Як ми вже повідомляли, 113 Відділ СУА взявся до підготовки виставки-авкціону творів 12 мистців, які добре відомі українській громаді. Свої твори на виставку вони призначили на благородну справу – для збільшення фонду будови нового приміщення Українського музею. Саме ця ціль дала поштовх енергійним „союзникам” 113 Відділу докласти усіх сил, щоб авкціон якнайкраще

вдався і притягнув якнайширшу публіку Нью-Йорку. Для цього вони запросили до мистецького оформлення виставки директорку УМ Марію Шуст і архітектора Юрія Савицького.

Святочне відкриття виставки намічене на п'ятницю, 2 листопада, в приміщенні Українського Інституту Америки при 2-ій Схід 79 вулиці, в Нью-Йорку, о 6-ій год. вечора.

О. К.

Дарунок України поетам діаспори

„Листок з вирію: поезія української діаспори”. Книга перша. Упорядники: Галина Кирпа, Дмитро Чередниченко. Київ. Головна спеціалізована редакція літератури мовами національних меншин України. 2001. 445 стр.

Навряд чи можливе, щоб у західному світі появилася літературна антологія, яка включає твори живих ще авторів без їхнього відома. В країнах колишнього ССРСР, однак, і досі не померла ще давня традиція ігнорування міжнародних авторських прав: ні Російська імперія, ні ССРСР не були членами Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (1886), а до підписаної в Женеві 1952 року Всесвітньої конвенції про авторське право ССРСР приєднався тільки 1973 року.

Незалежна Україна, щоправда, встигла вже приєднатися і до женецької Всесвітньої конвенції (постанова Верховної Ради з 23 грудня 1993 року) і до Бернської конвенції та її т. зв. Паризького протоколу з 1971 і 1979 року (закон Верховної Ради 31 травня 1995 року) – але це в теорії, а на практиці?

В Україні панує перманентна видавнича криза – отже, ігнорування авторських прав не викликає здивування. Що більше, в письменників, що їх суспільство позбавило не тільки професійних заробітків, але і звичайної читачької уваги, саме, нехай і піратське, зацікавлення їхньою творчістю викликає часто не протест, а – як це не парадоксально – ентузіазм і вдячність.

Ось під кінець серпня привезла мені родичка з Києва подарунок: книжку „Листок з вирію”, що є антологією поезії української діаспори. Книжка підписана до друку 5 липня 2001 року – отже, на ній ледве засохла друкарська фар-

ба. Має вона і присвяту „До 10-ої річниці незалежності України” і було для мене неабияким зворушенням отримати її саме напередодні 24 серпня. Тим більше, що про підготування такого видання я нічого не знала, і що цей дарунок був для мене суцільною несподіванкою.

Упорядниками цієї 445-сторінкової антології є незнайомі мені Галина Кирпа і Дмитро Чередниченко. Видавцем позначена „Головна спеціалізована редакція літератури мовами національних меншин України” (sic!), а на звороті титульної сторінки стоїть таке речення: „Випущено на замовлення Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України за Національною програмою випуску суспільно необхідних видань”. Тобто, як я це розумію, це книжка видана за державні гроші. Ніде нема жодних натяків на будь-яке спонсорство чи фінансову допомогу збоку. І тому можна, мабуть, вважати це видання подарунком України поетам української діаспори.

Антологія включає поетів, що живуть або жили в Європі, США, Канаді, Південній Америці, Австралії. Поети упорядковані за абеткою (від Емми Андіївської до Валентини Ющенко) і текстам кожного з них приділено по кілька сторінок. Біо-бібліографічні дані про авторів включені в окремий розділ при кінці книжки.

Вступне слово від упорядників – дуже коротке і має радше ліричний, ніж літературознавчий характер. Замість з'ясування критеріїв добору матеріалів, упорядники цитують критика Ростислава Доценка, мовляв, „навіть якщо людина один путній вірш написала, його треба прилучити до духовної скарбниці народу...”. Це вказує на широкий – може, надто широкий –

засяг упорядників. Антологія позначена, як „Книга перша”, отже є надія, що будуть й інші томи цієї серії. І це дуже важливо. Бо хоч у цей перший том включено 68 авторів, то немає там таких поетів, як Володимир Біляйв, Марія Голлод, Святослав Караванський, Петро Карпенко-Криниця, Абрам Кацнельсон, Данило Струк, Олександр Смотрич, Марко Царинник, Олександра Черненко... А вже найбільше з усіх привертає увагу своєю відсутністю Богдан Бабай-Нижанківський – один із найцікавіших і найбільш обдарованих поетів української діаспори взагалі... Добір текстів є прерогативою редакторів, отже, віддзеркалює їхній смак і оцінку – не кожен автор вважатиме добірку своїх віршів за репрезентативну.

Антологія дає рідкісну нагоду знайти в одній книжці зразки творчості багатьох авторів, вона заповняє давно відчутну прогалину і тому стане в пригоді любителям поезії і вчителям шкіл, як в діаспорі, так і в Україні. Книга надрукована чітким друком, на доброму папері, з мистецьким оформленням твердої обкладинки і робить добре враження.

На жаль, трапляються в антології і деякі серйозні недогляди у передруках текстів. Наприклад, в моєму власному вірші, „Де твій читач, поете-емігранте?” випало з незрозумілих причин останніх сім рядків – і то найважливіших рядків у цьому вірші, рядків, що говорять про ролі поета у збереженні української мови... А другий вірш, „Перше травня”, скорочено на цілих 17 рядків, тобто на одну третину! І в мене є підозра, що це не свідомі редакторські скорочення, а механічні помилки, що сталися, мабуть, у висліді ксерокопіювання оригіналів! Така недбайливість редакторів підриває довір'я читача і до інших включених в антологію текстів.

Марта Тарнавська

Сумна вістка з Норт-Порту

Не так давно до нашого кондомініюму, так званого Українського села, прибула на відпочинок відома письменниця Валентина Юрченко. Вона тішилася перспективою співжиття з близькими за духом пенсіонерами і одразу ж висловила бажання „включитися”. Познайомилась зі сусідами, ходила до церкви і на всі зібрання Осередку ім. св. Андрія в Норт-Порті на Флориді. Коли їй запропонували авторський вечір, радо згодилась. Вечір був теплий і успішний. Здавалось, це тільки початок літературної праці в нашій громаді – нам дуже потрібні такі енергійні діячі.

А проте, склалось інакше.

Кілька місяців пізніше Валентина захворіла, ослабла і, після лікування в шпиталі та будинку для хворих, три дні після свого дня народження, померла... Їй був 91 рік, але ніхто б такого віку не вгадав.

Валентина Юрченко народилась 19 вересня 1910 року на Полтавщині, в родині лікаря. Отримала економічну освіту в Харкові, одружилась із агрономом Вадимом Гребінкою, працювала, виховувала сина. В час Другої світової війни родина опинилась в еміграції. А в 1945 році бандити з СРСР напали на беззахисний табір переселенців (Ді-Пі) і насильно репатріювали та знищили Валентининого чоловіка. Валентина одружилась зі сотником УНР, вчителем Іваном Демидовичем Юрченком.

У 1950 році Юрченки, з малою донечкою Наталочкою, переселились до Америки. Тяжко заробляючи на прожиток, обоє Юрченків влились в добровільну працю діаспори. Це були віддані виховники молоді, а Валентина

Молоді у майбутнє

Валентина Юрченко

Вітаю вас я, парості нові,
коріння рідного бадьоре покоління,
і ваше молоде, ясне горіння,
що живить прагнення і мрії вікові.

Бурхливий час, космічні карколяси,
вирує світ, щодня несе нове,
старе вмирає, – родиться й живе,
пульсує молоде без впину і втоми.

Та осягів не буде без мети,
як зерна не посієш – жнив не буде,
як люди без душі – це роботи, не люди,
так людський пустоцвіт без цілі у житті.

Не попливуть на хвилях кораблі,
якщо ви їх не виведете в море,
не вродить овоч на занедбаній землі –
знання ж відкриє вам усі простори.

Ідіть в життя, учіться, змагайтеся,
стриміть до світлих, лицарських висот,
та завжди у душі, серед усіх чеснот,
про Україну-Матір пам'ятайте!

Хай будні не заслонять вам її,
знесможену, що повстає з руїни,
єднайте сили, і серця, і розуми свої
для щастя й гідності Держави-України!

1992 р.

(із книжки „Вечірні етюди”, 1996 р.).

писала вірші і прозу для дорослих, і для дітей. Вона була членом редакції журналу „Крилаті”. Її творами були заповнені газети і журнали. Першими суддями творів для дітей були діти, а потім і внуки Валентини.

Праця і громадські навантаження не давали змоги й часу на видання творів окремою книжкою. Аж у 1996 році вийшла перша – і остання – книжка Валентини Юрченко „Вечірні етюди”. Раніше з'явилась маленька, але чудова книжка для дітей „Веселі цвіркуни”. На жаль, дебют книжковий став і прощальним акордом...

А так хотілося ще більш читати гарні вірші письменниці, чути зі сцени її сильний, життєрадісний голос... Така вона була, хоч вже довгі роки боролась із тяжкими хворобами.

Твори Валентини Юрченко наснажені щирим патріотизмом, вірою в державу, полум'яною любов'ю до України. До людей вона була добра і привітна, чим одразу приваблювала зустрічних. „І вірю, що душа правдива, чиста такою буде до самого кінця”, – написала вона в одній поезії. Так, саме такою була її душа.

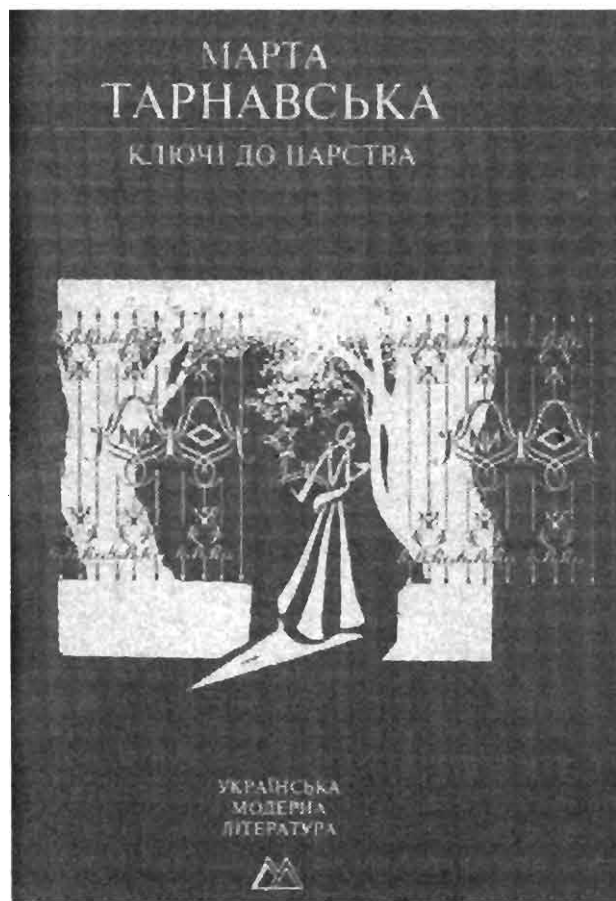
Померла В. Юрченко 22 вересня 2001 року, 24 вересня була в церкві св. Андрія Панахида за спокій її душі, а тоді тіло перевезли до Бавнд-Бруку, щоб поховати поруч із покійним її чоловіком Іваном Юрченком.

Прощаючись із В. Юрченко, декламаторка Галина Король зворушено прочитала вірш поетеси „Молоді у майбутнє”. Згадки про Валентину залишаться світлом, що хоч на короткий час осяяло наш скромний Осередок.

Щире співчуття висловлюємо її дочці Наталі Невмержицькій, синові Ігореві, внукам Жені й Василеві та правнукові Захаркові.

Галина Паньків

„Ключі до царства“



Під такою назвою в останніх місяцях 2001 року київське видавництво „Гелікон” видало прецікаву книжку зі серії „Українська модерна література” відомої авторки Марти Тарнавської. Книжка в чепурній обкладинці, художнє оформлення – Віри Крутіліної, вступна стаття Людмили Тарнашинської.

Книжка культурології, пропонована читачам, відзеркалює глибоку обізнаність авторки з англійською літературною українською останніх десятиліть. М. Тарнавська – відома перекладачка – нагадує нам, що наша багаторазова українська – то справжнє царство, не відоме ще світові, а ключі до нього – в наших власних руках.

Книжку можна придбати за 25 доларів у видавництві „Мости”, 6509 Lawton Avenue, Philadelphia, PA 19126-3745.

Пророцтво...

(Закінчення зі стор. 18)

Азazelя – О. Данильчук, тенор; псета – С. Степан, баритон; голос Єгови – В. Дудар, бас та ін. Музичний керівник – М. Скорик; диригент – В. Гарбарук; режисер – З. Хшановський; хормайстер – Б. Герявенко; костюми – О. Зінченко; керівник проєкту і директор театру – Т. Едер. Хоч у таких складних постановках не всі елементи музично-сценічних продукцій вдаються однаково, ансамбль вклав у цей відповідальний проєкт максимум праці та таланту, надхнений священним патронатом Папи Римського.

Роман Савицький, мол.,
музикознавець, композитор,
Львів

Інший „Мойсей”...

(Закінчення зі стор. 18)

зиторів у їхній творчій праці? Але спонсорування композиторів теж має свої недоліки. Ось розглянемо справу Мирослава Скорика та його оперу „Мойсей”. Чи підтримка і благословення Папи Івана Павла II гарантувало створення незабутнього твору, шедеву на всі віки, улюбленого всіма? Ні! Бетовена „5-та сифонія”, Чайковського увертюра до „Ромео і Джулієтти”, опера Верді „Травіата” завоювали серця любителів музики і без особливої підтримки. Опера „Мойсей”, хоч професійно написана, задовольняє тільки мінімальні вимоги оперного жанру. А тому, що М. Скорик ніколи не визначався композитором-мінімалістом, виникає враження, що він шаблонно здійснив обов'язок контракту.

У минулому музика М. Скорика визначалася гострими народними або джазовими ритмами, цікавими дисонансами, відважними гармоніями, незвичайними тональностями, контрапунктними мелодіями, драматичними контрастами, багатим оркеструванням та різноманітною творчою уявою. А „Мойсей” – опера прозаїчної одноманітності. Ритмічні остигання, повільний темп, безконтрастні повторення, унісони – все це засоби розтягати в часі музичну тканину і робити з нічого щось. Проста традиційна вокальна партитура рідко перебивається оркестровими модернізмами, які в контексті звучать зовсім не на місці.

Одночасно, замість того, щоб використати ор-

кестрові засоби для вираження голосу Єгови, М. Скорик вдається до простого електронного ефекту – не як серйозний класичний композитор, а як звичайний музикант.

На початку М. Скорик не раз наголошував, що опера „Мойсей” пишеться за одноіменною поемою Івана Франка. Але остаточно цей факт і його суттєвість у створенні нової української опери лишається загадковим. Новий звукозапис Львівської опери у цій справі теж не допомагає, бо про Франка там ані словечка. Якщо М. Скорик та його лібретист Богдан Стельмах не заглиблювалися в значення „Мойсея”, а тільки використали його біблійний сюжет, щоб запевнити собі спонзора, то значення цієї опери падає на рівень усіх тих інших релігійних опер/ораторій, які зараз різні секти та проповідники виставляють по Україні, щоб привернути собі вірних.

Я знаю, що є пляни привезти Львівську оперу на гастролі до Канади й Америки і тут поставити оперу „Мойсей”. Цікаво, чи організатори такого задуму зуміють заохотити і єврейське населення Північної Америки підтримати цей твір? Та ж Мойсей – їхній найбільший пророк, а опера вже рекламується як „найкраща в Україні”. Якщо ця опера справді стоїть найкращим прикладом сучасної класичної музики в Україні, то на якому рівні решта музичної творчості? Страшно подумати!

На жаль, М. Скорикова опера „Мойсей” – не найкращий приклад свого жанру. Її місце в українській культурі нечітке. Музика нічим не вирізняється. А з драматичного боку теж нема ніякого новаторства. Треба просити Бога і Львівську оперу, щоб приїжджали до нас з іншою оперою – може, Юлія Мейтуса „Украдене щастя” або Бориса Лятошинського „Золотий обруч”, або Сергія Прокоф'єва „Любов до трьох помаранч”. Мріяти завжди можна!

Незважаючи на все, я таки рекомендую всім познайомитися із оперою „Мойсей”. Придбайте собі цей новий звукозапис. Це дешевше, ніж купувати квитки до театру. Не забувайте слухати оперні передачі по радіо із Нью-Йорку. Поглиблюйте своє музичне знання поза українським середовищем. Тоді ви, дорогі читачі, самі зможете критично розглянути ті питання, які мене хвилюють. Писати похвальні статті дуже легко, але це – соцреалізм. Без доброї, освіченої критики ми не можемо пізнати правдивої вартості нашої культури.

Василь Сидоренко,
музикознавець, композитор,
Торонто, Канада

СХІДНЯ ДІЯСПОРА

Нове дослідження „Зеленої України”

Помітною подією науково-культурного життя України, що передувала відкриттю III Всесвітнього форуму українців, став вихід у світ монографії „Українські поселення на Далекому Сході”. Її автор – відомий дослідник українського зарубіжжя та знаний громадський діяч Андрій Попок.

На початку 1990-их років Андрій Попок безпосередньо стояв біля початків відродження далекосхідного українства, був ініціатором створення та першим головою Товариства української культури Приморського краю, а після повернення в Україну працював начальником управління у справах української діаспори Державного комітету у справах національностей та міграції, будучи одночасно відповідальним секретарем Міжвідомчої координаційної ради з питань співробітництва з українською діаспорою при Кабінеті Міністрів України (1996-1999 роки).

Готуючи монографію, автор опрацював значний масив архівних матеріалів щодо заселення і господарського освоєння Далекого Сходу, зосереджених у фондах ряду державних архівів Росії. Крім документальних джерел, у праці використано матеріали соціологічного дослідження „Українська діаспора Примор'я”, проведеного за участю автора в липні-вересні 1992 року. Значне місце приділяється аналізу публікацій закордонної української періодики, видань досліджуваного регіону та України.

Окремо варто відзначити здійснений автором політико-правову аналіз актуальних законодавчих та нормативних актів, що регулюють етнічнонаціональні процеси в сучасній Російській Федерації.

На Далекому Сході українці широко представлені в усіх сферах соціальної діяльності – на виробництві, у галузі обслуговування, в науці, освіті, управлінні. Вищий за середній по Росії рівень освітнього та професійного вишколу забезпечує їм порівняно високу соціальну мобільність та соціальний статус у суспільстві. Особи українського походження складають помітну частку культурно-мистецької, політичної та управлінської еліти регіону, обіймають відповідальні посади в органах влади, представлені в депутатському корпусі краю.

Проте українці, які становлять найчисельнішу, після росіян і татар, етнічну групу Російської Федерації і роблять значний внесок у соціально-економічний та культурний розвиток цієї країни, на практиці не мають сьогодні державної системи українського шкільництва, культурно-освітніх закладів, преси, радіо та телебачення рідною мовою – всього того, чим широко користується російська меншина в Україні. Достить широкі права етнічних спільнот, задекларовані в законодавчих актах Російської Федерації, досі жодним чином не позначилися на стані забезпечення культурно-освітніх та інформаційних потреб українського населення. Реалізація багатьох положень законодавства про права на-

ціональних меншин гальмується. Матеріальні засоби українських громад формуються, як і раніше, переважно шляхом членських внесків та добровільних пожертв. Українські національно-культурні осередки працюють майже винятково на ентузіазмі активістів, які й за таких обставин не завжди знаходять розуміння з боку місцевих органів влади.

Разом з тим, відзначає автор, труднощі періоду становлення української діаспори на Далекому Сході виявляються не тільки в організаційному плані і не лише у відсутності належних умов для реалізації українською спільнотою своїх національно-культурних потреб. Ще гострішою проблемою, на думку А. Попки, є те, що більшість українців не визначила своїх інтересів в Росії, не має чіткого бачення свого майбутнього і майбутнього своїх дітей у цій країні саме як українців. Адже досі не вироблено привабливої діаспорної ідеології українства Російської Федерації, не сформульовано конкретні вимоги до органів державної влади. Вплив українських організацій на суспільно-політичне життя регіону – незначний.

Великий потенціал українства у різних сферах духовного життя (мистецтві, науці, освіті, засобах масової інформації), в органах державного управління, підприємницьких структурах тощо залишається невикористаним. Відсутній надійний механізм державного сприяння українській діаспорі Росії загалом і Далекого Сходу зокрема.

Сьогодні східня українська діаспора в цілому і українці на Далекому Сході потребують комплексної всебічної допомоги у їхніх зусиллях налагодити організоване суспільно-громадське життя. Пріоритетними напрямками взаємодії має стати підтримка культурно-освітніх та інформаційних потреб далекосхідних українців.

Йдеться зокрема про створення інфраструктури міжнародної інформаційної мережі України, у тому числі відкриття інформаційно-культурного центру, який надавав би також і методичну допомогу невеликим школам, діяльності українських товариств в цілому. Необхідно найближчим часом відкрити у Владивостоці консульство та торговельне представництво України.

Але найбільша допомога діаспорі – це не лише матеріальна, а насамперед моральна та політична її підтримка. Україна має зрештою навчитися формулювати й захищати на міждержавному рівні інтереси і потреби своєї діаспори. Становище українців у діаспорі повинно стати предметом підвищеної уваги.

Монографія А. Попки „Українські поселення на Далекому Сході” відзначається новизною та практичною значимістю. Її рекомендації знайдуть належне застосування у сферах етнополітології, етносоціології, державної етнополітики, правознавства.

Юрій Лагутов,
Київ

Дорога до родоводу

В 1984 році Наукове товариство ім. Шевченка в США видало регіональний історично-мемуарний збірник „Яворівщина і Краковеччина”. Із вступного слова довідуємося, що видання в 1964 році заініціювали вихідці з Яворова інженери Степан Кульчицький, Іван Харамбура, Зиновій Кохановський, магістри Маріян Маренин, Марія і Мирон Масюки, а також Степан Малюк, Ірина Ванчицька, Микола Хархаліс та Роман Бриттан. Саме вони утворили регіональний комітет, який покликав до життя редакційну колегію.

Збірник відредагували доктор Василь Лев та магістер Володимир Барагура. Карти виготовив Роман Бриттан, індекси назв місцевостей і осіб – Мирон і Марія Масюки. Без щедрої допомоги жертводавців навряд чи цей показний, понад 849-сторінковий том побачив би світ.

Колись мій рідний Яворів називали „твердиною рідного слова”, яким тут кожний так дорожить. В новітні часи, від заснування товариства „Просвіта” в 1868 році, членами головного товариства у Львові були яворівці Іван Бриттан, Іван Коновалець, Кирило Селецький та Михайло Смержа. 16 жовтня 1881 року в Яворові відбулися перші загальні збори товариства „Читальня”. Відкрив їх найстарший з присутніх віком парох Яворова, відомий письменник і вчений Осип Лозинський. В числі перших адміністраторів читальні обрано мого прадіда Стефана Харамбуру, який згодом перший з усього українського міщанства Галичини став членом „Рідної школи” у Львові.

30 серпня 1903 року засновано у Яворові філію товариства „Просвіта”. Філія школи мала 40 читалень. Від 1908 року в місті діяв гурток „Рідної Школи”, який об'єднував 21 гурток в селах Яворівщини. Того ж року відкривається українська гімназія ім. Осипа Маковея. До її організації спричинився мій дід Гаврило Харамбура. Батько мій – Семен в числі восьми учнів в 1918 році був першим випускником цієї гімназії. З початку 30-их років у Яворові до війни існував Вищий музичний інститут ім. Лисенка. А всього в довоєнні роки у Яворівському повіті діяло понад 300 українських товариств.

Гортаю цей цікавий для мене том – і знову й знову зустрічаюся з батьком. 1918 рік: Семен Харамбура – хорунжий студентської чоти в пам'ятні Листопадові дні утворення Західньо-Української Народної Республіки. Після поновлення діяльності „Просвіти” по Першій світовій війні, починаючи з 1921 року, зустрічаю ім'я батька в числі активістів товариства. Читаю його спогади, видруковані в збірнику, і дізнаюся про його плани, думки.

Моя рідна Яворівщина дала українській культурі славного педагога, романіста, сатирика Осипа Маковея. Це ж його рядки:

*Не плач, Україно, і в горі-журбі,
Не плач над Дніпром і над Доном,
Бо ми, як зачум той плач, то й собі
Ревем, як воли, за кордоном...*

В 18-ти кілометрах на захід від Яворова лежить містечко Краковець. Тут, у селі Млини, був парохом композитор о. Михайло Вербицький. Саме тут в 1863 році він написав музику на слова П. Чубинського „Ще не вмерла Україна”. Та пісня стала національним гімном Української держави. На Яворівщині зростає славний командувач вій-

ськами УПА Роман Шухевич (генерал Тарас Чупринка). З яворівської землі вийшов Великий Митрополит Андрей Шептицький. Звідси родом скрипаль і композитор Роман Придаткевич. Національна ідея була для моїх земляків та предків визначальною силою самозбереження та поступу народу упродовж віків.

Кількома рядками згадав про мого батька в своєму історико-краєзнавчому нарисі „Яворів: віхи історії” Петро Кіндратович. На сторінці 64-й: „Наприкінці 1939 р. за свої патріотичні погляди заарештовано і виселено в Сибір редактора „Українського слова” Семена Харамбуру, де він пропав безвісти”. На сторінці 82-й: „Харамбура Семен – хорунжий студентської чети УСС. Просвітянський діяч. Арештований більшовиками в кінці 1939 року. Був в сибірських таборах, де пропав безвісти”. У довіднику „Яворівщина в іменах” головний редактор газети „Яворівщина” В. Дацко теж згадує мого батька: „пропав безвісти”.

Я доступними мені способами намагався з'ясувати долю батька, звертався в різні архіви. Врешті отримав листа від управління Служби безпеки України по Львівській області, що є архівна кримінальна справа П-29149 мого батька. З матеріалів справи видно, що його арештував Яворівський районний відділ НКВС за те, що батько був членом Українського національно-демократичного об'єднання і редактором газети „Українське слово”.

6 травня 1942 року його ув'язнили на 10 років. Відбував покарання в Унженському таборі (станція Сухобезводна Горківської області). 23 грудня 1943 року його, ще тяжко хворого, заслали в Саратовську область. Центральний архів ФСБ Російської Федерації, який надав мені цю інформацію, порадив звернутися в державний архів Саратовської області. Цього літа побував в Саратові, з'ясував, що батька заслали в місто Вольськ, що в 165 кілометрах від Саратова. За порадою місцевих колег-журналістів з газети „Вольська жизнь” зазирнув ще в архів ЗАГСу. І врешті тримаю в руках книжку зі записом, який свідчить, що мій батько Семен Харамбура помер в місцевій лікарні 20 березня 1944 року. Йому було всього 45 років.

...Я з дитинства пам'ятаю страх нічного стуку в двері, вантажівки з людьми, яких вивозили до Сибіру в повоснні роки. Не всі яворівці мали змогу повернутися в рідні домівки. Хочеться вірити, що в моїх земляках, що проживають нині в Росії, не згасла їхня національна (а тим самим і людська!) самосвідомість. Хай пам'ять про коріння нашого роду зігриває нас у сьогоднішньому складному житті, допомагає в усьому залишатися українцями.

Леонід Харамбура,
голова ревізійної комісії Федеральної національно-культурної автономії „Українці Росії”

P.S. Для тих земляків, які бажають встановити зі мною контакт, подаю свої службову і домашню адресу: ул. Арбат, 9, кор. 1, Культурний центр України, Москва, Росія 121019. Телефон: (095) 290-51-14; тел./факс: (095) 291-7070. Домашня адреса: ул. Октябрьская, д. 1/2, кв. 17, г. Воскресенск, Московская обл., Росія 140200. Тел.: (09644) 216-93.

У Криму вшанували пам'ять жертв терористичних акцій У США

СИМФЕРОПІЛЬ. – Пам'ять загиблих у терористичних актах в Сполучених Штатах Америки вшанували в Симферополі 22 жовтня Панахидою, котра була замовлена мусульманською громадою міста і відслужена у катедральному соборі Святих рівноапостольних князя Володимира і княгині Ольги УПЦ Київського Патріархату у сороковий день терористичних нападів в Америці.

Збори пам'яті жертв терористичних акцій організували Меджліс, кримські відділення Народного Руху та УРП. Його учасники заявляли, що християни, мусулмани та представники інших релігій світу мають об'єднатися перед загрозою тероризму і підтримати антитерористичну акцію США та їхніх союзників в Афганістані. Того ж дня 22 жовтня Меджліс крим-

ськотатарського народу повідомив, що загальнонаціональний з'їзд кримських татар – курултай, вибори делегатів якого тривали ціле літо і початок осені, розпочнеться 9 листопада.

Як повідомив провідник Меджлісу Мустафа Джемільєв, на Курултаї буде обрано нового голову Меджлісу і новий склад цього представницького органу кримськотатарського народу. А центральним питанням з'їзду стане вироблення стратегії кримських татар на виборах до Верховних Рад України та Автономної Республіки Крим.

М. Джемільєв заявив, що Меджліс наполягатиме на виробленні Верховною Радою України реальних механізмів представлення кримських татар в органах влади Криму.



Кримський татарин разом з іншими учасниками мітингу вимагає виходу спікера Верховної Ради Автономної Республіки Крим Леоніда Грача, щоб вручити йому резолюцію мітингу кримських татар, озглавлену „Забезпечити корінним народам і депортованим меншостям Криму право на політичне представництво!“ у середу, 17 жовтня 2001р. у Симферополі, Крим. У цей день у Симферополі пройшла сесія ВР АРК. Більш ніж тисяча представників кримських татар із усіх регіонів Криму зібралися перед парламентом у Симферополі на мітинг, організований Меджлісом кримськотатарського народу. вимагаючи прийняття Верховною Радою України Закону про статус кримськотатарського народу і, як наслідок, пропорційного представництва кримських татар у всіх органах влади Криму. Резолюція мітингу з підписами керівників регіональних меджлісів була вручена керівництву ВР АРК. Мітинг проходив під гаслами: „Повноцінне представництво кримських татар у всіх органах державної влади“, „Конституція Грача позбавила політичних прав кримських татар“, „Україна повинна відповідно до статей 6 і 11 Конституції прийняти Закон про статус корінного народу“.

Фото УНІАН

Новосілля Донецького університету

ДОНЕЦЬК. – За кошти студентів, які останні три роки навчалися на платних відділеннях економіко-правового факультету Донецького національного університету збудовано новий навчальний корпус. На будівлі встановлено табличку, на якій написано, що корпус зведено на гроші студен-

тів. Новий навчальний корпус дозволить студентам навчатися в одну зміну і в одному приміщенні. Крім того, завдяки збільшенню корисної площі на факультеті створено можливість для розміщення нових учбових лабораторій, класів, бібліотеки.

УНІАН

„Microsoft“ розгортає співробітництво з Україною

КИЇВ. – Компанія „Microsoft“ 19 жовтня повідомила, що у першій половині наступного року плянує завершити продукування українських версій двох найпопулярніших комп'ютерних програм. Ця інформація з'явилася після того, як 16 жовтня у Києві підписано документ про співпрацю Міністерства освіти України та фірми „Microsoft“, котра зобов'язалася безкоштовно забезпечити певні елементи для українізації комп'ютерів. Фахівець з комп'ютерного програмування у Львівському університеті Григорій Злобін назвав такий крок „Microsoft“ в Україні позитивним, але запізнілим і обмеженим – у порівнянні з тим, що фірма пропонує, наприклад, для Польщі та Росії. Він також критикував українську владу за зволікання у цій галузі та ігнорування праці українських комп'ютерних програмістів.

Українські державні і правоохоронні органи вживають масштабних заходів проти поширення нелегального програмного продукту. Зокрема були вилучені комп'ютери, оснащені контрафактними програмами, накладалися великі кари на власників комп'ютерних клубів та фірм, які займаються складанням комп'ютерів. За деякими даними, в цих акціях безпосередню участь брали співробітники представництва корпорації „Microsoft“ в СНД.

„Українська держава робить конкретні кроки, спрямовані на

розв'язання проблеми нелегального використання програмного забезпечення в органах державної влади“, – заявила Ольга Дергунова, голова представництва „Microsoft“ в СНД. – Присмисно зазначити, що одним з перших цей крок здійснило Міністерство освіти та науки“.

„Microsoft“ та українські владні структури поширюють партнерські зв'язки. Корпорація „Microsoft“ повністю бере на себе локалізацію версій „Microsoft Word 2002“ і „Outlook 2002“, що входять до складу пакету офісних додатків „Microsoft Office XP“, а також переклад їх українською мовою. Передбачається, що українські версії текстового процесора „Word“ і клієнтського додатку обміну електронними повідомленнями і групової роботи „Outlook“ будуть випущені у першому півріччі 2002 року.

Міністерство освіти та науки України, в свою чергу, в рамках програми з інформатизації середньої освіти повинно буде вжити заходів із запобігання постачання нелегального програм в учбові заклади України. Плянується навчання спеціалістів програмним продуктам „Microsoft“ в авторизованих центрах навчання з метою подальшого створення методик викладання сучасних інформаційних технологій у сфері середньої освіти.

УНІАН

Пам'ять про І. Сірка живе в Україні

„Майбутнє можна будувати тільки на історичному ґрунті. Народ без історичної пам'яті не є народом, і коли ця пам'ять перестає для нього бути святою, він не гідний одержаного в спадщину по батьках імені“, писав історик Д. Дорошенко. Тож варто пам'ятати, що нинішнє Запоріжжя було фортецею і силою в часи Гетьманщини. Січчю володів не гетьман, а кошовий отаман, який мав свого суддю, писаря, свої школи і свій устрій, а землі, що належали січовикам, називалися Вільностями Запорізького Війська, й ділилися на вісім повітів і 38 куренів.

З наукових розвідок Д. Яворницького довідуємося про легендарного кошового Івана Сірка. Іван Сірко народився у 1680 році, в Мерфі коло Харкова, в родині заможного козака. Він брав участь у війнах Богдана Хмельницького з Польщею, але найбільш прославився у боротьбі проти татар і турків. З 55 великих битв йому вдалося всі виграти. Кошовий хорунжив не лише Україну, але й усю Європу від турецького і татарського наїзду. Після Андрусівського договору 1667 року він зайняв антимосковську і антипольську позицію.

У 1672 році претендував на гетьманську булаву, що роз'єднало його із гетьманом І. Самойловичем. В цих конфліктах кошовий потрапив до московської неволі і після повернення став ворогом Московії до кінця свого життя. Дослідниця історії А. Полонська-Василенко стверджує, що у 1666 році, коли Дорошенко розгромив поляків біля Брацлава, Польща могла б опинитися на колінах, але перешкодою став

І. Сірко. Запорожці під його проводом виступили на бій, і Дорошенко був змушений укласти договір з поляками і визнати зверхність Польщі над Україною. Про козаччину складені легенди, балади, пісні, які оспівують Івана Сірка, його походи, його синів Петра і Романа. Є думка про його дружину, яку звали Сірчиною, її написала Віра Дяківська.

Для вивчення історії Запорозької Січі (1734–1775) невичерпні багатства посідає „Архів Коша“ – це не тільки найцінніше історичне джерело, а й перлина української писемності XVIII століття. „Архів Коша Запорозької Січі“ зберігається у Центральному історичному архіві України в Києві. У ньому є документи про зруйнування і знищення Запорозької Січі вандалами царської Росії. Помітне місце у історії козаччини посідають численні легенди. В одній сказано, що Іван Сірко народився з зубами і коли його, новонародженого, піднесли до столу, він схопив і з'їв пиріг з начинкою. Ще юнаком був готовий боротися з нечистими силами. Навіть річку, над якою стояла Запорозька Січ, назвали Чортотлик, бо за легендою І. Сірко з першого пострілу з пістолі вбив чорта, який впав у цю річку.

Помер цей козацький лицар в Чортотлинській Січі (тепер село Капулівка, Нікопольського району, Дніпропетровської області і там його поховали. На могилі поставлено камінь, на якому викуто пропам'ятні дані. Пам'ять про Івана Сірка живе в Україні.

Ярослав Стех

**ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!**

Новий розклад польотів ЛОТу

Новий розклад польотів ЛОТу, який запроваджується щорічно на початку жовтня, влаштований так, щоб забезпечити достатню частоту рейсів для типово нижчої активності подорожей у цю пору року. Традиційно, починаючи з жовтня і до початку квітня, люди менше літають в Україну.

– У час повільного сезону, у листопаді, лютому та березні, коли люди менше подорожують, ЛОТ пропонує надзвичайно низькі ціни на авіокупони. Якщо вам треба здійснити трансатлантичний переліт у цей час із Нью-Йорку, Ньюарку, Чикаго до європейських країн, ціни на авіокупони ЛОТу у цей час – поза конкуренцією, – говорить Елізабета Вишневська, директор-розпорядник авіокомпанії ЛОТ з питань реклами та маркетингу на Північну Америку.

Хоча ЛОТ у осінньо-зимовий сезон зменшує кількість рейсів, все одно всі можливі пасажирів мають нагоду отримати таке ж високоякісне обслуговування. Багато хто відчуває потребу бачити родину частіше, ніж один раз на рік. Ще інші люблять відвідати Європу в осінній час, щоб помилуватися природою, або й залишитися на Різдвяні свята. Якщо летіти ЛОТом, дружна атмосфера рідного дому починається вже на борту літака – таке відчуття, що ви вже вдома, коли навіть ще не приземлились. Купити ЛОТу можна

придбати на Інтернеті. Веб-сторінка www.lot.com постійно оновлюється. На ній вміщені останні новини авіокомпанії, детальний розклад летів, і, найважливіше, там можна замовити і купити авіокупони, оплачуючи кредитною картою, та ще й до того – заощадити щонайменше 5 відс.

Час від часу на інтернет-сторінці вміщується інформація про додаткові заохочувальні акції, додаткові знижки. Можна заповнити на веб-сторінці невелику анкету, подати свою електронну адресу і авіокомпанія ЛОТ буде електронно повідомляти вас про всі новачки, про додаткові нагоди заощадити. Також відвідувачі веб-сторінки можуть висловлювати свої пропозиції щодо удосконалення роботи ЛОТу, ставити запитання керівництву авіокомпанії.

Елізабета Вишневська підкреслила, що авіокомпанія у даний час функціонує нормально. Затримки, що були спричинені терористичним актом в Нью-Йорку, уже позаду. Всі вилети і прибуття йдуть за розкладом. Атмосфера на летовищах Нью-Йорку, Ньюарку, Варшави та інших європейських країн спокійна.

Генеральний менеджер ЛОТу на Америку Кшиштоф Зебінський повідомив, що зараз немає жодної небезпеки, яка могла б порушити регулярні лети ЛОТу, навіть незважаючи на певні труднощі деяких американських та європейських авіокомпаній.



Президент польських авіоліній Ян Литвинський отримує нагороду „Найкраща авіокомпанія Центральної і Східної Європи“ з рук принцеси Анни в Лондоні.

Він пояснив, що ЛОТ є акційною компанією, і більшість акцій належить Державній скарбниці Республіки Польща. Польський уряд, у світлі останніх подій, які суттєво послабили авіоперелітну індустрію, вирішив надати грошову підтримку ЛОТові на суму 400 мільйонів злотих (приблизно 100 млн. доларів). Коли страхові компанії з причини останніх терористичних актів відмовилися продавати забезпечені поліси для авіоіндустрії, польський уряд запропонував для ЛОТу державне гарантування на суму 1 млрд. дол. З року в рік все більше і більше пасажирів різних країн визнають ЛОТ авіокомпанією їхнього вибору. Високу оцінку польським авіолініям було висловлено на сторінках журналу „Business Traveler“, популярного видання, яке має національні версії в Америці, Великобританії, Німеччині, на Близькому Сході та в Азії. Четвертий рік підряд читачі журналу визнають Польські авіалінії найкращою авіокомпанією Центральної і Східної Європи. Літаки цієї авіокомпанії новітні, середній вік пасажирського „Боїнга“ ЛОТу – тільки чотири роки.

Скористайтесь ЛОТом при подорожах до України, Росії, Білорусі, Латвії, Литви, Естонії, Австрії, Німеччини, Румунії, Болгарії, а також скандинавських країн. Варшава пропонує 2300 летів щотижня.

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ ВЕРЕСЕНЬ 2001 р.				
	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 8/2001	6,671	13,976	3,126	23,773
Неактивні члени 8/2001	7,384	17,534	0	24,918
Всі члени 8/2001	14,055	31,510	3,126	48,691
Активне членство				
Приріст у 9/2001				
Нові члени	11	25	0	36
Нові УЛ	0	2	0	2
Прийняті наново	5	19	6	30
Разом	16	46	6	68
Убуток 9/2001				
Померли	0	33	0	33
Вибрали гроші	2	22	0	24
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	13	11	0	24
Виплатили вповні вкладки забезпечення	6	20	0	26
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	23	26	0	49
Вигасло забезпечення (активні)	13	10	28	51
Кінчилось забезпечення	0	3	3	6
Разом	57	125	31	213
Всі активні члени 9/2001	6,630	13,897	3,101	23,628
Неактивне членство				
Приріст у 9/2001				
Виплачене забезпечення	6	20	0	26
Відійшли на частинно виплачене забезпечення	0	0	0	0
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	23	26	0	49
Разом	29	46	0	75
Убуток у 9/2001				
* Померли	0	18	0	18
* Вибрали готівку	12	20	0	32
Дозрілі вивін. гр. неповної виплати	0	3	0	3
Повернені в активні	5	19	0	24
Вигасло забезпечення (неактивні)	3	5	0	8
Разом	20	65	0	85
Всі неактивні члени 9/2001	7,393	17,515	0	24,908
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 9/2001	14,023	31,412	3,101	48,536

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В АМЕРИЦІ
УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

запрошують всіх на

Осінню Забаву
в Нью-Йорку

10 листопада 2001 р.

При звуках оркестри „ЛУНА“
в Українському Інституті Америки, 2 East 79th Street, Нью-Йорк
(від 9-ої год. веч)

Члени товариств: \$35 заздалегідь, \$40 при дверях
Не члени: \$45 заздалегідь, \$50 при дверях

Резервація квитків до 31-го жовтня 2001 р.
„Ukrainian Institute of America“
чеки виписувати на

Fall Zabava, UIA, 2 East 79th Street, New York, NY 10021

За інформаціями звертатися до: www.uesa.org
Тел.: (212) 288-8660

СПОРТ

Футбол

24 жовтня, саме коли триватиме друкування цього числа „Свободи“, відбудеться вирішальна для української команди „Динамо“ гра групового турніру Ліги чемпіонів Європи з німецькою „Борусією“ (Дортмунд). Судитиме гру головний суддя грек Кірос Васарес. Для динамівців Києва ця гра може стати однією з останніх в ерозмаганнях цього сезону, а щоб цього не сталося, киянам необхідно перемогти команду Замера.

В групі В 24 жовтня гратимуть також „Боавішта“ (Португалія) – „Ліверпуль“ (Англія).

Київський ЦСКА, який виступає в Вищій лізі чемпіонату України, з п'ятниці, 19 жовтня, носитиме назву „Арсенал“ (Київ). Таке розпорядження дав посади Києва

Олександр Омельченко. Співзасновником клубу від імені територіальної громади Києва виступить Управління з фізичної культури та спорту Київської міської адміністрації. На 50 відсотків акцій футбольного клубу „Арсенал“ належатиме Києву, на 49 відс. – Міністерству оборони і підприємству ЦСКА.

Дисциплінарний комітет УЕФА 20 жовтня ухвалив рішення про покарання захисника „Динамо“ Олександра Головка за сутичку після закінчення гри Ліги чемпіонів „Динамо“ – „Ліверпуль“ на дві гри. Отже, дві завершальні гри групового турніру Ліги чемпіонів кияни проведуть без свого капітана. За офіційною версією О. Головка запропонував нападнику „Ліверпула“ Емілю Гескі обмінятися футболками, на що останній відповів лайкою на адресу українського футболіста. Капітан „Динамо“ відповів ударом.

Самбо

В Красноярську 21 жовтня закінчився чемпіонат світу з самбо серед чоловіків та жінок, в якому змагалось 270 спортсменів з 27 країн.

Збірна України на цьому чемпіонаті виборола одну золоту нагороду: в категорії до 68 кг чемпіоном став Віктор Савінов. Самбо найближчим часом буде включено до програми Олімпійських Ігор.

Боротьба

У Владикавказі 21 жовтня закінчився міжнародний турнір на призи неодноразового чемпіона світу та Олімпійських Ігор Соєлана Надієва, на якому у двох вагових категоріях перемогли борці збірної України. Так, у вазі до 69 кг экс-чемпіон світу Ельбрус Тедєєв без особливих проблем виборов перше місце, а в категорії до 130 кг не було рівних Вадиму Тасоєву.

Шахи

Збірна України вперше в своїй історії стала переможницею командного чемпіонату світу. Доля першого місця вирішувалася 21 жовтня в останньому турі України – Росія, і перемога українця Руслана Пономарьова над росіянином Дресвим визначила перемогу України. До початку світової першості в Єревані росіяни вважалися головними претендентами на перемогу. Українська ж команда

розглядалася як головний претендент в боротьбі за „срібло“. Чемпіонат світу проводиться раз на чотири роки, і у 1997 році чемпіонами стали саме росіяни. Третє місце на чемпіонаті в Єревані посіла команда господарів турніру – збірна Вірменії.

Збірна України на цьому чемпіонаті виступала в складі: Василь Іванчук, Руслан Пономарьов, Володимир Баклан, Вячеслав Ейнгори, Вадим Малахатко, Олег Романішин.

Ручний м'яч

16 жовтня після жеребкування визначилися суперники українських клубів в змаганнях за чаші Європи. У жінок і у чоловіків від України в чотирьох таких змаганнях виступлять 9 команд. За Чашу „Челендж-Кап“ жіноча команда „Карпати“ (Ужгород) гратиме з польською командою „Старт“, а львівська „Галичанка“, яка також виступає в цьому турнірі, зустріне з клубом з Баку – АБУ.

За Чашу ЕГФ змагатиметься броварський „Транспортник“, який має перемогти норвезьку команду „Баке Лагетс“. Київський „Спартак“, який виступає у Чаші чаш, зі-

грає з командою „Тегле“, Вільнюс.

У найпрестижнішому європейському турнірі – Лізі Чемпіонів – запорізький „Мотор“ гратиме в групі А разом з командами „Ларвік“ (Норвегія), „Безансон“ (Франція), „Сілкоуб“ (Румунія).

В чоловіків представництво дещо менше. Так, в Чаші „Челендж-Кап“ мелітопольський „Олком“ гратиме з польським клубом „Шльонск“, а „Шахтар-Академія“ зустріне з бельгійським клубом „Інітіа“. У Чаші чаш „Світлотехнік“ гратиме проти французького „Монпельє“. Запорізький „ЗТР“, який випав з Ліги чемпіонів, боротиметься за Чашу ЕГФ, і в третьому колі зіграє зі шведським клубом „Істад“.

Круглі (бівлінг)

20 жовтня у київському бівлінг-клубі „Страйк“ відкрився перший етап Другого чемпіонату України сезону 2001-2002 років зі спортивного (на 10 круглів) бівлінгу.

Всеукраїнські змагання з бівлінгу складатимуться з 11 етапів і пройдуть у декількох містах України. Перші два етапи прийматиме київський „Страйк“. Усі офіційні національні змагання відбувати-

муться у бівлінг-центрах (в Україні їх – 12) у Києві, Дніпропетровську, Донецьку, Харкові, Полтаві, Запоріжжі, Одесі, Севастополі та Ялті, які відповідають стандартам Міжнародної федерації бівлінгу. Переможці змагань Всеукраїнської федерації спортивного бівлінгу матимуть можливість взяти участь у міжнародних змаганнях 2002 року.

Нині у світі налічується понад 100 млн. гравців у бівлінг, що грають на 250 тис. доріжок.

Осінній тенісовий турнір



Учасники змагань (зліва): Павло Регулик, Олександр Олинець, Юрій Савчак, Стефан Сосяк, Ярослав Тимків і Юрій Петрикевич.

Останній в цьому сезоні український тенісовий турнір відбувся 6-7 жовтня на kortах „Тризубівки“ в Горшамі, Пенсильванія. Турнір був розіграний тільки в групі чоловіків за елімінаційною системою. Також була гра в групі змагунів з одними програми змаганнями. Всіх поодиноких змагань було п'ятнадцять.

Турнір виграв Юрій Савчак, „Тризуб“, який переміг у фіналі Юрія Петрикевича з Гартфорду вислідом 7-6, 6-4. У півфіналах Ю. Савчак переміг Стефана Сосяка з Колонії, Нью-Джерзі (6-4, 6-3), а Ю. Петрикевич з таким самим вислідом – Ярослава Тимкова, „Тризуб“.

У чвертьфіналах Ю. Петрикевич переміг у довгому мечі Павла Регулика з Філядельфії вислідом 6-3, 3-6, 6-2, а Ю. Сав-

чак у двосетовому мечі – Ігоря Бугая (6-2, 6-1).

Турнір з одними програми змаганнями виграв Стефан Сосяк і в цей спосіб здобув третє місце в цілому турнірі. У фіналі цієї групи він переміг П. Регулика про-сет вислідом 10-4. У півфіналі С. Сосяк, в одному з найзв'язтіших змагань турніру, подолав Ігоря Бугая (14-12), хоч програвав змагання аж до кінця. П. Регулик мав довшу дорогу до фіналу цієї групи, перемагаючи Олександра Оленця (10-5), Володимира Дзівака (10-7) і Ярослава Тимкова (10-4).

Під час закриття змагань Юрій Савчак, провідник турніру, вручив переможцям нагороди – чаші, уфундовані УСО „Тризубом“.

Юрій Савчак

Хрестиківка

1		2		3			4	5		6		7
						8						
9				10						11		
12		13						14		15		
					16		17					
	18						19					
20					21	22						23
24				25				26				
27		28		29						30		
31								32				

Горизонтально:

1. Засновник „Свободи“. 4. Культурно-відпочинковий центр в штаті Нью-Йорк. 9. Жіноча організація в Америці. 10. Сучасний український поет-філософ. 11. Виконавець вироку. 12. Великий проміжок часу. 14. Затока Озівського моря. 16. Документ. 18. Американський струсь. 19. Тремтяча тополя. 21. Знаряддя. 24. Птах з родини яструбних. 26. Чеські гроші. 27. Одне з п'яти почуттів. 29. Самець вівці. 30. Рух у повітрі. 31. Найперша книжка. 32. Цінна промыслова риба.

Вертикально:

1. Земля в Німеччині. 2. Українське військо в роки Другої світової війни. 3. Попередниця бандури. 5. Завдаток. 6. Місце молотби. 7. Орган самоврядування в Німеччині. 8. Гетьман після Мазепи. 13. Осел в Афганістані. 15. Отвір у стіні. 16. Гірське селище на Кавказі. 17. Річка в Сибіру, на якій стоїть місто Томськ. 20. Символ України. 22. Частина подвір'я з приміщеннями для худоби. 23. Заля в театрі. 25. Плодове тіло гриба-трутовика. 26. Злакове суцвіття. 28. Період. 30. Племінник Авраама.

Міст - це завжди надійно!



Грошові перекази в Україну
та по цілому світі
за декілька хвилин.

MoneyGram
International Money Transfer

Корпорація **МІСТ**
вибір тих,
хто добре рахує свої гроші!

Доставляємо
гроші
безпосередньо
до рук
адресата

Надійний
сервіс та
найкращі ціни -
гарантуємо
завжди!

найкраща
обслуга!

найнижчі
ціни!

ПАЧКИ

в Україну, Росію,
країни СНД та по
всій Східній Європі
ПІДБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

Щоденна
висилка контейнерів

Щохвилинний
комп'ютерний контроль
за виконанням
Вашого замовлення

До ваших послуг більш як 380 агентів по всій Північній Америці
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно

Ми
поряд: **1-800-361-7345**



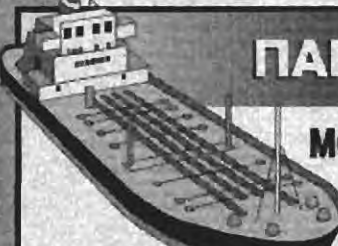
Міст - найбільша в світі українська висилкова фірма по висилці грошей та пачок в Україну, країни СНД та Європи

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040
Tel.: (973) 763-8778



Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на аеродром.
- Паспортні послуги.



ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ-\$0.59/LB* • АВІА-\$1.89/LB*
Вага від 10 до 150 фунтів

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками. \$0.69/LB*
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусії, Молдови, Росії, Казахстану, Грузії.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

*Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

найнижчі
ціни

ROXOLANA

International Trade, LTD.



Roxolana Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ

В Україну:

\$100 - \$8	\$500 - \$35	\$800 - \$56
\$200 - \$14	\$600 - \$42	\$1000 - \$60
\$300 - \$21	\$700 - \$49	\$1500 - \$75
\$400 - \$28	\$900 - \$63	\$2000 - \$100

Також пересилаємо в:

Москву, Ст.-Петербург, Білорусь,
Латвію, Литву, Естонію, Молдову.

Маємо офіційний дозвіл стейтових
влад на пересилку грошей.

License number: L023970.

Гарантована і конфіденційна доставка.

*Доставка \$10 за кожне замовлення.



Roxolana Help

Адвокатські послуги:

- Аварії, травми, реабілітація
- Деякі еміграційні послуги.
- Працюють висококваліфіковані спеціалісти.



Телефонуйте безкоштовно:

1-888-PAKUNOK(1-888-725-8665)

COUPON

\$0.10/LB OFF

Купон дійсний до 1 січня 2002 р. Не більше одного купона.



ROXOLANA

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

LOT

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Карибах і Гавайях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через "WESTERN UNION"
- квитки на літаки з НЬЮ-Йорку до:

WESTERN
UNION

ЛЬВОВА

940 дол. + текс (в обидві сторони)

535 дол. + текс (в одну сторону)

ОДЕСИ

890 дол. + текс (в обидві сторони)

505 дол. + текс (в одну сторону)

МІНСЬКА, РИГИ, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КІЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ

840 дол. + текс (в обидві сторони)

480 дол. + текс (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083

Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973

http://www.albatravel.com

e-mail: albatravel@aol.com

НОВИЙ РІК НА СОЮЗІВЦІ

"Марієвий Weekend"

Від суботи вечора до вівторка по полудні.

Кава і солодке у вітальні головного будинку від год. 8-ої до 10-ої ранку.
Полуденок в їдальні від год. 10-ої ранку до 1-ої по пол.

СУБОТА – вечора від год. 6-ої до 7-ої веч. ЗАБАВА

НЕДІЛЯ – Вечера, відпочинок з несподіванками при коминку в
родинній атмосфері у головному будинку.

ПОНЕДІЛОК – Святочний коктейль від год. 6-ої до 7:30 веч., обід
До вибору "Filet of Salmon" або "Prime Rib Au Jus"
(свій вибір зголосити при замовленні кімнати).

Шампанське подаємо цілу ніч, напої платні після коктейлю.

Забава при звуках оркестри „Темпо“.

3-добовий побут: 700 дол. від пари за стандартні кімнати;
800 дол. за люксові кімнати; 850 дол. за люксові кімнати з "jacuzzi".

Родинні замовлення:

дорослі особи або діти віком старше 13-ти років – 160 дол.;
діти від 5 років до 12 – 80 дол.; діти до 4 років – безкоштовно.
Кімнати на одну особу – стандартні або люксові – 450 дол.

Вечера напередодні Нового Року

75 дол., замовлена і заплачена заздалегідь.

Забава для гостей, які не мешкають на Союзівці

20 дол. при дверях після 11-ої год. веч.

Для тих, що приїжджають скоріше – нічліг і сніданок

60 дол. – стандартні кімнати; 70 дол. – люксові.

Замовлення на 3 ночі мусять бути вповні заплачені до 4 грудня 2001 р.
Після замовлення і оплати відмова не береться до уваги

За дальшими інформаціями
телефонувати:

845-626-5641 ext. 141

Fax: 845-626-4638

e-mail: sqss@aol.com

Ukrainian National

Association Estate

P.O. Box 529, 216 Foordmore Rd.,

Kerhonkson, NY 12446



"СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклами

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи
рекламні оголошення та передплатників для "Свободи", а також
продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому
винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до
Марійки Осціславської на

тел.: (973) 292-9800, дод. 3040



Поділіться перемогою

Телефонуйте в Україну за нижчими цінами

\$2.99
За всі дзвінки
до 10 хвилин

25¢
За кожну
додаткову
хвилину

- Без щомісячних оплат та оплат за сполучення.
- Ви не мусите міняти телефонну компанію або свої плани, щоб підписатися на цю послугу.
- Ті самі низькі ціни 24 години на день, 7 днів на тиждень.
- Дзвінки до 20 хвилин у межах США та до Канади коштують 99¢, а потім за кожну хвилину - низький тариф у 7¢.

10-10-220

Просто наберіть 10-10-220 + 011 + число, як звичайно

1-800-540-3598
www.10-10-220.com

Ці ціни не включають загальний федеральний тариф на послуги
Пропозиція дійсна в більшості кодових зон

Telecom★USA.



ВИПРОДАЖ!
Книгарня „Свободи“ випродує річники
„ВЕСЕЛКИ“

За 1973, 1974, 1975, 1976 роки.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ
Ціна 15 дол. за один річник з пересилкою

SVOBODA BOOKSTORE
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054

UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA
UNIVERSITY OF
TORONTO PRESS

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку
бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ - 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або
грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податкові.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040



SPUTNIK GLOBAL TELECOM

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА АГЕНЦІЯ

ПРОДОВЖУЄ

DIAL ALL DAY FOR THE UNAI

Підтримуйте пресовий фонд The Ukrainian Weekly. Кожна ваша телефонна розмова через „Sputnik“ дасть дотації на пресовий фонд. Надзвичайно дешеві місцеві і міжнародні ціни на приватні і бізнесові розмови. Без місячних оплат, без обмежень, без контрактів.

За інформаціями телефонуйте безкоштовно:

1-888-900-8543 або **(847) 298-5900**

ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ

• НА ПРОДАЖ •

В центрі міста Львова
продається
двокімнатне помешкання
Тел.: (508) 788-6390

• РОЗШУКИ •

Марія Лопушняк розшукує свого чоловіка
ІВАНА ЛОПУШНЯКА, 1920 р. народження,
який після війни опинився у Великій Бри-
танії. (11 Iren Lasic, Coning Common, England).
Писати на адресу: с. КОСМИРИН, Бучаць-
кий р-н, Тернопільська обл., Україна.

• РІЗНЕ •

Родина, яка адоптувала дитину з
України безкоштовно поділиться інфор-
маціями в полегдженні адаптації
здорової дитини з України.
Тел.: (860) 667-4884 Еля

• ЗНАЙОМСТВА •

Приваблива, струнка чернівчанка, 35
років, доброї вдачі, без шкідливих
звичок, познайомиться з порядним
чоловіком для створення родини.
Тел. в Україні: 011-380-372-553-374
Тел. сестри в США: (937) 783-0168



YURI INTERNATIONAL

TRADE, TRAVEL, PARCEL SERVICE



Пакунки, авіаквитки, долари, харчі, бандеролі, візи з Америки і Канади до:
України, Росії, Білорусі, Молдови, Балтії, Польщі, Середньої Азії та Кавказу

- Запрошення до Америки, візи в Україну, продовження віз в Америці
- Відвозимо і зустрічаємо на аеродромах Львова, Києва, Москви, Торонто і Нью-Йорку
- Допомогаємо покласти еміграційні справи з „Green Card“
- Відправляємо пакунки з України до Америки і Канади

Відбираємо пакунки з кожного дому в Америці

Відеотрансфер PAL/SECAM – NTSC

Дзвінки в Україну 19¢ за хвилину • Дзвінки в Росію 19¢ за хвилину

13 Royal Palm Dr., Cheektowaga, NY 14225

(716) 685-1505 • Fax: (716) 685-0987

E-mail: Yuriinter@hotmail.com Yintl@aol.com

ЗМІНА АДРЕСИ

- ☐ „Свобода“ ☐ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище

Адреса

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище

Адреса

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити \$1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

УРОЧИСТЕ Відкриття

Рочестерська

Українська Федеральна Кредитова Спілка

З приємністю повідомляє про відкриття нової філії

CAPITAL DISTRICT

1828 Third Ave. Watervliet, NY 12189

Години: четверг і субота • від 10-ї ранку до 2-ї пп
з понеділка до п'ятниці - за замовленням

Координатор філії - Оксана Евертс • Відділ обслуговування - Тарас Мишук
Головне бюро - 824 Ridge Rd. E., Rochester, NY 14621

тел: (518) 266-0791 • безкоштовний: (877) YOUR-UCU (968-7828)

Автом. інформ.: (716) 544-4019 • Факс: (716) 338-2980 • rufcu@frontiernet.net

www.rufcu.org

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ
СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ —
ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Branches:

6325 Route 209 Kérhonkson, NY 12446
Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636

226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL

Visit our website: www.selfrelianceny.org E-mail: SRNYFCU@aol.com

найвищі відсотки на різні ощадністеві конта
найнижчі відсотки на позичках
найкращі умови сплати позичок

Завжди конфіденційна, швидка, та чемна обслуга!

MARIA C. WYNNYK-GERULA

SALES ASSOCIATE

1996-98 NJAR Million Dollar Club
90-00 NJAR Million Dollar Club Silver Level



Bus.: (973) 778-4500
Res.: (973) 773-4481
Fax: (973) 773-5133
Pager: (973) 458-2397
VM: (973) 778-5168 x 150

RESIDENTIAL
BROKERAGE
789 Clifton Ave.,
Clifton, NJ 07012



Independently owned and operated by
NRT Incorporated

Український Народний Союз
пошукує осіб зацікавлених продавати
життєве забезпе-чення (страховку).
Вимагаємо знання англійської мови
та професійного вишколу (ліцензії).
Платимо комісове на рівні з амери-
канськими установами, та даємо
списки проспектів. Зацікавлених
просимо звертатися на тел.

(973) 292-9800
ДОДАТКОВИЙ 3018



UZBEKISTAN
airways
спільно із Air Ukraine



ПРЯМІ ЛЕТИ
з летовища ім. Дж. Кеннеді
на комфортабельному літаку
БОІНГ-767-300

У НЕДІЛІ І П'ЯТНИЦІ:
Нью-Йорк, Київ, Ташкент
(виліт о год. 6-ій веч.)

ЧИКАГО
ДІТРОЙТ
МАЯМІ
ЛОС-АНДЖЕЛЕС
ТОРОНТО

ВІД **\$ 499** ВІД **\$ 969**

НЬЮ-ЙОРК — КИЇВ від 499 дол.
в обі сторони
за інформаціями телефонувати

БЮРО (212) 489-3954, 489-3956;
ФАКС (212) 489-3962
ЗАМОВЛЕННЯ МІСЦЬ: (212) 245-1005; 10800-9912

ЗАМОВЛЕННЯ І ВІДСИЛАННЯ ВАНТАЖІВ:
ТЕЛ. (718) 244-0248; ФАКС (718) 244-0251
ТЕЛ. (718) 376-1023; ФАКС (718) 376-1073

ПОНЕДІЛОК - П'ЯТНИЦЯ ВІД ГОД. 9-ОЇ РАНКУ ДО 6-ОЇ ВЕЧ.

SELFRELIANCE
Ukrainian American
Federal Credit Union



Українсько-Американська
Федеральна Кредитова Спілка
„САМОПОМІЧ“

Безкоштовні чекові konta
Немає обмежень – Заробляє проценти
Аплікації через інтернет

Огляньте Selfreliance.com

Головне Бюро
2351 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622 • 773-489-0520

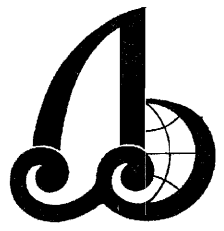
В околиці Чикаго

Повні послуги: Northwest Chicago/Drive-up
5000 N. Cumberland, Chicago, IL 60656 • тел.: 773-589-0077
Bloomington: 300 E. Ammy Tr., Bloomington, IL 60108 • тел.: 630-307-0079
Palatine: 761 S. Benton St., Palatine, IL 60067 • тел.: 847-359-5911
Palos Park: 8410 W. 131st St., Palos Park, IL 60464 • тел.: 708-923-1912
Munster: 8624 White Oak St., Munster, IN 46321 • тел.: 219-838-5300

Бюро в Нью-Джерзі – повні послуги:

Jersey City 558 Summit Ave. Jersey City, NJ 07306 тел.: 201-795-4061	Newark 734 Sanford Ave. Newark, NJ 07106 тел.: 973-373-7839	Parsippany 2200 Rt 10 W. Parsippany, NJ 07054 тел.: 973-451-0200
--	---	--

10 років чесної та відданої праці для Вас



DNIPRO CO.

Пакунки в Україну: швидко, гарантовано, дешево!

- ♦ Відбираємо пакунки з хати.
- ♦ Надійна та гарантована доставка за 4 - 8 тижнів.

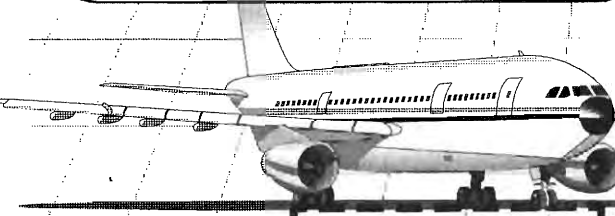
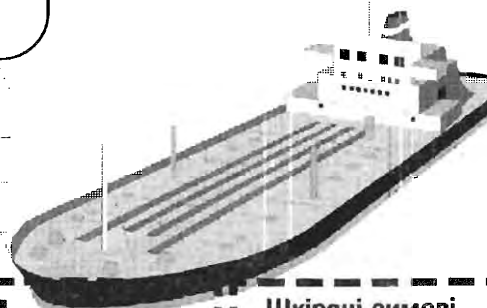


Інші послуги

Долари в Україну через Вестерн Юніон або вручаємо готівку власноручно.
Авіаквитки в Україну та з України.
Візи в Україну без запрошення.
Завірені переклади та оформлення документів.
Запрошення для відвідувачів з України.

Продаємо телефонні картки (\$10 картка-110 хв. розмови з Україною).
Рентуємо відеокасети.
Перепис відеокасет будь-якої системи в PAL/SECAM/NTSC.
Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт.

У наших крамницях можна придбати:
кераміку, хустини, обруси, книжки,
поштівки, писанки, відео та аудіокасети,
українські сувеніри, українські
вишиванки, електронні перекладачі з
англійської на українську мову.

\$10 знижки
на електронні
перекладачі

\$10 знижки
на вовняні хустки із
френзлями

\$10 знижки
на зустрічі і довозення
в аеропорт

\$10 знижки
на квитки в Україну

\$5 Перезапис відеокасет з
PAL/SECAM у NTSC

Шкіряні зимові
чоботи від
\$ 25

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
ВІДСОТКИ НА ПЕНСІЙНІ ГРАМОТИ
ВІД 1 ЖОВТНЯ 2001 р.

Одноразові і гнучкі пенсійні плани
Відсотки в першому році – нові аплікації
(відсотки гарантовані на один рік)

6.00%

Одноразові і гнучкі пенсійні плани
(ІСНУЮЧИХ ГРАМОТ)
\$100,000.00 або більше

5.50%

\$50,000.00 – \$99,999.99

5.25%

\$100.00 – \$49,999.99

5.00%

Гнучка 10 пенсійна грамота
(в другому році)

5.25%

Не ризикуйте своїми пенсійними фондами. Біржа іде в гору і в долину, але Ваші пенсійні фонди повинні бути забезпечені проти таких змін. Пенсійні грамоти УНС запевняють Вам постійний зріст.
За інформаціями про наші пенсійні плани телефонуйте безкоштовно на:

1-800 253-9862 дод. 3013
e-mail Sales@unamember.com

ДЕШЕВЕ ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Життєве забезпечення – це ще одна необхідність в житті. Хоча багато людей не люблять платити за життєве забезпечення, це однаке є konieczністю. Основним чинником, який треба брати до уваги, купуючи часове (термінове) забезпечення – це захист доходу, який кожна родина неспроможна придбати.

За останніх кілька років ціни на термінове забезпечення знизилися. Ніхто не може передбачити, як довго цей напрям буде продовжуватися. Під цю пору наші ціни термінового забезпечення є найнижчими у нашій 107-річній історії.

Тепер є найкращий час набути термінове забезпечення в УНСоюзі. Ми заохочуємо Вас порівняти наші ціни з цінами наших конкурентів.

5-Year Level Term Life Insurance:
Monthly Rates

UNA RATES:
FEMALE NON-SMOKER

	\$100,000		\$175,000		\$250,00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	\$11.19	\$12.00	\$17.94	\$20.25	\$24.69	\$28.50
35	\$11.19	\$17.00	\$17.94	\$29.00	\$24.69	\$41.00
40	\$13.19	\$20.00	\$21.44	\$34.25	\$29.69	\$48.50
45	\$17.19	\$27.00	\$28.44	\$46.50	\$39.69	\$66.00
55	\$34.19	\$57.00	\$58.19	\$99.00	\$82.19	\$141.00

MALE NON-SMOKER

	\$100,000		\$175,000		\$250,00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	\$12.19	\$14.00	\$19.16	\$23.75	\$27.19	\$33.50
35	\$12.19	\$19.00	\$19.16	\$32.50	\$27.19	\$46.00
40	\$15.19	\$23.00	\$24.94	\$39.50	\$34.69	\$56.00
45	\$21.19	\$33.00	\$35.44	\$57.00	\$49.69	\$81.00
55	\$45.19	\$100.00	\$77.44	\$174.25	\$109.69	\$248.50

Забезпечуючи себе в УНСоюзі ви не тільки покращуєте свій фінансовий стан, але ви отримуєте користі, які жоден конкурент вам не пропонує.

Український Народний Союз уділяє своїм членам стипендії, видає дві тижневі газети („Свободу“ та „Український Тижневик“), для вигоди своїх членів вдержує оселю Союзівка, яка знаходиться у Кетскільських горах стеїту Нью-Йорк та дає допомогу на місцеві народні та добродійні цілі.

За додатковими інформаціями у справі термінового забезпечення просимо контактуватися з місцевими секретарями відділів або телефонувати до Головної Канцелярії: 1-800-253-9862 додатковий 3013

КАТАЛОГ КНИЖОК
ВИПРОДАЖ

Автор і назва

Ціна в доларах

Коссак Орест. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки. Словник містить понад 15,000 термінів з інформатики, комп'ютерних технологій та інженерії. Стор. 304. Тв. обкл.

11.00

Коссак Орест і Кравець Роман. Англо-український і українсько-англійський словник-довідник з телекомунікації. Понад 4,000 термінів. Львів СП „Бак“ 1996 р., стор. 248, тв. обкл.

10.00

Кошиць, Олександр. Спогади. Київ, видавництво „Рада“, 1995 р. Тв. обкл. Стор. 385.

15.00

Луцький, Юрій. Листування з Євгеном Сверстюком. Українське незалежне видавництво „Смолоосип“ ім. В. Симоненка. Балтимор-Торонто, 1992 р. М. обкл. Стор. 89.

4.00

Міфи давньої Індії. Для старшого шкільного віку. Упорядкування, переказ із гінді, післямова Степана Наливайка. Малюнки Миколи Пшінки. Київ, „Веселка“, 1992. Великий формат. Тв. обкл. Стор. 200.

15.00

Незабутні роки (1945-1950). Пам'яткове видання. Комітет колишніх учнів Української Реальної гімназії в Зальцбурзі. Тв. обкл. Нью-Йорк – Чикаго, 1987. Стор. 227

18.00

Останнім шляхом Кобзаря. Хронологія і дух походу-реквієму, присвяченого 130-річчю перепоховання Тараса Шевченка. Вступне слово Леоніда Кравчука – колишнього президента України. Великий формат. „Український Літопис“, Тв. обкл. Київ, 1994 р. Стор. 279.

20.00

Польсько-українські студії. Україна – Польща. Історична спадщина і суспільна свідомість. Матеріали міжнародної наукової конференції, Кам'янець-Подільський, 29-31 травня 1992 р. Київ, „Либідь“, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 262

8.00

Сверстюк, Євген. Блудні сини України. Літературно-критичні статті і виступи автора, присвячених відродженню духовності й морально-естетичним проблемам. Київ, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 255.

10.00

Слабошпицький Михайло. Українець, який відмовився бути бідним. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р. М. обкл. Стор. 174.

8.00

Словники України – АБВ. Орфографічний словник української мови. Академія Наук України. Близько 120,000 слів. Київ, видавництво „Дніпро“, 1994 р. Тв. обкл., стор. 864.

22.00

Словник української мови в малюнках. Загадки, прислів'я, скоромовки, фразеологія. Кольорові ілюстрації. Побільшений формат. Київ, „Освіта“, 1995 р. Тв. обкл., стор. 415.

25.00

Танюк Лесь. Монологи. Театр, культура, політика. Харків, „Фоліо“, 1994 р. М. обкл. Стор. 383.

12.00

„Тисяча і одна усмішка“. Анекдоти, жарти, дотепи, замальовки з натури. Київ, видавництво „Український письменник“, 1994 р., 236 стор.

12.00

Чос Володимир. Реальна власність. Усмішки. Тонкий гумор, сатира, сарказм висвітлює сучасне життя в Україні і спонукає читача до роздумів. Черкаси „Відлуння-плюс“, 2000 р. М. обкл. Стор. 56.

2.50

МИСТЕЦЬКІ АЛЬБОМИ

Акорди. Антологія української лірики від смерті Т. Шевченка. Упорядкував Іван Франко. (Репринтне видання). Київ, „Веселка“, 1992р. Тв. обкл. стор. 343.

15.00

Неділко Микола. Альбом-монографія з 60 кольоровими репродукціями. Нью-Йорк – УВАН, 1983 р. Тв. обкл., стор. 182.

15.00

Михайлів Юхим. Його життя і творчість 1885 -1935. Книга-альбом. Видавничий фонд Владики Мстислава, Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви в діаспорі. Нью-Йорк-Лондон -Париж-Торонто, 1988 р. Тв. обкл. Великий формат, стор. 233.

22.00

Сомко Надія і Сергій Макаренко. Альбом з кольоровими репродукціями. Східньо-Європейський дослідний інститут ім. В.К. Липинського. Тв. обкл. Великий формат, стор. 112

18.00

Сомко Надія. Скульптура і малярство. Альбом з 34 репродукціями. Асоціація діячів Української культури АДУК-США. Тв. обкл.

12.00

Ціни подані з податком і пересилкою.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИРОСЛАВА ПЕТРИШАК член УНС Відд. 385 Т-ва „Запорозька Січ“ в Міннеаполіс, Мінн. Померла 5 липня 2001 р. на 87-му році життя. Нар. в 1914 р. в Україні. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила в глибокому смутку сестрінку Богдана та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 9 липня 2001 р. на цвинтарі св. Антонія в Міннеаполісі, Мін.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ОЛЕКСАНДЕР МАТІГІВ член УНС Відд. 367 Т-ва „Запорозька Січ“ в Рочестері, Н.Й. Помер 27 серпня 2001 р. на 81-му році життя. Нар. в 1920 р. в Україні. Членом УНС став в 1951 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, дочку Надю, внуків Іллю і Маргарету. Похорон відбувся 31 серпня 2001 р. на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ПАВЛО ГРАБОВСЬКИЙ член УНС Відд. 63 Т-ва „Січ“ у Форд Ситі, Па. Помер 30 серпня 2001 р. на 83-му році життя. Нар. в 1918 р. у Форд Ситі. Членом УНС став в 1951 р. Залишив у глибокому смутку дочок Ма-

рію, Катерину і сина Франка. Похорон відбувся 3 вересня 2001 р. на Holy Trinity Cemetery у Ford City, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН ДЯКІВСЬКИЙ член УНС Відд. 161 Т-ва св. Василя в Амбрідж, Па. Помер 7 жовтня 2001 р. на 74-му році життя. Нар. в 1923 р. в Україні. Членом УНС став в 1962 р. Залишив у глибокому смутку дружину Франсіс, синів Михайла, Миколу, дочку Анну і внуків. Похорон відбувся 10 жовтня 2001 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Esopomty Borough, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН ПОЛОВИЙ член УНС Відд. 171 Т-ва ім. Лесі Українки в Джерзі Ситі, Н.Дж. Помер 6 жовтня 2001 р. на 83-му році життя. Нар. в 1918 р. в Байоні, Н.Дж. Членом УНС став в 1941 р. Залишив у глибокому смутку дружину Розалію, синів Івана, Григорія, Стефана і дочку Маріанну, внучку Меліссу. Похорон відбувся 8 жовтня 2001 р. на цвинтарі Holy Cross в North Arlington, NJ.

Вічна йому пам'ять!

Секретар



З глибоким смутком повідомляємо приятелів і знайомих, що 22 жовтня 2001 р. відійшла у вічність на 93-му році життя

бл. п.

АЛЕКСАНДРА ГАЄВСЬКА

парафіянка української православної церкви св. Володимира в Нью-Йорку, колишня хористка і добродійка багатьох українських організацій.

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 25 жовтня 2001 р. о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Петра Яреми.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 26 жовтня 2001 р., о год. 10-й ранку в соборі св. Володимира (82 вулиця) в Нью-Йорку, а відтак о год. 12:30 по пол. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

АННА БОЙЧУК, ВІРА КОРСУНЬ з родинами

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.



Ділимося сумною вісткою, що 4 жовтня 2001 р. відійшов у вічність, на 89-му році життя, наш найдорожчий ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.

ПАВЛО ЛАВРИНЮК

ПОХОРОН відбувся 8 жовтня 2001 р. в Сіетл, Ваш.

Залишилися в глибокому смутку:

дочка – РІТА з чоловіком СТІВОМ
син – ВІКТОР з дружиною МІШЕЛ
внуки – МАРІЯ з чоловіком ДЖЕЙМСОМ і дітьми
ЮСТИНКОЮ, ЕРИКОЮ і ІВАНОМ-ПАВЛОМ
– КЛАРА

Вічна Йому пам'ять!



З волі Всевишнього відійшов у вічність 13 вересня 2001 р., прийнявши найсвятіші Тайни, наш найдорожчий ТАТО, ДІДО, ПРАДІДО й ТЕСТЬ

бл. п.

ЕВСТАХІЙ БЕДРІЙ

нар. 25 жовтня 1909 р. у Перемишлянах.

У глибокому смутку залишені:

син – д-р ОРЕСТ БЕДРІЙ з дружиною ОКСАНОЮ
дочка – АРКАДІЯ ПІЛСКАНС з мужем АНДРІЄМ
дочка – ТАТІЯНА ЕВАНИЦКІ з мужем ЕВГЕНОМ
13 внуків
34 правнуків
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні.

Просимо згадати Покійного у своїх молитвах.

Вічна Йому пам'ять!

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 10 травня 2001 р. відійшла у вічність на 89-му році життя наша дорога МАМА і БУСЯ

бл. п.

МИРОСЛАВА КЕБАЛО

з дому КАЧОРОВСЬКА

Щиро дякуємо усім, які були з нами на відправах в похоронному заведенні, на похоронній Службі Божій, на цвинтарі і на тризні.

Дуже дякуємо і тим, що були з нами думками, висловлювали сердечні співчуття, післили квіти, пожертвували на Служби Божі та вшанували пам'ять нашої Ма-ми датками на її улюблену добродійну ціль.

Складаємо подяку парохів УКЦ св. Юра в Нью-Йорку о. Лаврентієві Лавринюкові за відправлення парастасу і Божественної Літургії та за добре слово про По-кійну.

Рівнож дякуємо о. Джувіно Ференц за відправи на цвинтарі св. Андрія Первозваного.

ЧУДОВІ КВІТИ ПРИСЛАЛИ:

Перла і Карло Філди, Ева і Панайотіс Майкел, Марія Бохеник Німентовська, ро-дина Жовнір, Надя, Андрій і Олександр Кмети, Романа, Юрій і Тоска Кекіш з Чи-каго.

НА ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

Ірена і Герб Вальд, Христия і Павло Гейнор, Ліда і Орест Глюти, Ірена Мороз, Іре-на і Ярослав Моцюки, Марія Бохеник Німентовська, Дануся Вілк, Ліда і Омелян Бе-резовські, Леся і Ігор Магун, Марія і Юрій Яримович, Мирослав Лозинський, Ліда і Володимир Магун, Галина Гурин, Ляріса і Осип Гурин, Оля і Богдан Михайлів, Іре-на Винник.

Дякуємо ще і тим, хто зложив на молитви, але не є згаданий.

НА ФОНД „ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ СИРОТАМ“ зложили:

250 дол. Уляна (Кебало) і Майкл Джордж;
по 100 Ярослава Барусевич, Марта і Орест Кебало, Калина і Ярослав Ко-зак, Клавдія і Роман Стефанюк;
по 50 Орися Довганик, ПЛАСТ – загін „Червона Калина“, Алла і Роман Трохимчук;
по 25 Теодозія Кічоровська, Оксана Лобачевська, Стефанія і Стефан Си-дорак, Мирослава Цибрівська.

Сердечно дякуємо усім рідним і приятелям. Нехай Господь благословить Вас своїми ласками.

УЛЯНА, ЮРІЙ і ОРЕСТ КЕБАЛО

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Calls to UKRAINE
16.9¢/min
Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3¢/min.

For info call Long Distance POST:
1-800-449-0445

Call
WWW.LDPOST.COM

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537 • fax: 732 583-8344
E-mail: matawan96@aol.com

ВАРКА БАЧИНЬСКА
Професійний продавець
забезпечення УНС
BARBARA BACHYNSKY
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
101 East 16th St., apt. 2E,
New York, NY 10003
tel.: 212-533-0919

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908) 789-1870;

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

Ремонтна фірма переробляє будинки,
апартаменти, ставить "шідрак", стіни
пластерує, вкладає плитку, міняє ванни і
лазнички, відновлює старі і ставить нові
підлоги і паркет. Робота добросовісна.
Тел.: (718) 366-5025 • (347) 693-4061 Тарас

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ФІРМА „АПОН“
пропонує нове відео
„ДЕСЯТА РІЧНИЦЯ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ“
Відео 1. 2001A
Військова парада на Хрещатику, Київ.
Відео 2. 2001B
Концерт на честь Десятої Річниці
Незалежності України в палаці „Україна“.
Ціна кожного відео 25.00 дол. + 5.00 дол.
за пересилку.
Писати: APON VIDEO COMPANY
P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ/Одеса
510 дол. + tax (round trip)
375 дол. + tax (one way)
Н.Й./Львів
648 дол. + tax (round trip)
450 дол. + tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Український Народний Союз
пошукує осіб зацікавлених прода-
вати життєве забезпечення
(страховку). Вимагаємо знання
англійської мови та професійного
вишколу (ліцензії). Платимо
комісове на рівні з
американськими установами, та
даємо списки про-спектів. Зацікав-
лених просимо звертатися на тел.
(973) 292-9800
додатковий 3018

УНСоюз
уділяє
своїм членам

- ✕ Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- ✕ На 1 до 3 родинні дома, де живе власник
- ✕ По доступних відсотках

Не пропустіть доброї нагоди! Не чекайте!!!
Потелефонуйте сьогодні:
(800) 253-9862 додаткове число **3036**

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ



ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

протягом 2-7 днів

Доставляємо до рук адресата в Україну,
країни СНД та Східної Європи
американські долари.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

ДОСТАВА
ХАРЧОВИХ ПАЧОК
з каталогу

ДОСТАВА ТРАКТОРІВ,
АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ
ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ

На всі замовлення Ви отримаєте
поквітовання від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити
замовлення та за детальнішою інформацією.

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс. низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?



121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189

Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca



Найкращі ціни
на КВИТКИ
на всі авіалінії світу

Запрошення
до Канади та США

Візи до України, Польщі
та Росії

Медичне забезпечення
для відвідувачів
у Канаді

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах